

MAGNETOFONSKI SNIMAK
20. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
Održane 8.5.2000. godine, sa početkom u 11.45 sati

PREDsjedavajući
PERO SKOPLJAK

Molim uvažene zastupnike da ostanu u dvorani kako bismo konačno utvrdili točan broj nazočnih.

Gospodo, otvaram 20. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i predlažem da najprije poslušamo bosanskohercegovačku himnu.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na današnju sjednicu, pored zastupnika, pozvani su: predsjedatelji i članovi Predsjedništva BiH, predstavnici Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Promatračke misije u BiH, predstavnici Misije UN u BiH, predstavnik FAR projekta, predstavnik Političkog odjela Ambasade SAD u BiH. Također, obavještavam vas, cijenjeni zastupnici, da smo na sjednicu pozvali gospodina magistra Tihomira Gligorića, kojeg je Predsjedništvo BiH, na sjednici održanoj 26. travnja 2000. godine imenovalo za predsjedatelja Vijeća ministara BiH. Njega posebno pozdravljam.

Na sjednicu su, prema ustaljenom redu, već pozvani predstavnici sredstava javnog informiranja, koje isto tako danas pozdravljam.

Štovana gospodo, obavještavam vas da je služba ustanovila da je na sjednici nazočno do sada 30 zastupnika, što čini, svakako, ne samo kvorum nego i pokazuje da se, ipak, kvalitetnije radi.

Izostanak sa sjednice su najavili zastupnici: Ivo Mijačević, već znate za njegovu bolest, Bogić Bogičević, Ljubomir Zovko i Zlatko Lagumđija.

Također, imam potrebu obavijestiti vas da je OSCE obavijestio da je umjesto gospodina Nedžada Brankovića, zastupnički mandat dodijeljen gospodinu Rijadu Raščiću. Gospodin Safet Oručević, u međuvremenu, podnio je ostavku na zastupničku dužnost. Prema tome, ovo na znanje, a sada otvarajući ovu sjednicu, idemo na prijedloge dnevnog reda.

Vi ste materijale i prijedloge dnevnog reda dobili pismeno. Ja sam ovdje dužan napomenuti da je problem u točci 3. koju želim ovdje malo naglasiti, prijedlog dnevnog reda utoliko se korigira i predlaže kao korekciju, predlagajući ove točke 3. su Mirko Banjac i Pero Skopljak. Razloge ćemo čuti kad bude ta točka na dnevnom redu.

Otvaram raspravu o dnevnom redu, izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici i poslanici, dozvolite da u ime Kluba SDP-a zatražim da se kao tačka dnevnog reda na današnjem zasjedanju uvrsti inicijativa za usklađivanje nekih odredaba Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Navedena inicijativa je upućena u oktobru mjesecu prošle godine. Iz različitih razloga je ona stalno odlagana, predlažem da se uvrsti kao poslednja tačka dnevnog reda prije, poslednja tačka dnevnog reda u okviru današnjeg zasjedanja, a da se, u međuvremenu, obzirom da su mnogi poslanici zaboravili, podijeli taj materijal. Ovu tačku dnevnog reda, predlažem istovremeno i želim istaći da su potpisinici te inicijative grupa poslanika, ne samo iz SDP-a, nego iz većeg broja političkih stranaka i da je ta inicijativa posebno aktuelna u trenutku kada postoji opšte zalaganje političkih stranaka u BiH da se zakonodavstvo unutar BiH usaglasi sa međunarodnim konvencijama, posebno sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama u kontekstu priprema za prijem u VE. Molim da se o ovom prijedlogu SDP-a pojedinačno izjasne poslanici, obzirom da mi to smatramo krunskim, političkim trenutkom i da se o ovoj tački dnevnog reda izjasne ljudi na način da li žele raspravljati da se bosanskohercegovački ustavnopravni sistem usaglasi sa onim što u Evropi imamo.

PERO SKOPLJAK

Ja ovdje imam izravni odgovor, pa ako gospodin zastupnik bude zadovoljan da se odmah dogovorimo. Prema izviješću koje ja imam od tajništva, sve ono što je prošlo redovitu proceduru, stavljen je ovdje na dnevni red, odnosno, uvjeti za prijem u VE, kao upit koga smo mi poslali Predsjedništvu BiH, nažalost, nismo još dobili nikakav odgovor, jer takve inicijative su dolazile i od vas i od mnogih kolega ovdje u Zastupničkom domu. Prema tome, nemamo ovdje materijala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, materijal za ovu tačku dnevnog reda je dostavljen svim zastupnicima i nikakav nije problem da u toku ovog zasjedanja, tokom današnjeg dana, eventualno i prije nastavka ove sjednice, bude proslijeden svim zastupnicima i poslanicima, tako da mi govorimo o inicijativi da razgovaramo o tom pitanju i vidimo koje su nam obaveze na ovom vrlo važnom planu, tako da smatram da to nije dovoljno da odustanemo od ovog našeg zahtjeva, utoliko prije što je, kažem, već na čekanju više od pola godine.

PERO SKOPLJAK

OK, ukoliko procedura bude ...

RASIM KADIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih htio da blago korigujem predsjedavajućeg Skopljaka. Naime, još prije više od osam mjeseci, grupa od četiri

zastupnika su pokrenuli inicijativu da se na dnevnom redu ovog doma nađe tačka, ili čak sazove posebno zasjedanje, na temu ekonomske i socijalne politike BiH u 2000. godini. Dugo smo vremena čekali da nam nadležno ministarstvo, odnosno Vijeće ministara BiH, pripremi materijal i konačno, prije više od mjesec dana, taj materijal je pripremljen, iako je to možda jedno od najurgentnijih pitanja u ovoj zemlji, nikada na dnevni red ovog Doma nije stavljen ta tačka. To je jedan od primjera da se ne poštuje, ja bih rekao, ni redoslijed u predlaganju određenih stvari, a ni odgovor na aktuelnu problematiku u BiH u kojoj je ekonomska i socijalna problematika, počesto mnogo ispred onoga što se kod nas nalazi na dnevnom redu.

Drugo što želim reći je da sam ja jedan od potpisnika inicijative o kojoj je govorio gospodin Tokić i čini mi se da bi najmanje što mi možemo uraditi danas je da se ovo stavi na dnevni red kao poslednja tačka, da bismo mogli da raspravljamo o ovom problemu.

Treće, vjerovatno, video sam gospodina Spahića, on se javio, vjerovatno će to obrazložiti. Postoji prijedlog zakona, odnosno, prijedlog zakonskog akta, koji je još mnogo ranije uputio gospodin Silajdžić i koji će, vjerovatno, s obzirom da su krenuli, ovi zakoni će doći na dnevni red, a koji se bavi istom ovom problematikom.

Konkretno oko dnevnog reda. Gospodine predsjedavajući, mi smo maloprije od vas čuli da iza Prijedloga poslovnika o radu Predstavničkog doma ne стоји Kolegij, nego dva člana Kolegija.

S obzirom na to da je Predstavnički dom ovlastio Kolegij da utvrdi Prijedlog poslovnika, postavljam pitanje Predstavničkom domu. Da li će prihvatići da predлагаči Prijedloga poslovnika budu dio Kolegija ili usaglašeni stav Kolegij? Ovo je vrlo važno pitanje. Ja ne kažem da ne može i jedna i druga opcija, ali čini mi se da je Kolegij morao pronaći izlaz iz situacije, a ako baš nije mogao pronaći, ako je baš takva situacija, onda neka ide Prijedlog poslovnika od strane dva člana Kolegija.

Drugo što želim reći je da predlažem da tačka broj 4., Analiza rada Komisije za medije, kako je ovdje naslovljeno, bude uvrštena nakon nacrta zakona predлагаča poslanika dr. Harisa Silajdžića i zbog toga što bi trebalo poštovati proceduru, tako da zakonski prijedlozi uvijek imaju prednost u odnosu nad izvještajima, analizama, itd., i, u krajnjoj varijanti, redoslijeda kada su prijedlozi zakona dr. Harisa Silajdžića upućeni u parlamentarnu proceduru. Zahvalujem.

IBRO SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, međunarodni predstavnici, predstavnici štampe, radija i televizije iz BiH. Želio bih da, u vezi sa dnevnim redom, postavim, kad se Kolegij konsultuje, da vidim koja su to dvojica, hoćete da damo pauzu da se dogovore od pet minuta? Jeste li postigli dogovor?

PERO SKOPLJAK

Ako budemo tražili pauzu.

IBRO SPAHIĆ

Ne ako se dogovarate, pošto Vi vodite, ipak, ne slušate sami sebe.

PERO SKOPLJAK

Pokušat ću Vas slušati.

IBRO SPAHIĆ

Hvala Vam lijepa i sebe. Ono što je sada važno jeste da postavimo sebi dva pitanja. Prvo, kada predlažemo dnevni red, da li za taj dnevni red imamo dostavljene materijale, to je jedan pravilnik. Ja nisam vidio, možda je to meni promaklo, da sam dobio, o ocjeni zakona, povodom ovih tačaka 1. i 2., danas ćemo, valjda, dobiti te zapisnike i tačke 3. i tačke 4., nismo dobili potpune materijale u skladu sa zahtjevima Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Prema tome, ne znam kako će to biti na dnevnom redu.

Prvo, povodom potvrđivanja imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, Parlamentarnoj skupštini BiH, Predstavničkom domu, nije dostavljen prijedlog, ja ga bar nisam dobio, možda ima negdje u papirima sa obrazloženim programom rada u vezi sa potvrđivanjem imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, kako bismo se mogli odrediti prema ovoj ustavnoj obavezi Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Ako se sjećate, ja sam prije nekoliko sjednica zatražio da se prilikom konstituisanja prijedloga za Vijeće ministara BiH i potvrđivanje mandata imenovanja predsjedavajućeg, dostavi program rada i obrazložena struktura Vijeća ministara BiH u skladu sa zakonom i u skladu sa njihovim profesionalnim sposobnostima da obavljaju svoje poslove na ovim mjestima.

Povodom tačke 2., kad stignemo pročitati materijale, vjeovatno će to doći na dnevni red.

Povodom tačke 3., potpuno se slažem sa kolegom Kadićem, ne možemo dobiti prijedlog za dnevni red u kojem стоји Kolegij, a nakon toga dobiti obrazloženje da ne стоји Kolegij do tog prijedloga, nego dva člana Kolegija. Nekorektno je to uključivati u dnevni red, dok ne razjasnimo u vezi čega se vi razlikujete i na osnovu čega je ovo ostalo u dnevnom redu, da nas niste upozorili, da se to skine s dnevnog reda i kako se dogodilo da se poslije tolikih mjeseci rasprava o Poslovniku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Kolegij nema sposobnost da usaglasi zajednički stav.

Povodom tačke 4. Analiza rada nezavisne komisije za medije sa prijedlogom ispitivanja ustavnog osnova njenog postojanja i dalje funkcionisanje, ja nisam dobio materijal, možda je to tehnička greška. Ako postoji takav materijal, molio bih, takođe, da se u toku sjednice podijeli, kako bismo mogli na osnovu nekog dokumenta razgovarati. Ja ga nisam dobio, izvinjavam se. Molim, onda, da mi se omogući, kao poslaniku, da dobijem taj dokument sada, vjerovatno nisam bio na toj sjednici.

Sada u vezi sa prijedlogom novih tačaka dnevnog reda, želim da vas obavijestim da u ovom istom prostoru, u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, uz prisustvo predstavnika oba doma i Kolegija i predstavnika

političkih partija, predstavnicima Savjeta Evrope i političkom izvjestiocu i gospodi koja je došla iz SE, prije nekoliko nedjelja, vrlo jasno i transparentno rečeno da će na prvoj narednoj sjednici, dozvolite, da nisam ovdje precizno interpretirao gospodina Skopljaka, na dnevnem redu biti i da će Kolegij sve učiniti, jednog i drugog doma, da imamo program rada za 2000. godinu, naravno, pošto je ovo 5. mjesec, vjerovatno za ovih 6-7 mjeseci, koliko ima do izbora i do kraja godine, naravno, uz povjerenje narednog sastava mandata.

Međutim, mi program rada za 2000. godinu, jednostavno, nismo dobili ni u prednacrtu, ni u nacrtu, niti smo dobili ikakvu informaciju o programu rada. Peti mjesec počinje i praktično je na pola puta, mi nemamo nikakvu informaciju o tome, a odgovornost je preuzeo Kolegij, da zajedno sa poslaničkim klubovima i nezavisnim poslanicima, dostavi prednacrt programa rada za 2000. godinu. Za mene je to veliko iznenadenje da to danas nemamo na dnevnem redu. Gospodin Kadić je obrazložio više puta ponovljeni zahtjev u ime, praktično, skoro polovine, a i oba doma Parlamentarne skupštine BiH, zahtjev da se konačno razgovara o ekonomskim i socijalnim problemima BiH i u vezi sa inicijativama koje su ovdje date od strane gospodina Silajdžića, inicijativom gospodina Tokića i Kluba poslanika SDP-a, kao i najavljenim mojim zahtjevom od strane gospodina Kadića u vezi sa izmjenama Ustava entiteta, u skladu sa Ustavom BiH i usklađivanja zakona i ustavnih rješenja koja se odnose na evropske standarde, želim da vas podsjetim da do danas nismo dobili odgovor na prije nekoliko mjeseci postavljeni, jedan čitav prijedlog inicijativa, gospodin Kadić i ja, u vezi sa ustavnim promjenama i u vezi sa zakonskim rješenjima koja se odnose na funkcionisanje BiH. Zaključujem sljedeće, sada je tačno 12 sati i tako se to dogodilo. Upozorio sam više puta na Parlamentarnoj skupštini BiH, da od '98. godine, od 21. juna, prije skoro dvije godine, Evropska komisija je usvojila Deklaraciju o specijalnim odnosima sa BiH. Nakon toga, nekoliko mjeseci nakon toga, u Vijeću ministara BiH, odnosno u Ministarstvu vanjskih poslova, prevedena je Bijela knjiga, koja govori o odnosima Evrope i BiH i želim da postavim pitanje. Kako je moguće da mi, kao Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, evo, u 12 sati, 8. maja, kada se na jednoj strani promovira Bijela knjiga, koja je već 2 godine u BiH, a praktično je anonimna za Parlament BiH i zato predlažem da se koncentrišemo na zakonske prijedloge, koji, takođe, čekaju više od pola godine i mislim da bismo tako danas mogli nešto dobro uraditi.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ja se nadam da ćemo poštivati vremenska ograničenja, koja nam Poslovnik nalaže. Izvolite dalje. Ima li još rasprave o dnevnom redu?

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, cijenjeni gosti, predlažem da se s dnevnog reda skine tačka 9. Nacrt krivičnog zakona BiH, jer tačka nije u skladu sa članom 3. Ustava BiH i predlažem da se pripremi novi nacrt zakona koji bi glasio, i to da ga pripremi Savjet ministara BiH, Zakon o provođenju međunarodnih i međuentitetskih krivičnopravnih propisa, što je u skladu sa članom 3., tačka g) Ustava BiH.

IBRO SPAHIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

MIRKO BANJAC

Pročitaj Ustav, kolega poslaniče.

PERO SKOPLJAK

Ima li još neko za raspravu o dnevnom redu? Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Uvaženo predsjedništvo, kolege i kolegice poslanici, na samom početku bih htio da kažem da, zaista, ne bih bio u stanju da glasam za bilo koju tačku dnevnog reda za koju ne postoji materijal. Ja bih vas molio da uvažite ovu primjedbu i sugestiju i nemojte nas dovoditi u neprijatnu situaciju da moramo da izlazimo iz sale, ako budu na prijedlogu, da se glasa na ovaj ili onaj način za nešto za što nije pripremljen materijal. Možemo samo da tražimo od Kolegijuma da stvari koje su pokrenute, ako su zastale negdje, da se ažuriraju i da se stave na dnevni red jedne od narednih sjednica, ili na prvo zasjedanje Predstavničkog vijeća BiH. U tom kontekstu, ovo se odnosi na ovaj prijedlog i inicijativu oko ekonomske i socijalne politike ili problema BiH. Ovo posebno ističem, jer želim da naglasim da ovaj dom o ekonomskoj i socijalnoj politici ne može raspravljati, a da prije toga nije dobilo izvještaj Ministarskog vijeća BiH, a taj izvještaj mora biti baziran na ekonomskim i socijalnim politikama entiteta. To je, prije svega, u nadležnosti entiteta, a mi sigurno imamo pravo da djelujemo kao korekcioni faktor oko toga kakva je ta politika, koliko se ona provodi i šta je to u odnosima između te dvije politike da treba da uradi ovaj dom da bi te politike bile uspješnije ili, u krajnjem slučaju, ako treba potpuno da se mijenjaju da se mijenjaju.

Ovdje je bilo prijedloga da se prva tačka skine s dnevnog reda, a obrazloženje sam ja u prvom trenutku, zaista, bio i prihvatio da se bez materijala ne može raspravljati, ali, evo, danas smo, dok je diskutant to govorio, vjerovatno se služba prepala, pa je odmah podijelila taj izvještaj ili ekspoze, kako god hoćete. Dakle, mi imamo kompletan materijal za raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Moguće je, evo moje sugestije, da se razmisli, iako stojim čvrsto iza toga da nakon usvajanja dnevnog reda se napravi jedna pauza od 20 minuta, da svi poslanici pročitaju taj materijal, da bi mogli poslije da zauzmu svoje stavove po tom pitanju.

Htio bih, isto je bilo riječi oko toga, da li 4. tačka može da ide prije nekog zakona. Ovdje se radi o analizi, čak i rasprava i analiza o nekom stanju može dobro da dođe poslije, ako dođe nekakav zakonski akt oko toga, to nije razlog da se tačka skine s dnevnog reda, a materijal je dobijen na prošloj sjednici i može se, ko ga nema, danas dostaviti. Ja bih predložio da se i tačka 6. dnevnog reda, a to je Nacrt zakona o Sudu BiH, skine s dnevnog reda, zbog toga što to nije u nadležnosti Suda BiH, već je po Dejtonskom sporazumu, odnosno Ustavu BiH, to u potpunosti u nadležnosti entiteta, a Ustavni sud BiH ima funkciju vrhovnog i ustavnog suda, to bi bile moje sugestije za dnevni red.

IVO DIVKOVIĆ

Poštovane dame i gospodo, mi smo na 18. sjednici ovog parlamenta imali glasovanje po entitetima o Nacrtu izbornog zakona, predlagač Klub zastupnika SDP-a. Tada je predsjedatelj konstatirao da Nacrt izbornog zakona BiH nije dobio entitetsku većinu i da ide na usuglašavanje, to je bila 18. sjednica. Na 19. sjednici nismo imali izjašnjavanje po ovom nacrtu izbornog zakona, jer čini mi se da nismo tada ni imali izvješće o usaglašavanju od strane praktičnog kolegija, pa bih ja molio, ako nije izvršeno usaglašavanje Kolegija, da se izvrši usaglašavanje i da se dovrši procedura oko glasanja, vezano za ovaj nacrt izbornog zakona. Ako ne može za ovu sjednicu, mi iz SDP-a ćemo prihvatići da to ide na narednoj sjednici, samo da se ta procedura dovrši. Moram vam reći da bi bilo jako dobro i jako zgodno da danas, kad, praktično, raspravljamo o mandatari za Vijeće ministara BiH, da pokušamo, što kažu, uložiti maksimum napora da dođemo i do izbornog zakona.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ovdje imamo gospodina Silajdžića, pa onda gospodina Deretića, ali imamo i prijedlog gospodina Dokića da napravimo pauzu od 20 minuta, nakon dnevnog reda.

HARIS SILAJDŽIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, radi se o prijedlogu tačaka 6. i 9. da se skinu s dnevnog reda. Da vas podsjetim, ovo je obaveza iz Madrida, decembar 1998. godine i obaveza iz našeg programa koji smo usvojili. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Banjac, netačan navod.

U mom prijedlogu se ne negira da se riješi područje koje je tačkom g) Ustava otvoreno kao mogućnost i spada u nadležnost institucija BiH, ja predlažem da se skine zakon pod ovim imenom i sadržajem, a da se u skladu sa Ustavom, umjesto tog zakona, doneše zakon koji sam predložio. Ne sporim ja da treba to, nego jednostavno, to treba usaglasiti sa Ustavom.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodine Deretiću, izvolite.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolege poslanici, uvaženi predsjedavajući, uvaženi gosti, ja bih također, povodom predloženog dnevnog reda, osvrnuo se na tačku 5. gdje je predložen Nacrt zakona o zaštiti ljudskih prava, utvrđenih međunarodnim konvencijama, koje bi bile sastavni dio Ustava BiH. Naime, sadržaj ovog nacrta, koji ja imam pred sobom, sadrži upravo one odredbe koje su već obuhvaćene preambulom Ustava BiH, prije svega, tačkom 5., odnosno preambulom, odnosno, stav 5. i stav 8., gdje je, doslovce, naznačeno da su ovom preambulom i Ustavom BiH obuhvaćene u cijelosti sve deklaracije o pravima čovjeka, Međunarodnim paktom o građanskim i

političkim pravima, odnosno ekonomskim, socijalnim i drugim pravima. Međutim, meni je indikativan, u stvari, član 2., kao i član 4. koji predviđa sledeće. Naime, u članu 2. je predviđeno da su sve međunarodne konvencije koje bi trebale, ja samo pokušavam da obrazložim iz kojeg razloga ja predlažem da se odbaci uopšte ovaj nacrt kao takav i da ne može ući u uopšte u dnevni red, upravo iz razloga što je obuhvaćen preambulom Ustava BiH i što je Ustav BiH dobio amanet Venecijanske komisije. Dakle, sve ono što je sadržano u predloženim konvencijama, koje su nabrojane u članu 2., a indikativno je da nije ovdje nabrojana i Povelja UN, koja bi, faktički, trebala da sadrži sve ove konvencije o ljudskim pravima, a u Povelji UN se govori o pravu naroda na samoopredjelenje, pa iz tog razloga smatram da apsolutno nema mesta za donošenje ovakvog jednog zakona, s tim više što je u članu 4., doslovce, predviđen i način na koji bi, eventualno, određeni građanin mogao ostvarivati, po ovom zakonu, svoje pravo. Da bi, faktički, svaka pravosnažna i konačna odluka mogla biti predmet preispitivanja suda, koji je, takođe, predložen u jednoj od tačaka i jednog posebnog instituta koji bi naknadno trebao biti donesen u BiH, i bar po ovim odredbama koje stoje i u tom nacrtu bi se u cijelosti preplitali sa odredbama i nadležnostima Ustavnog suda BiH. Iz tog razloga, ja predlažem da se tačka 5. skine s dnevnog reda i da se ovakav nacrt odbaci, ne odbije, nego odbaci, obzirom da uopšte nema osnove u zakonu, ni u jednom zakonskom aktu, za njegovo donošenje.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Dokić, pa onda gospodin Silajdžić.

BRANKO DOKIĆ

Kao što je predsjedavajući rekao, replika je upravo gospodinu Silajdžiću. Naime, ja kada sam predložio da se tačka 6. skine s dnevnog reda, nisam rekao da mi ne treba da ispoštujemo neke naše dogovore i, uostalom, plan i program rada, nego sam imao primjedbu utoliko što ovim nacrtom, kako je predloženo, ovo izlazi izvan ingerencija Ustava BiH. Dakle, akcenat je na tome da se ne može prihvati atribucija najvišeg suda u BiH, već suda koji rješava sporove između institucija BiH. Ovaj nacrt je napravljen tako da bi ga teško bilo dotjerati u onaj oblik kako je Ustavom dozvoljeno i zbog toga je prijedlog da se to skine, a da li će to sadašnji predlagač ili neko drugi dovesti u sklad sa Ustavom, to je otvoreno pitanje, i kada to bude, ja ću glasati za njega, u svakom slučaju. Primjedba je da je sadašnja forma nacrta takva da se ne može uklopiti u Ustav BiH i zato tražim da se skine.

PERO SKOPLJAK

Ja ću si dati za pravo samo jedno objašnjenje. Prije eventualnog usvajanja ovih zakona, koje je gospodin Silajdžić davno podnio ovom domu, moram to reći, ja imam obećanje Ustavnopravne komisije da će ona zasjedati i dati svoje mišljenje o ustavnopravnom odnosu, odnosno, osnovu svakog od ovih zakona pojedinačno. Ja se nadam da će ovo zadovoljiti mnoge od vas.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ovdje postoje dvije stvari. Rasprava o Nacrtu, koja je izgleda već počela, i ustavnopravni osnov. Mi zaboravljamo da smo se dogovorili u Madridu da ovo uradimo, to je '98. godina, decembar. Drugo, da to imamo u programu i treće da je Venecijanska komisija o ovome o čemu govore kolege već presudila. Da li je to poznato kolegama. Venecijanska komisija je presudila, pošto mi ne možemo da se dogovorimo, ovo je to. U našem programu to postoji. U Madridu smo se dogovorili, sada treba ponovo da počnemo raspravu o tome. Pošto je kolega Deretić govorio o ustavnom osnovu i preambuli, pominjao je samo član 2., tačka 2. Ustava BiH, predviđa prava i slobode određene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, njeni protokoli će se direktno primjenjivati u BiH. Prema ovome, ovaj zakon, koji ja predlažem, ne bi ni trebao, ali je problem što se ne primjenjuju. Kao što znamo, radi se o tome da se ljudska prava krše u BiH na svakom nivou i na svakom segmentu. Ove konvencije će imati prioritet nad svakim zakonom. Tom konvencijom i njenim protokolima, predviđena je obavezna sudska zaštita ljudskih prava i sloboda na nivou država, članica te Konvencije, tj. na nivou BiH. O čemu se radi? Ovaj zakon razrađuje jasnu ustavnu odredbu o tome da međunarodne konvencije imaju prioritet nad domaćim zakonom, mi to još uvijek nismo učinili. Ja sam ovaj zakon podnosio i ranije i on je odbijen. Sada, kada u novoj strukturi Vijeća ministara BiH imamo konačno ministarstvo koje se bavi prognanim i raseljenim licima i ljudskim pravima, sasvim je normalno da ponovo aktueliziramo ovo pitanje, ovo je trebao biti prvi zakon koji ova skupština razmatra. Ja insistiram na ovom zakonu i kada dođe do dnevnog reda, želim da se poslanici pojedinačno izjasne o ovome.

Samo još da kažem jednu stvar. Odbijanje ovog zakona jeste odbijanje Ustava BiH, jer se radi o jasnoj odredbi Ustava BiH, član 2., tačka 2. koju sam upravo pročitao. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Ima li još netko za raspravu? Dozvolite mi sad, molim vas, da pokušam rezimirati dosadašnju raspravu. Gospodin Dokić, je li se javlja za raspravu?

BRANKO DOKIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

Predlažete pauzu. OK. Ja imam obvezu dati pola sata pauzu i onda se vidimo u 1 sat, ali vas molim lijepo u 1 sat najkasnije ovdje nastavljamo sjednicu.

/PAUZA/

Prema izvješću Tajništva, mi imamo kvorum i možemo nastaviti sa radom. Otvaram, eventualno, daljnju raspravu o dnevnom redu, koju smo već priveli kraju, ali eto, ako još neko ima se javiti, neka izvoli. Jasno je da ne možemo čuti ako ne poštujemo jedni druge. Nastavljamo sa dnevnim redom. Ja se nadam da smo diskusiju prilično zaokružili, ali, evo, otvaram još jednom pitanje, tko se želi javiti još u povodu dnevnog reda.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, koleginice i kolege, cijenjeni gosti, naravno, ja sam očekivao da će se ovdje danas pojaviti i čekao sam da se pojave članovi Predsjedništva BiH, jer danas imamo prvu tačku dnevnog reda izuzetno važnu. Koliko je vama i meni poznato, i obaviješteni smo iz sredstava informisanja, da su oni jednoglasno predložili, u stvari, imenovali magistra Tihomira Gligorića za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Danas uvažene gospode nema ovdje. Mislim da je ovakav odnos članova Predsjedništva BiH apsolutno neprihvatljiv. Tim prije što je gospodin predsjedavajući, a naravno, u ime predsjedavajućeg, poslao samo jedan papir koji ovako izgleda. Da li ovaj dom zaslužuje ovakav odnos. Ja hoću ovdje danas da postavljam pitanja uvaženoj gospodi, imam puno pitanja, imam pitanja i u vezi kandidata, imam pitanja i u vezi ovakvog odnosa, što se tiče papira i obavještenja. Ja se izvinjavam gospodinu Gligoriću. Vi upravo ulazite i niste imali priliku da čujete ovo što ja govorim, ali, gospodo, dame i gospodo, mislim da ovaj dom već jednom treba, ako niko drugi neće, da nam priušti dostojanstvo, onda moramo mi sami sebi priuštiti to dostojanstvo. Zato predlažem da se tačka skine s dnevnog reda, jer ja neću da raspravljam u gluho, to je moj prijedlog, a očekivao sam i intervenisao preko izvjesnog broja ljudi da se pojave gospoda predlagači. Obzirom da njih nema, ja predlažem da se tačka skine i da se Predstavnički dom PSBiH izjasni po sledećem zaključku. Evo teksta tog zaključka. Poziva se Predsjedništvo BiH da uzme učešće u radu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, a u vezi vlastitog prijedloga oko potvrđivanja imenovanja predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH. Štetan je, i po interese BiH neprihvatljiv, ignorantski odnos članova Predsjedništva BiH prema ovom važnom, veoma važnom pitanju. Hvala vam lijepa.

KASIM TRNKA

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici, u ime predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, želim da vas obavijestim da je Predsjedništvo BiH striktno, u skladu sa Ustavom BiH, izvršilo svoju obavezu i imenovalo kandidata za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Naravno, sljedeća je obaveza ovog visokog doma da razmotri tu kandidaturu i da odluči da li će je potvrditi ili neće potvrditi. Tako da, što se tiče ustavnih obaveza Predsjedništva BiH, one su vrlo korektno ispunjene, uz napomenu da je ovo Predsjedništvo još u februaru mjesecu ovom visokom domu ponudilo Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH i zamolilo hitan postupak. Javnost vrlo dobro zna kakvu je sudbinu doživio taj zakon i koliko je trajala čitava ova situacija. Uz Odluku o imenovanju, dostavljen je curriculum vitae kandidata, tako da je Predsjedništvo BiH, sa svoje strane, učinilo ono sve što je trebalo i što je bila njegova ustavna odgovornost. Svaki organ treba, u skladu sa ustavnom pozicijom i ustavnom odgovornošću, da obavi svoj dio posla. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Netačan navod, gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, ovdje se potvrdila moja tvrdnja da se, u stvari, doslovno ingnorantski odnose prema Predstavničkom domu PSBiH. To je ono, evo vam, gospodo, papir, a vi nemate šta da razmišljate, ima da to usvojite i kraj priče. Što Vi mislite, gospodine, smirite se, uživajte i slušajte ili začepite uši. Nije prihvatljivo da nam se šalje papir bez mogućnosti da, kao poslanik, pitam, a Vi za sebe možete da odlučite šta hoćete. Ja hoću da pitam. Hoću da vidim je li stvarno taj njihov stav jednoglasan ili nije? Hoću da vidim čime su se rukovodili u prijedlogu. Hoću da vidim kako oni karakterišu svog kandidata. Hoću to da čujem. Hoću da to čuje javnost BiH. Hoću da to čuje međunarodna javnost. Hoću da vidim je li ovo farsa ili istina, a to mogu da čujem kad ih pitam. To mogu da čujem, kad čujem odgovor. To ja hoću. Ja hoću odgovor, precizan i jasan. Imam puno pitanja za članove Predsjedništva BiH. Da vidim ja jesu li oni stvarno nama poslali kandidata iza kojeg njih trojica stoje ili nisu, hoću da to vidim i čujem, hoću da pitam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici – poslanici, ja imam razumijevanje za želju zastupnika Banjca da vidi članove Predsjedništva BiH, ali mislim da se moramo držati poslovničke procedure i moramo se držati obaveze koju ovaj Predstavnički dom u ovom trenutku ima, a to je da odobri ili ne odobri usaglašenu kandidaturu gospodina Gligorića za predsjedavajućeg Ministarskog vijeća BiH. Ne bih želio da zbog bilo kakve retorike ovdje dođe u pitanje obaveza ovog Predstavničkog doma i da Predstavnički dom snosi odgovornost što nije prihvatilo da se izjašnjava o ovom krucijalnom pitanju današnjeg aktuelnog političkog trenutka BiH, a to je zaživljavanje institucija BiH, odnosno, Ministarskog vijeća BiH. U tom kontekstu, ja bih zamolio predsjedavajućeg da, bez obzira na izražene želje, ljubavi, volje da se gledaju određena lica, da u skladu s Poslovnikom završi ovu raspravu i da se u skladu sa prijedlozima za dopunu dnevnog reda ovaj visoki dom izjasni, jer su se stekli svi uslovi, uključujući i prijedlog da se skine ta tačka dnevnog reda, koja je legitimna. Ja ne želim u ovom trenutku govoriti o kvalifikaciji takvog jednog prijedloga, ali apelujem na Predstavnički dom da izvrši svoju ustavnu obavezu da se izjasni, odnosno, odobri ili ne odobri kandidaturu gospodina Gligorića.

PERO SKOPLJAK

Ima još jedna replika. Čim budete vi za to da stavimo na izglasavanje, mi ćemo to uraditi.

MIRKO BANJAC

Ova replika ima za cilj i pojašnjenje. Ja sam apsolutno za ono što govorи poslanik Tokić, ali, evo, znam da je to hitno, znam da treba poštovati i spreman sam u roku od 2 dana, 3 dana da se ponovo vratimo, vratim, ali hoću da vidim ovdje, želim da vidim ovdje članove Predsjedništva BiH, želim da ih pitam. Nekakva odugovlačenja, apsolutno sam protiv odugovlačenja. Ovo je važno pitanje BiH. Ovo je važno pitanje za prijem BiH u Vijeće Evrope. Hoću sutra, ako treba da sutra produžimo sjednicu, da prebacimo, ali da gospoda dođe. Nisam ja za nekakva

odgađanja. Prihvatom ovo što poslanik kaže. Šta mogu, neka narod bar vidi da ne govore istinu ili govore istinu.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Ja vas molim da zaokružimo raspravu o dnevnom redu, po točkama ćemo se kasnije moći dogovorati.

VITO RAKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, gledajući ovaj dnevni red koji je predložio Kolegij, ja imam sledeće primjedbe. Mi ovdje ulazimo u jednu veoma ozbiljnu raspravu po pitanju zakonodavstva BiH. Razmatrajući ovaj set zakona, ja smatram da, od ovih sedam zakona, tri zakona nisu dobra osnova iz kojih može izaći prijedlog uz davanje amandmana. Oni zakoni koji imaju osnov da se na bazi amandmana može izgraditi jedan solidan prijedlog, ja ću biti za njih da se podrže. Međutim, zakon pod brojem 5., pod brojem 6. i pod brojem 9., mislim da nemaju dobru osnovu i da moraju preživjeti značajnu rekonstrukciju da bi se došlo do jednog zakonskog akta. Ovi ostali zakoni imaju osnovu da se može dorađivati i ja nisam za to da ova tri zakona idu danas na dnevni red. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ima li još neko?

HARIS SILAJDŽIĆ

Ja još jednom izlazim, jer izgleda da se vraćamo u našoj diskusiji unazad i gubimo vrijeme. Ja govorim o obavezama iz madridske Konferencije i madridske Deklaracije, govorim o obavezama iz našeg programa i govorim o obavezama u skladu sa mišljenjem OHR-a.

Obaveze iz Madridske deklaracije se provode na entitetima i ne znam zašto bi ih ignorisali na nivou države. Kao što znate, na entitetu RS, vodena je rasprava upravo o ovim zakonima. Kako možemo govoriti, kolega Rakiću, o pravobranilaštву i tužilaštvu, a ne o sudu? Čemu, onda, pravobranilaštvo i čemu tužilaštvo, a nema suda. Da ne bi ponovo ulazili u raspravu, ja bih zamolio ovdje, ja ne insistiram da to bude danas. Ja znam da to jednog dana mora biti, u direktnoj je vezi, ne samo sa ugrađivanjem naših međusobnih odnosa ovdje u državi, u direktnoj je vezi sa investicijama, prilivom stranog kapitala i pokretanjem privrede. Bez pravne sigurnosti ga neće biti. Možemo danas, a možemo za nekoliko dana, možemo za mjesec dana, nije bitno. Ja koliko znam, evo, sad me obavijestio i gospodin iz OHR-a, da oni upravo rade na ovom. Ako je tako, onda sam ja voljam povući ove prijedloge, što se tiče reforme pravosudnog sistema, i sačekati njihovo mišljenje da radimo tako. Još jednom uvjeravam, ozbiljnijeg priliva stranog kapitala u zemlju, što svi trebamo, neće biti dok ne budemo imali ovih institucija, o tome govorim tri godine. Vidite kakvo nam je stanje u privredi. Bez toga, svježeg kapitala neće biti. Priča o unutrašnjim rezervama je samo priča, nemamo ih. Svakom treba taj strani kapital. Bez ovih institucija, bez osnovne registrative, toga neće biti.

Što se pak tiče Nacrta zakona, govorim o tački 5., o zaštiti ljudskih prava, utvrđenih međunarodnim konvencijama, koje su sastavni dio Ustava BiH, ja ovaj zakon vidim važnim. Mi možemo kroz ovaj zakon i primjenu ovog zakona popraviti stanje u BiH o ljudskim pravima koje je onakvo kao što jeste, uključujući diskriminaciju na radnom mjestu, uključujući pravo na život, pravo na povratak, itd. Možemo upotpuniti naš nepotun sistem ovim zakonom i on otvara mogućnosti da se uključimo u Evropu, a to svi želimo i zbog toga je on važan, ne meni, nego svima vama. To je jedan način da se što prije uključimo u evropske tokove, kako se to obično kaže, ako nam je stalo do toga. Naravno, međunarodne konvencije se primjenjuju direktno i ovaj zakon ne bi ni trebalo da je sve u redu. Postoje zemlje iz ranijeg istočnog bloka, koje su, takođe, bile obavezne na primjenu, a koje su napravile zakon o tome. Ja ih znam koje su to zemlje. U pravilu su napravili zakon. Zašto? Da bi razradile tu ustavnu odredbu. Mi je samo ovim razrađujemo. Ona nam treba. Ja bih molio da se na to tako gleda. Ne meni, ne jednom ovdje narodu ili jednoj stranci ili koaliciji ili bilo čemu nego svima nama. Evo da ponovim, što se tiče ovog seta, kada je u pitanju reforma pravosudnog sistema, volio bih, ako gospoda iz OHR-a hoće, da objasne to, koliko su mi sada rekli, upravo rade u okviru FAR programa na tome. Ako je to tako, onda ćemo ostaviti da rade na tome. Ja nemam ništa protiv toga, niti sam rekao da su moja ponuđena rješenja najbolja i jedina takva ultimativna, to nisam rekao. Ali ne možemo dovoditi u pitanje ustavni osnov nečega što smo se dogovorili u Madridu, što smo se dogovorili u programu rada ovdje i na što je OHR dao pravno mišljenje kao arbitar. O materiji kasnije možemo pričati. To bih molio da se uzme u obzir i zamolio bih, ako je moguće, da se gospoda iz OHR-a jave i da kažu da li je ovo korektno ovako što sam prenio i ukoliko jeste da se rasprava o tome odgodi do momenta kada ti prijedlozi ili nacrti budu spremni da idu prema Vijeću ministara BiH, a zatim prema parlamentu.

PERO SKOPLJAK

Gospoda iz OHR-a, ako smatraju da treba ovdje intervenirati, da interveniraju.

VITO RAKIĆ

Ja sam probao da budem kratak u svojoj diskusiji, ali, izgleda da nisam bio dovoljno jasan. Konsultujući pravne eksperte i sve ono što je donijeto u entitetima, na bazi Madradske deklaracije i reforme sudstva i što je usaglašeno sa OHR-om, i ovaj zakonski paket se mora usaglasiti sa tim svim elementima, da bi taj zakonski paket bio konzistentan ukupno u BiH. Zato sam i rekao, ja znam donijeti zakon o pravobranilaštву, donijeti zakon o tužilaštву, a nemati suda, da je to absurdno. Ali, ovaj zakon koji je ponuđen o sudu, zakon koji je ponuđen o krivičnom pravu, ne može da bude ukupno uklapljen u pravni sistem i mora doživjeti veliku rekonstrukciju. Zato smatram da ne može biti ovo osnova na kojoj će se graditi zakon bez velike rekonstrukcije i zato nisam za ovu raspravu po ova tri prijedloga, jednostavno što se mora mnogo odstupiti od ovoga da se dođe do pravog rješenja. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, uvaženi gosti, naime, kanio sam da ne govorim oko dnevnog reda, ali, evo, naslućujući šta se može dešavati dalje, želim jednostavno da vašu pažnju skrenem na sledeće. Tačno je što je to rekao

gospodin profesor Trnka da je Predsjedništvo BiH, sa formalnopravne strane, suhoparno ispunilo svoju obavezu i ovo što kaže poslanik Tokić da bi sa tog stanovišta Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine BiH moglo da odlučuje, ali na bazi ovog papira kojeg sam ja dobio, ima niz pitanja koja bi se predлагаču mogla uputiti, prije nego što uopšte dodem da postavljam pitanje kandidatu za kopredsjedavajućeg. Koji su kriteriji od kojih je pošlo Predsjedništvo BiH, da li je primjena izbornih rezultata? Ako je primjena izbornih rezultata, onda to nije ovaj prijedlog. Ako je to stvaranje neke nove atmosfere i nekih novih odnosa u BiH, onda se o prijedlogu treba i može razgovarati. Ja mogu da pitam i danas kandidata za kopredsjedavajućeg, da li je on u stanju danas da kaže kompletan sastav Ministarskog savjeta BiH, ili se na ovakav način, odustajanjem Predsjedništva BiH da bude prisutno, da ne bi odgovaralo, želi stvoriti dodatni prostor za međunarodnu arbitražu, vezano za Vijeće ministara BiH.

Zato bih vas ja molio da ovom pitanju ozbiljno pristupimo, da ne povrijedimo ni jednog kandidata, ni jednog poslanika, da ne umanjimo značaj ni Predsjedništva BiH, a ubijeden sam da, ukoliko uđemo u izbornu zavrzlamu, koja se nazire iz medija u BiH, da ćemo ući u mnogo složeniji politički ambijent u BiH, nego što je, nažalost, ova četiri mjeseca gdje kažemo imamo li ili nemamo Ministarski savjet BiH. Zato vas molim da kao odgovorni ljudi, bez mnogo emocija, strasti, stranačke pripadnosti, pritisaka i svih mogućih stvari, ovu stvar stavimo, damo onu objektivnu težinu koju ona zасlužuje. Ništa se danas dobro za BiH neće desiti, ukoliko se vide sve pukotine i podjele koje postoje. Nešto zarad budućnosti našeg naroda, ekonomske situacije, značaja međunarodne zajednice, njenog prisustva, moramo imati u vidu i zato je moje upozorenje, ja bih jako želio da stvarno pitam članove Predsjedništva BiH, koji su to kriteriji od kojih su pošli i tvrdim vam, ukoliko je Predsjedništvo BiH iskreno stalo na ovaj dogovor, da će ovo proći. Ukoliko nije, sjetite se samo situacija oko Zakona o Pograničnoj policiji, Zakona o Ministarskom vijeću BiH, i ja vas upozoravam da se vraćamo u takav ambijent. To se naslućuje iz raznoraznih natpisa, polemika, itd. Da bismo zaštitali dignitet i predloženog gospodina Gligorića i svakog člana Predsjedništva BiH i nas poslanika, tražim da ovome mi posvetimo veću pažnju od pažnje međunarodne zajednice. Mi smo, nažalost, uvijek igrajući se igre mačke i miša, radeći jedni drugim iza leđa, dali mandat međunarodnoj zajednici da uređuje ono što ona nerado čini. Zato vas molim, neće ništa propasti, za dan – dva da se ovom pitanju posveti mnogo veća pažnja, nego što mi mislimo da ćemo to prelomiti preko koljena, a svoj lični stav, kao poslanik, vezano za sve, ako uđe na dnevni red će jasno izreći na ovoj sjednici. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Deretić odustaje od rasprave. Ja smatram da smo ovim prilično zaokružili raspravu, pa mi dozvolite, molim vas, ukoliko se s tim jasno slažete, da iznesem ovdje ukratko prijedloge koji će biti ovdje oko dnevnog reda.

1. Bit će prijedlog dnevnog reda koji je usvojio Kolegij, a taj prijedlog dnevnog reda imate točno pred sobom, ovakav kakav je, uz jednu jedinu napomenu da predлагаč pod točkom 3. nije Kolegij Zastupničkog doma, nego Mirko Banjac i Pero Skopljak, što je, kako čujem, sukladno i zakonskim odredbama, jer Kolegij, kao takav, navodno i ne može biti predлагаč, a onda ćemo ići točku po točku, sve prijedloge koje ste vi ovdje predložili, a ja će ih kratko ovdje citirati.

1. Prijedlog Mirka Banjca da se skine točka 9. dnevnog reda
2. Imamo gospodina Branka Dokića, da se sa dnevnog reda skine točka 6. Nacrt o Sudu BiH
3. Miodrag Deretić da se briše točka 5.
4. Grupa zastupnika, ja sam to tako ovdje koncipirao, koji su tražili raspravu o ekonomskoj i socijalnoj politici u BiH
5. Prijedlog gospodina Sejfudina Tokića, ponovno aktueliziranje inicijative da Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, pokrene postupak usaglašavanja Ustava BiH sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

Imamo sada naknadno prijedloge koje je podnio gospodin Špirić i gospodin Banjac, ja sam ih stavio pod jednu točku, skinuti točku 1. dnevnog reda, uz zaključak, to je Banjčev prijedlog kojega je Špirić isto tako podrža, uz zaključak kojeg je ovdje pismeno priložio gospodin Banjac, a pročitao vam ga je ovdje javno.

Imate i prijedlog da se tri zakona predložena ovdje u dnevnom redu skinu s dnevnog reda i, konačno, imamo ovdje jednu informaciju, koju mogu ovdje, ja smatram i trebam javno očitovati, da gospoda iz OHR-a se stručno potruđe da zakone od 6 do 11 koji su ovdje predloženi, sukladno odredbama i sukladno Venecijanskoj komisiji, dostave ovdje, uz suglasnost ljudi koji su ovdje dali prijedloge, pa da znate i ovo pri izglasavanju dnevnog reda. Smatrao sam da je ovo korektno da vam nebulozno prikažem, a sada predlažem da idemo na izglasavanje dnevnog reda.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ja predlažem tačke od 6 do 11 da sačekamo mišljenje, odnosno, stručne prijedloge ili čak nacrte OHR-a i da ih danas skinemo s dnevnog reda, od 6 do 11. Za tačku 5. insistiram o tome da raspravljamo.

IBRAHIM SPAHIĆ

Što se tiče ekonomske i socijalne politike, pošto je to prijedlog gospodina Kadića i moj, mi to povlačimo i tražimo da bude na jednoj od prvih sjednica, kad budemo imali priliku da čujemo i Vijeće ministara BiH, samo da se stvarno ta obaveza, pošto je zajednička oba doma parlamenta, konačno realizuje i povlačimo, također, iz ovog današnjeg dnevnog reda, niste je pročitali, Inicijativu za mandatsku dogradnju Ustava BiH, to je ono što ste sad podijelili i predlažemo na jednoj od narednih sjednica u okviru programa rada da se to razmatra.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Evo i Kolegij se usuglasio, što se tiče prijedloga gospodina Silajdžića, ali, evo gospodina Spahića, podržavamo i ovo, skidamo njegov prijedlog s dnevnog reda. Praktički, sad nam ostaje, gospodo, da pod dnevni red Kolegija stavimo točke od 1. do 5., pa onda točke 12. i 13., tko je za prijedlog Kolegija, ako smo se dobro razumjeli, ako nismo, izvolite tražiti objašnjenje. Tko je za prijedlog Kolegija za dnevni red?

Rekao sam jasno, ako ste slušali, od 1. do 5. – 1., 2., 3., 4. i 5. i imamo 12. i 13., je li sad jasno?

Tko je za?

Tko je protiv?

Po entitetima. Iz Federacije BiH, tko je za?

Tko je protiv?

Iz RS, tko je za?

Tko je protiv?

Rezultat glasovanja, od nazočnih 32, od svih zastupnika, za je glasovalo 20, a protiv je bilo 11, suzdržan nije bio nitko.

Po entitetima. Iz Federacije BiH za je glasovalo 17 zastupnika, nitko nije suzdržan, nitko nije protiv. Iz RS, 3 je glasovalo za, a 11 je glasovalo protiv. Prema tome, ovaj prijedlog dnevnog reda nije prošao. Prijedlog je Kolegija da se za dnevni red izjašnjavamo točku po točku, zato vas molim, točka broj 1.

1. Potvrđivanje imenovanja predsjedatelja Vijeća ministara BiH

Ko je za to da ova točka ide na dnevni red?

Ko je protiv toga da ova točka ide na dnevni red?

Iz Federacije BiH, tko je za?

Ko je protiv iz Federacije BiH?

Iz RS, tko je za?

Tko je protiv?

Ima li neko suzdržan?

Glasovanje je ovako proteklo. Od ukupno 32, za je glasovalo 21, protiv je glasovalo 9 od sveukupnog broja. Iz Federacije BiH, za je glasovalo 18. Protiv nije niko. Suzdržan niko. Iz RS, za je glasovalo 4, a protiv je glasovalo 9. Ova točka nije prošla na dnevnom redu. Ova točka broj 1. Nije usvojena.

Imamo točku 2. Usvajanje zapisnika sa 17., 18. i 19. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Tko je za usvajanje točke 2?

Tko je protiv?

Nema potrebe, ova točka je jednoglasno usvojena da bude prva točka dnevnog reda. Nemamo razloga za dalje glasovanje jer je on usvojen.

Prijedlog Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, predlagači Mirko Banjac i Pero Skopljak. Tko je za da ova točka ide na dnevni red?

Tko je protiv?

Po entitetima, iz Federacije BiH, tko je za?

Tko je protiv?

Iz RS, tko je za?

Tko je protiv?

Molim vas, ja će priopćiti rezultate glasovanja. Ima li tko primjedbu na glasovanje? Rezultati su ovakvi, nazočno 32 zastupnika. Za, od sveukupnog broja glasovalo 22 – protiv glasovalo 4. Po entitetima, iz Federacije BiH za je glasovalo 11 – protiv glasovalo 2. Iz RS za je glasovalo 10, protiv i suzdržanih nije bilo. Prema tome, i ova točka dnevnog reda je prošla.

RASIM KADIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

PERO SKOPLJAK

Mi imamo tehniku, ali molim Tajništvo, evo odsad, da točno konstatiramo odmah broj glasova za i protiv, ako ste vi zato, nema nikakvih problema.

Imamo sljedeću točku. Prema bivšem dnevnom redu, to je bila 4. Analiza rada Nezavisnog povjerenstva za medije, prijedlog ispitivanja ustavnog osnova za njezino postojanje i dalje funkcioniranje, predlagač, zastupnik Nikola Špirić.

Tko je za to da ovo bude točka dnevnog reda? – Za je glasovalo 17

Tko je protiv, sve pitam? – 12 je protiv.

Sad pitam po entitetima. Tko je iz Federacije BiH za? – 5

Tko je protiv iz Federacije BiH, pitam? – 11

Suzdržan, ima li neko? Nema.

Iz RS, tko je za? – 11

Tko je protiv – 3

Sada konačno da glasovanje obavimo. Gospodine Kadiću, ja se nadam da ovo neće biti suvišno. Od nazočnih 32 zastupnika – 17 je glasovalo za – 12 protiv. Po entitetima. Iz Federacije BiH za je bilo 5. Protiv je bilo 11. Iz RS, za je bilo 11 – protiv je bilo 3. Prema tome, ova točka dnevnog reda nije prošla. Nije dobila entitetsku većinu. Točka se briše sa dnevnog reda.

Sad imamo točku 5., po starom dnevnom redu. Nacrt zakona o zaštiti ljudskih prava utvrđenih međunarodnim konvencijama, koje su sastavni dio Ustava BiH, predlagač zastupnik Haris Silajdžić.

Točka pet.

Dajem na glasanje. Tko je za? – 17

Tko je protiv? –

Iz Federacije BiH, tko je za? – 13 je bilo za.

Tko je protiv? – 4

Iz RS, tko je za?

Tko je protiv?

Od ukupno nazočnih 32 zastupnika- 17 je bilo za – 15 je bilo protiv. Po entitetima. Federacija BiH, 13 je bilo za, protiv je bilo 4. Iz RS, 3 je bilo za – 11 je bilo protiv. Prema tome, ni ova točka dnevnog reda nije prošla na glasovanju.

Idemo na 12. točku dnevnog reda. Imenovanje članova radnih povjerenstava. Dobili ste taj materijal. Pitam, tko je za ovu točku dnevnog reda, 12. točka. Imamo 27, to je većina zbog koje ne trebamo dalje glasovati. Ja pitam, ima li ko primjedbe na glasovanje. Izvolite. Hvala vam lijepa. Ova točka je prošla u dnevnom redu.

Imamo zadnju točku. Odgovori na zastupnička pitanja i pitanje zastupnika. Tko je za ovu točku, sve pitam? Hvala vam lijepa. I ova točka je prošla.

Nismo još sve završili. Budući da su se ovdje neke stvari promijenile, sad imamo zaključak gospodina Mirka Banjca.

Poziva se Predsjedništvo BiH da uzme učešće u radu Predstavničkog doma PSBiH.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, žao mi je što moram intervenisati, ali, predsjedavajući i Kolegij su dužni da prijedloge tretiraju ravnopravno, na način kako su predlagani. Prvi prijedlog za dopunu dnevnog reda je prijedlog koji sam ja iznio. U međuvremenu, Vi ste svim ostalim prijedlozima koji su se pojavili dali prioritet i ja vas upozoravam da se pridržavate Poslovnika i da tako vodite sjednicu. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Tokiću. Smatram da je opravdana primjedba uz napomenu da ni jedan, evo, trebao je biti ovaj zaključak stavljen, ali sam morao evidentirati ovdje neke stvari koje se poistovjećuju, pa ovo je moja omaška i dajem prijedlog gospodina Sejfudina Tokića koji glasi ovako, ako sam ga ja dobro koncipirao.

Ponovno aktueliziranje inicijative da Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH pokrene postupak usuglašavanja Ustava BiH sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Slažete li se? Tko je za?

MIRKO BANJAC

Ne može biti ovo tačka dnevnog reda, oprostite, molim vas. Ovo je tako nezgrapno. Dajte, formulišite tačku. Treba formulisati tačku, nisam ja protiv toga.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, predsjedavajući je pogrešno uključio riječ "ponovno aktueliziranje", obzirom da ova tačka nikada nije bila na dnevnom redu i ona nosi naziv upravo kako ste vi dobili na klupe. Inicijativa da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH pokrene postupak usklađivanja Ustava BiH sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Dobili ste taj materijal. On je u oktobru, novemburu, proslijeden, i u tom kontekstu, molim da se tako tretira formulacija. Ja se izvinjavam što sam bio prinuđen da ponovo izadem. Dakle, ne radi se o ponovnom aktueliziranju, niti sam ja tako formulisao.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Tokiću. Čuli ste njegov prijedlog.

MIRKO BANJAC

Obzirom da će ovo ući u arhivu i u stenogram. Mislim da stvarno treba formulisati drugačije a to je pokretanje inicijative o postupku usaglašavanja Ustava BiH sa Evropskim konvencijama za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, tako treba da glasi. Mislim da ne može da pokrene inicijativu. Ne može to nikako tako ući kao tačka dnevnog reda.

HARIS SILAJDŽIĆ

Mislim da bi ovdje trebalo da se sastane Ustavnopravna komisija. Ovdje se, u stvari, radi o pitanju da li se mi slažemo sa Ustavom ili ne. Mi smo se zakleli na poštivanje Ustava. Kako mi možemo glasati sada o tome da li se mi trebamo usaglasiti sa Ustavom. Ovaj prijedlog je, u stvari, prijedlog usaglašavanja entitetskih ustava sa Ustavom BiH. Ustav BiH sadržava obavezu usklađivanja sa ... kao maloprije o mom prijedlogu zakona koji je odbijen. Odbijena je jasna odredba Dejtonskog ustava. Mi sada, u stvari, glasamo da li smo za Ustav ili protiv Ustava.

Ono što je potrebno, to je da mi pristupimo tom poslu i bili smo obavezni u roku od tri mjeseca to uraditi. Ja mislim da mi to trebamo uraditi, da se ne trebamo o tome ovdje usaglašavati, nego to uraditi što prije, jer kasnimo nekoliko godina na ovom planu. Naš Ustav podrazumijeva, kao što ste vidjeli, ne podrazumijeva, nego jasno kaže član 2., tačka 2. To što kaže završeno i ne možemo ovdje mijenjati Ustav. Nego se, u stvari, trebamo potruditi da to što prije uradimo. Ovaj maloprije zakon, prijedlog zakona, koji je odbijen, znači, u stvari, da je odbijena jedna jasna odredba Ustava, da budemo jasni i glasni, bez prejudiciranja bilo čega što je poslanik, gospodin Tokić...

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, nakon ove rasprave, o potrebi da se uvrsti ova tačka dnevnog reda, dozvolite da, zbog medija i cjelokupne bosanskohercegovačke javnosti, tačno definišem našu inicijativu.

Na osnovu Opšte deklaracije o pravima čovjeka i Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, opredijeljeni ciljevima i načelima Ustava BiH i poštivanja ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i ravnopravnosti, odlučni u osiguranju punog uvažavanja prava i sloboda predviđenih članom 2. Ustava BiH, međunarodnim sporazumom za sve osobe u BiH, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu, mi, dolje potpisani, poslanici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, podnosimo inicijativu da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH pokrene postupak usklađivanja Ustava BiH sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Obrazloženje. Članom 2. Ustava BiH, utvrđeno je da će BiH i entiteti osigurati najviši stepen međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda, da će se u BiH izravno primjenjivati prava i slobode izložene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te u njenim protokolima i da će to imati prioritet nad svim drugim zakonima.

Međutim, Ustav BiH sadrži odredbe koje su u suprotnosti sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, što je naročito izraženo u odredbama člana 4.1. i člana 5. Ustava BiH, kojim je ograničeno pasivno biračko pravo i u kojima se diskriminira više od jedne trećine građana BiH, koji ne mogu biti birani u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, odnsono, za člana Predsjedništva BiH. Ukoliko se ne izvrši usklađivanje Ustava BiH sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, imat ćemo zakone koji, iako su u skladu sa

nekim odredbama Ustava BiH, neće biti u skladu sa Evropskim konvencijama za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Obzirom da, prema odredbi člana 2.2. Ustava BiH, ova konvencija ima prioritet nad svim drugim zakonima, doći ćemo do situacije da se takav zakon neće moći primjenjivati.

Druga mogućnost je da kod donošenja zakona uvaži, neposredno primijeni Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, ali, u tom slučaju, zakon ne bi bio u skladu sa Ustavom BiH. Ovaku situaciju moguće je prevazići samo usklađivanjem Ustava BiH sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, što je i predmet ove inicijative. Dodatni razlog da se pristupi usklađivanju Ustava BiH, sadržan je u potrebi da se ustavnopravni sistem uskladi sa međunarodnim dokumentima koji se odnose na ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao bitnoj prepostavci za ulazak BiH u Vijeće Evrope. Imajući u vidu navedeno, predlažemo Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, da ovaj prijedlog usvoji i u okviru svoje nadležnosti preduzme dalje aktivnosti na usklađivanju Ustava BiH sa Evropskom konvencijom za zaštitu osnovnih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Potpisnici: Ivo Lozančić, Rasim Kadić, Zlatko Lagumdžija, Bogić Bogičević, Ivo Divković, Suada Muminagić i Sejfudin Tokić. Ja mislim da sam bio prinuđen da pročitam ovo, bez obzira na to što su različite interpretacije i tačke dnevnog reda i motivacije. Zahvaljujem.

PERO SKOPOLJAK

Hvala lijepa, gospodine Tokiću. Gospodine Deretiću, je li se Vi javljate?

MIODRAG DERETIĆ

Meni je zaista žao što o ovoj tački dnevnog reda moram iznijeti svoj stav, premda sam ga ranije iznio. Naime, ovdje je zaista prethodnik pročitao inicijativu i samo je naznačio oguljeni član 4. pod 1., član 4. Ustava BiH tačka 1. i član 5. Ustava BiH, koji se, faktički, odnosi na biranje Vijeće naroda, delegata u Vijeće naroda i na biranje članova zajedničkog Predsjedništva na nivou BiH. Ja zastupam tezu da ovakvim odredbama Ustava BiH nije povrijeđena nijedna odredba, kako Dejtonskog sporazuma, tako i Ustava BiH i ustava entiteta, pogotovu Ustava BiH, iz prostog razloga što je on samo, faktički, nadograđen, odnosno osnovne odredbe je crpio iz Dejtonskog sporazuma. Svi dobro znamo kako je došlo do Dejtonskog sporazuma, a isto tako znamo na koji način je Ustav BiH donesen i da pojasnim sada šta se želi sa ovim inicijativama.

S ovim inicijativama se pokušava podvrgnuti pod tezu da se narušava ravnopravnost ljudi u BiH, u stvari, ovdje se želi ići za tim da se, primjera radi, član Predsjedništva BiH bira na nivou BiH, iako je iz reda srpskog naroda, to znači da, primjera radi, neko može biti predložen za člana Predsjedništva iz srpskog naroda iz Federacije BiH i da sistemom majorizacije, s obzirom na broj stanovništva u jednom i u drugom entitetu, zaista ta osoba bude i izabrana protiv volje srpskog naroda u srpskom entitetu ili građana u srpskom entitetu, to je suština.

Prema tome, kada su ovakve odredbe inkorporirane u Ustav BiH, onda je, u svakom slučaju, onaj ko je donosio Ustav BiH, odnosno, pravio nacrt pa prijedlog Ustava, imao, u svakom slučaju, u vidu i okolnosti koje su se događale neposredno

prije donošenja ovog Ustava. Prema tome, ja smatram da pokrenuta inicijativa apsolutno nema nikakve osnove, a pogotovo teza da se ova dva člana, koja su spomenuta, duboko kose sa međunarodnim odredbama kojim se pojedini građani stavljaju u neravnopravan položaj.

PERO SKOPLJAK

Ovdje smatram da intervencija nije suvišna, premda ih ja ne volim. Javili su se Spahić, Tokić, Dokić, Filipović. Ja vas molim da se pridržavamo ovdje, da raspravljamo samo o formulaciji zaključka kojeg je gospodin Tokić dao. Dajte da to izglasamo. Ako bude točka dnevnog reda usvojena, onda dajte eksplisirajte šta želite. Ja smatram da bi ovo bilo korektno. Ja vas molim, ukoliko nije na ovu temu i striktno ad hoc, molio bih.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Dame i gospodo, ja sam do sada bila ubijeđena da je, po Dejtonskom mirovnom sporazumu, BiH država sastavljena od dva multietnička entiteta. Nisam znala da postoji neki srpski entitet, pa bih željela od poslanika Deretića objašnjenje.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ja vas molim da ne ulazite u ideološke distrikcije.

MIODRAG DERETIĆ

Zaista će sa velikim zadovoljstvom uvaženoj kolegici odgovoriti na ovo pitanje. Vama očito nije poznat član 1. Ustava RS, gdje decidno stoji da je RS, nacionalna država, država srpskog naroda i ostalih građana, koji imaju svi ravnopravan tretman, ista prava. To je pod 1. S druge strane, govorite o terminu multietničnosti. Taj termin do današnje, odnosno jedne od prvih sjednica ovdje, nisam uopšte čuo. Nigdje ne postoji u Dejtonskom sporazumu multietičan, nigdje ne postoji u Ustavu BiH multietičan. Šta znači multietičan? Mi imamo činjenicu da u RS, RS nije entitet koji se sastoji samo od građana srpske nacionalnosti, nego postoje građani koji su nesrpske nacionalnosti, koji, po Ustavu, imaju apsolutno ista prava i obaveze kao i svaki drugi građanin. Prema tome, taj termin multietničnosti, s kojim se jako puno manipuliše i eksplatiše, na jedan vrlo nekorektn način, mislim da je apsolutno do danas suviše na krivi način eksplatisan. U tom kontekstu, ja smatram da ova moja diskusija, koja se odnosi na dva pomenuta člana Ustava BiH, na koji se ovdje aludira, odnosno atakuje, ne od današnjeg dana, nego od prvog zasjedanja, ima sasvim drugačiju pozadinu, pozadinu onakvu kakvu sam ja maloprije prezentirao ovdje. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, prema ovome što ja ovdje imam, imam gospodu Spahića, Dokića, pa Tokića. OK.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja, zaista, odbacujem čitav niz formulacija i sa pravnog i sa bilo kojeg stajališta koje je gospodin Deretić iznio ovdje, u želji da ne bude moja motivacija interpretirana, nego tačno navedena kako piše u ovom dokumentu. Ja sam protiv gospodinu Deretiću, vjerovatno bi trebalo slušati to još jedanput i više puta, ali to nisam siguran da bi pomoglo zbog poštovanja prema drugim poslanicima, ja ne želim pročitati još jedanput ovaj dokument, ali bih vas usmjerio da ono što smo mi htjeli reći, i motive koje smo htjeli reći, i da oni nemaju baš nikakve veze sa onim što je gospodin Deretić govorio, uz želju i molbu da se ova tačka dnevnog reda, obzirom da je jasna, stavi na izjašnjavanje na način kako sam tražio u ime Kluba poslanika SDP-a, a to je da pojedinačno svako glasa da li je za uvrštanje ove tačke dnevnog reda ili nije.

MIODRAG DERETIĆ

Gospodine Tokiću, ja ћu samo ovdje istaći ono što ste rekli, kao, oni što Vas slušaju, mogu biti zaista bespomoćni, ali isto tako može bespomoćan biti i onaj ko čita.

IBRO SPAHIĆ

Dame i gospodo, očito je da smo danas imali jednu ulogu koja je delikatna, naravno, u odnosu na usvajanje dnevnog reda, kad je riječ o proceduri i u vezi sa zakonom koji je predložio poslanik Haris Silajdžić i u vezi sa inicijativom koju je predložilo nekoliko poslanika svojevremeno, ima već šest mjeseci skoro. Ja sam, misleći da ćemo se mi koncentrisati, ipak, na jednu temeljnu raspravu o zakonima, tako sam i prihvatio da sa ove rasprave povučemo prijedlog o našoj inicijativi za amandansku dogradnju ustava dva entiteta u odnosu na Ustav BiH, što je korektno, zaključio iz ove rasprave, radi se o jednom otporu koji je sistematican, protiv našeg ulaska u Savjet Evrope i da, kad je riječ o manjinskim pravima, građanskim pravima i civilnim pravima, stoji ovdje jedna odredba koju smo mi ovdje prihvatali od strane Predsjedništva BiH, od strane samog Parlamenta BiH i delegacije i Ministarstva vanjskih poslova, ona glasi, da će se godinu dana nakon ulaska u Savjet Evrope ili najmanje za godinu dana najviše, morati uskladiti kompletna zakonska regulativa po raznim osnovama, između ostalog, i sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, tako stoji precizno kad se postane punopravni član.

Sad bih ja htio da postavim jedan problem. Ako smo odbili zakon, da raspravljamo o zakonu, koji je naš program rada, znači, mi smo, praktično, odložili ponovo raspravu o nečemu što je bio naš program rada, to je usvojeno u programu rada. Ako danas počnemo da diskutujemo, stvarno, može li se prihvati ili ne može na dnevni red inicijativa koja je temelj parlamenta i temelj ove države, postavlja se pitanje, naravno, kako ja da shvatim vaše lakonsko prelaženje preko naša dva prijedloga, gospodina Kadića i mog prijedloga koje smo, takođe, uputili prošle godine i koji se odnose na ovu materiju, smatrajući da ćemo ići nekim korektnim redom. Prijedloge koje je davao gospodin Silajdžić dugo vremena, već skoro dvije godine, prijedlog koji je dala grupa poslanika i prijedlog koji smo mi dali možda u sedmici dana razlike, koji se odnosi na više različitih zakonskih i ovih preporuka i obaveza i ustavnih itd. Ja sad postavljam sljedeće pitanje. Ako mi ne možemo sebi da stavimo u

zadatak i obavezu da razmatramo jedan zakon, koji se tiče građanskih prava u BiH, ako mi danas odbijemo raspravu o potvrđivanju imenovanja Vijeća ministara BiH, kopredsjedavajućeg Vijeća ministara BiH ili mandatara, mi smo, praktično, evo, u pola maja rekli da ne želimo da u junu o nama Savjet Evrope raspravlja. Da li mi to, u stvari, hoćemo da blokiramo kompletne inicijative za strukturu BiH u nedogled i njen ulazak u Savjet Evrope. Ja vas molim, ja ne mogu da shvatim da je danas bilo moguće skinuti zakon koji je predložio gospodin Silajdžić. Također, ne mogu da shvatim da danas može glasati neko protiv inicijative grupe poslanika, ali se sada ja, kao poslanik, postavljam. Ne bih sebi mogao dozvoliti, ne bih sebi mogao oprostiti da ne čujem isto pojedinačno izjašnjavanje svih, tako stoji u Poslovniku, možemo, u svakom trenutku, tražiti izjašnjavanje, pojedinačno, u odnosu na ono što smo mi ponudili kao inicijativu prije šest mjeseci. Ne može se doći, prema tome, predlažem da se izjasnimo prvo o prijedlogu grupe poslanika.

Drugo, da kažemo otvoreno. Ovdje se stvarno radi o promjenama u BiH, u ustavima entiteta treba to otvoreno reći. Radi se o promjenama Ustava BiH, ukoliko će da bude normalna država i društvo. Mi smo to tražili. Mi nismo ništa krili to iza nekih raznih prilagođavanja, dosljedne provedbe Dejtonskog sporazuma, itd. Rekli smo, radi se o promjenama koje moraju biti na dnevnom redu Parlamenta BiH, htio to neko ili ne htio da čuje, da radi to je kasno. Zato tražim da prihvativmo prijedlog gospodina Tokića, kad smo propustili priliku kod gospodina Silajdžića da sada izglasamo pojedinačno, ja tražim, mogu, ako se oni slažu, da li idemo u ove inicijative ili ne, i tražim, povodom inicijative gospodina Kadića i moje, također, izjašnjavanje pojedinačno, jer ovo stvarno prelazi u jednu opstrukciju bez kraja i konca.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa.

DESANKA RAĐEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, mislim da nije poslovnički u redu da u toku glasanja o tačkama dnevnog reda, dozvolite da se otvori bilo kakva rasprava i diskusija, što se upravo sad dogada. Zbog toga, intervenišem da pređemo na glasanje po predloženoj tački dnevnog reda, kako je gospodin Tokić ovdje iznio, evo, ja ću ukratko ponoviti, možda nije sto po sto tačno, ali to je to. Predlaže se tačka dnevnog reda Pokretanje inicijative za usklađivanje Ustava BiH. Kad sam ovdje, odmah ću da kažem zašto ću ja da glasam protiv te inicijative. Zato što se ovdje unaprijed spomenutim načrtima zakona o ljudskim pravima i ovom inicijativom, stavlja pojedinačno ljudsko pravo iznad kolektivnog prava naroda, naročito u državi BiH. Zato ću glasati protiv pokretanja ove inicijative. Zato što ni jedni ni drugi apsolutno ne spominju Povelju UN, čak ni u predloženom načrtu zakona, jednostavno zatvaraju oči pred tim da postoje i kolektivna prava naroda. Hvala. Tražim da se glasa o tački dnevnog reda, da li će ući u dnevni red.

PERO SKOPLJAK

Ja vas molim da se vi pridržavate, glasali smo.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine Spahiću, ja sam Vas veoma pažljivo slušao, nadam se da čete i Vi mene, takođe. Ja sam imao namjeru da diskutujem, ali, prvo ću imati repliku Vama, a onda ću poslije diskutovati.

Dajte, zaista, jednom da prestanemo politizovati i manipulisati sa uslovima oko prijema u stalno članstvo Savjeta Evrope. Gospodo poslanici, ako ste iskreno za to, onda ćete prvo raditi, onda ćemo prvo raditi, izvinjavam se, na tome da ispunimo one uslove koje je Savjet Evrope definisao ovom domu da ispunii, a to su, kao što znate, još prije pola godine bila tri zakona od kojih smo mi dva usvojili, a jedan, i to najvažniji zakon nemamo, ni u nacrtu. Ono što traži od nas Savjet Evrope, Vijeće Evrope, jeste izborni zakon, gospodo, ostale smo ispunili i još neke zahtjeve koji se traže direktno su adresirani na Banja Luku i Sarajevo, odnosno, na entitete BiH. To je ono što je realno. Jesmo li mi spremni, evo danas da se dogovorimo, ovo je sad dio moje diskusije, da zadužimo Kolegijum da već na narednu sjednicu, na bazi svega onoga što smo do sada raspravljali, a odnosi se na izborni zakon, da izađe sa jednom varijantom stalnog izbornog zakona za BiH i da stavimo tačku na one uslove koje traži Savjet Evrope, da bi BiH došla na dnevni red za prijem, a o onim drugim stvarima koje slijede poslije, ukoliko budemo željeli evropske integracije, o tome da raspravljamo poslije. Da napravimo taj prvi korak. Moj je prijedlog u nizu ovih prijedloga, imam pravo i ja nešto da predložim, da zadužimo Predsjedništvo BiH da pripremi novi nacrt izbornog, stalnog izbornog zakona, u dogovoru sa OHR-om i OEBS-om, koji su pokrenuli ovu inicijativu, naravno, i da u narednih 15-20 dana izađu pred skupštinu. To je ono što se odnosi na Vijeće Evrope. Tačka zbog koje sam se javio jeste ova inicijativa. Nigdje ne стоји да je ovo uslov za prijem u Vijeće Evrope i ja vas molim da prvo kažem ovako. Dva su razloga zbog kojih neću glasati za ovu inicijativu, jedan je formalne, a drugi je suštinske prirode. Formalne prirode jeste to što mi još uvijek nemamo definisanu proceduru, kako se pokreće inicijativa za promjenu Ustava. Ovo je promjena Ustava. Na pragu smo da se i ta procedura definiše. To će se pokušati, ili pokušalo se već, kroz ovaj poslovnik o radu Predstavničkog vijeća, kada to usvojimo, onda ćemo imati jasno definisanu proceduru i moći ćemo da pokrećemo inicijative za promjenu Ustava. To je formalni razlog zbog čega ja neću glasati za ovu inicijativu.

Drugi razlog je suštinske prirode. Zaista, ovo što se navodi ovdje kao povod za promjenu Ustava, to je prije svega promjena Ustava, ali ne стоји obrazloženje da je to uporno protiv konvencija o ljudskim pravima, itd. Naime, ovdje se radi o jednom upornom nastojanju Kluba poslanika SDP-a da mijenjaju Ustav, što su oni pokušali da upgrade kroz njihov Nacrt izbornog zakona. Ja mislim da smo ovdje iza ove govornice, što na samim sjednicama Predstavničkog vijeća, što u okviru priprema za Predstavničko vijeće, kada smo raspravljali o Nacrtu stalnog izbornog zakona, od strane međunarodne zajednice, ili bolje rečeno predstavnika OHR-a i OEBS-a, čuli u više navrata da predloženi Nacrt stalnog izbornog zakona nije protiv ljudskih konvencija i prava, da je zasnovan na Ustavu BiH, a kolege zaboravljaju da se naš Ustav poziva i na Povelju UN, koja ima u sebi zaštitne elemente kolektiviteta, a ne samo pojedinca. Sve to kad se uzme u obzir, ovo što se traži kao osnova za promjenu Ustava, zaista ne stoji, a to obrazloženje, evo, da tako kažem, nije moje kao elektroinženjera, već od najviših predstavnika međunarodne zajednice koji su ovdje itekako prisutni i koji su se o ovome decidno izjasnili. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, od točne formulacije jedne točke dnevnog reda, evo, mi smo napravili čitavu filozofiju. Ako vi tako hoćete, ja nemam protiv. No, pročitat će, molim vas, po redu kako sam ja vodio: gospoda Rakić, Jovanović, Tokić, pa gospodin Silajdžić.

VITO RAKIĆ

Dosta toga što sam ja mislio reći, rekao je gospodin Dokić, ali moram, ipak, reći dvije, tri stvari.

Prvo, sam naslov, inicijativa da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH pokrene postupak o usklađivanju Ustava sa evropskim konvencijama za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, mislim da nije korektno i to se mora konstatovati i radi toga sam se javio, jer je gospodin Tokić u svom izlaganju sve obrazlagao sa stanovišta ljudskih prava i sloboda.

Mi smo imali mnogo diskusija u OHR-u po osnovu izbornog zakona. Šta su bila sporna pitanja? Pa te dvije tačke i još jedna treća i sad se traži izmjena Ustava pod firmom ljudskih prava, a OHR nam je jasno rekao da Izborni zakon koji je ponudio, nudi sve evropske standarde u oblasti ljudskih prava. Mi stalno bježimo od toga da je BiH složena država, dva entiteta i tri naroda i da moraju odnosi biti ukupno izbalansirani. Ko misli da može na drugi način stvarati BiH, onda je mora stvarati sam. BiH i ukupna opredjelenja u BiH, moraju se na toj bazi stvarati. Znači, potpuna ravnopravnost dva entiteta i tri konstitutivna naroda i drugih građana i jasno nam je rečeno u OHR-u, ne može se zakon graditi van Ustava. Prema tome, ovo nije usklađivanje ljudskih prava, nego čista izmjena Ustava. Prema tome, ne može se ovako nazvati ova inicijativa. Hvala.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, koleginice i kolege poslanici, ne bih oduzimala mnogo vremena, iako je mnogo vremena potrošeno, kolega Dokić mi je pola diskusije uzeo i ja podržavam onaj prvi njegov dio i hvala mu za to.

Ovaj drugi dio, zahvaljujem se ekspertima koji su sve od sebe dali i napravili ovaj Ustav i on se rodio '95. godine. Oduševljana sam preambulom, ne bih čitala, to bi oduzelo mnogo vremena. Smeta mi što za ovih pet godina, kad je trebalo uveliko da živi, hoda i da postoji ustav ovdje, sad se zdušno zalažemo da ga srušimo. Istinski sam protiv toga zato što osnovne stvari koje su trebale da budu uveliko žive, još uvijek ne postoje, a krenuli smo da srušimo i ovo što je napisano. Hvala lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, očito je da je ova tačka dnevnog reda već stavljena na dnevni red i rasprava o njoj je dobrim dijelom i obavljena. Stavovi su vrlo jasni. Ono što sam želio u ime Kluba SDP-a jasno reći jeste da je naša inicijativa formulisana na način kako je formulisana, odbacujući sve one motive koje

neko u svojoj glavi ima, a nema ovdje na papiru, motivisana snažnom željom za punom ravnopravnošću Bošnjaka, Srba i Hrvata i svih njenih građana na čitavoj teritoriji, a grupa poslanika koja je umislila sebi da predstavlja nacionalne kolektivitete, što nije cilj u Predstavničkom domu, upozoravam, da Srbi ne žive samo u BiH u RS niti Hrvati i Bošnjaci u Federaciji, nego ljudi građani, Srbi, Hrvati i Bošnjaci žive na čitavoj BiH. U ime tih Srba, Hrvata i Bošnjaka, mi smo između ostalog i pokrenuli ovu inicijativu, vođeni opredjeljenjima međunarodnih konvencija, između ostalog i one koje kažu da nema ovdje, a to je opšte deklaracije o pravima čovjeka. Uz molbu da zaista pozicije više ne identificiram, jer su one postale jasne onog trenutka kada je Predsjedništvo BiH jasno predložilo mandatara, grupa poslanika, u ime progrusa i prosperiteta ove zemlje zabranilo da se Predstavnički dom izjasni o tome. Predsjedavajući Ministarskog vijeća BiH, ja bih zamolio da se izjasnimo o ovoj inicijativi na način kako piše, pojedinačno, kako sam, kao prvi diskutant u okviru otvrđivanja dnevnog reda, predložio, gospodine predsjedavajući.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Nemam ja, gospodine Skopljak, nego netačan navod. To što gospodin Tokić hoće da začepi i uši i oči, to je njegov problem, na kraju, na to ima i pravo, jer je to njegovo. Ali, ono na što nema pravo, nema pravo da izmišlja priču koju je čuo. Ovdje je sasvim decidno i jasno rečeno da mi želimo članove Predsjedništva BiH pitati u vezi kandidature i imenovanja gospodina Gligorića i da želimo čuti obrazloženje. To što on ne želi čuti obrazloženja, jasno kaže šta on hoće. On hoće da glasa onako kako hoće, bez obzira na argumente i to je njegov problem, neka tako radi, samo neka se zna.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Ja se nadam da smo time ovu diskusiju, kakva je takva je, zaokružili.

HARIS SILAJDŽIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući. Malo prije je ovdje citiran prvi član iz ustava entiteta RS i koliko se zna, rečeno je, to je država srpskog naroda i ostalih. Ako tačno navodim, je li tako? Jesam li u pravu? Eto, tu se prekršio Ustav BiH odmah, samo je jedna država, po Ustavu BiH, a to je država BiH. Što se tiče ravnopravnosti, da li ja mogu razumjeti da se mi ovdje slažemo svi da smo svi konstitutivni na svim dijelovima BiH, da li to ta izjava to znači? Ako znači, ja je pozdravljam. Znači, konstitutivnost svih naroda, svakog čovjeka, na cijeloj teritoriji BiH, ako to podrazumijeva ona izjava maloprije od jednog kolege poslanika o ravnopravnosti, ja je, naravno, prihvatom. Ako ne to, to znači da nismo ravnopravni. Nemamo jednak pravni položaj. Nismo konstitutivni. Očigledno se radi o veoma važnim stvarima. Mi živimo jedno neustavno stanje. Ustavni sud BiH je prošlog mjeseca oborio 12 odredbi entiteta ustava, 12. Evo sada je objavljeno u listu, 12. Ko je odgovoran za to što smo živjeli jedno neustavno stanje, to je pitanje broj jedan? Ko je odgovoran što sada

živimo očigledno neustavno stanje, jer je itekako sporan ovaj prvi član ovog ustava ovog entiteta koji sam upravo naveo.

Drugo, ko je odgovoran za činjenicu da se, i pored ovakvog neustavnog stanja, što je dokazao Ustavni sud BiH, maloprije rečenog ovdje da je entitet država, čime se ruši Dejtonski ustav, ko je odgovoran za insistiranje na održavanju izbora u situaciji kada su ti ljudi o kojima je kolega maloprije govorio ravnopravni, ali u nekim drugim zemljama, njih 700.000. Ko je odgovoran za to stanje? U ovom slučaju, međunarodna zajednica je odgovorna za insistiranje na izborima, koji očigledno vode cementiranju upravo ovog neustavnog stanja. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Još se javio gospodin Deretić i time zaključujemo raspravu, gospodine Spahiću.

MIODRAG DERETIĆ

Ja bih, gospodine predsjedavajući, samo u dvije rečenice rekao ono što je najbitnije, što sam smatrao da nema potrebe da ovdje kažem, a to je, s obzirom da je prethodni govornik ovdje spomenuo i dao sebi za pravo da komentariše šta je ustavno, a šta nije, bez obzira što postoji Ustavni sud BiH, koji baš radi, odnosno, pokrenuto je pitanje ustavnosti pojedinih članova entitetskih ustava. Istina, prethodnik je ovdje napomenuo da je osporeno 12 članova ustava jednog i drugog entiteta, međutim, gospodin prethodnik nije rekao da u tom momentu i u tom radu nisu učestvovali članovi Ustavnog suda BiH iz RS.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

IBRO SPAHIĆ

Prije svega, ja sam prije gospode Rađević predlagao da mi predemo na glasanje jer sam rekao, a sad mi je žao što nismo glasali prvo. Još jednom predlažem glasanje.

Drugo što želim da skrenem pažnju jeste vezano za ono što sam vam skrenuo, ja sam vas upozorio, ukoliko i ovo ne prođe na pravi način, i kao poslanik i kao inicijator naših sedam zahtjeva i inicijativa koje čekaju šest mjeseci ovdje, mimo svih pravila ponašanja u parlamentu, želim vam skrenuti pažnju na činjenicu, ne samo što se ovdje dogodilo da se direktno u izjavama krše, u ovom domu, Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, obaveze koje smo preuzeli u zaštiti države BiH, već se ovdje sada sasvim precizno hoće uspostaviti jedna slika o tome kako se mi ne oslanjam na povelje UN.

Povlačim još jednom, ne samo da smo deset puta do sada govorili da je u preambuli navedena Povelja UN, nego smo upozorili da BiH, i tražili smo o tome više puta izjašnjavanje, sasvim jasno, bilo o nekim izjavama, bilo o političkim stavovima i pri tome gubili iz vida osnovnu stvar, ne samo da se krši u Federaciji BiH i u RS

temeljna osnova BiH, zahvaljujući ustavnim rješenjima u kojima se kaže, s jedne strane, ovo o čemu je, da ne ponavljam sve, citiram, da je to "država srpskog i ostalih naroda i građana ravnopravnih u svim pravima u RS" i da se u Ustavu Federacije BiH kaže da je to entitet Bošnjaka, Hrvata i ostalih, takođe, ravnopravnih. Podvlačim da se radi o temeljnog zahtjevu upućenom '96. godine, nakon donošenja Dejtonskog mirovnog sporazuma, sve je javno dokumentirano Venecijanskoj komisiji, tadašnjem ministru vanjskih poslova SAD, Vorenu Kristoferu, i grupi za implementaciju mira u BiH. Na osnovu svih tih zahtjeva mnogih političkih partija, donesena je odluka da se ustavi entiteta jednostavno moraju, kao u svakoj normalnoj državi, uskladiti sa Ustavom BiH. Ovo je peta godina da jednostavno imamo RS kao jedan dom, veliki dom bez doma naroda u kojima govorimo o ravnopravnosti, dok u Federaciji BiH imamo Dom naroda, pored Predstavničkog doma, u kojem su samo dva naroda dominirana, ostali glasaju od prilike do prilike, i zato vas molim, nedopustivo je u BiH nastaviti odlaganje jedne istine, podvlačim, ništa nije ni nelegitimno, i nije ništa neopravdano, tražiti izmjene gdje je to nužno, to je funkcija poslanika. Tražim pojedinačno izjašnjavanje o ovoj tački dnevnog reda, a ako to ne prođe, otvorit ću debatu o našim inicijativama pojedinačno.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, kao da se neko boji pojedinačnog izjašnjavanja. Ja prekidam raspravu, smatram da je ona zaista do sada bila nekorektna i stavljam na pojedinačno izjašnjavanje. Ja sam zaključio diskusiju, nema više rasprava. Izvolite, pojedinačno izglasavanje. Zaključili smo raspravu. Sve su do sada bile replike, evo dva sata. Budimo strpljivi, molim vas.

Imamo pitanje, da bude i to jasno, ja ga se ne usuđujem još jednom definirati, čuli ste gospodina Tokića kako je ovdje pročitao. Ko je za to da to bude točka dnevnog reda?

BRANKA TODOROVIĆ

Iz Federacije BiH:

Alagić Raifa – za

Bičakčić Edhem – nema ga

Branković Nedžad – odsutan

Čaršimamović Tarik – odsutan

Kulović Hamdija – odsutan

Filipović Mediha – za

Genjac Halid – za

Jahić Adnan – za

Kadić Rasim – za

Neimarlija Hilmo – za

Oručević Safet – odsutan

Pamuk Mustafa – za

Silajdžić Haris – za

Spahić Ibrahim – za

Lagumđžija Zlatko

Mijačević Ivo – odsutan

Muminagić Suada – za

Divković Ivo – odsutan

Tokić Sejfudin – za
 Đedović Ibrahim – za
 Havel Ana – protiv
 Zovko Ljubomir – odsutan
 Pašalić-Lhotak Ivica – protiv
 Skopljak Pero – protiv
 Mikulić Anita – protiv
 Baković Mirko – protiv
 Lozančić Ivo – za

Iz RS:

Bećirbašić Smail – za
 Karić Munira –
 Malkić Abdurahman – za
 Balta Radenka – protiv
 Mirković Dragan – protiv
 Deretić Miodrag – protiv
 Bošnjak Milenka – protiv
 Dokić Branko – protiv
 Jovanović Branislava – protiv
 Rakić Vito – protiv
 Banjac Mirko – protiv
 Perkanović Mara – protiv
 Rađević Desanka – protiv
 Špirić Nikola – protiv

PERO SKOPLJAK

Rezultate glasovanja sad ćemo objaviti. Ovdje imam rezultate, ukupno iz Federacije BiH 13 je bilo zastupnika za – 5 je bilo protiv. U RS, 3 je bilo za i 11 je bilo protiv. Sveukupno imamo 16 glasova za i protiv 16, evo, sad smo ... nije prošao ovaj prijedlog. Hvala vam lijepa.

Ima li neko primjedbu na glasovanje?

Imamo još zaključak gospodina Mirka Banjca. Poziva se Predsjedništvo BiH da uzme učešća u radu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, a u vezi vlastitog prijedloga oko potvrđivanja imenovanja predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH. Štetan je po interese BiH, i neprihvatljiv, ignorantski odnos članova Predsjedništva BiH prema ovom veoma važnom pitanju.

Tko je za ovakav zaključak, pitam sve.
 Tko je za?
 Tko je protiv ovog zaključka?
 Po entitetima glasujemo.

MIRKO BANJAC

Ako je jednoglasno, ne mora, gospodine. Zato što je jednoglasno.

PERO SKOPLJAK

Prema našem Poslovniku, odnosno načinu glasovanja.

HALID GENJAC

Prema našem Poslovniku, koji je zasnovan na Ustavu, odluka ili zaključak na Predstavničkom domu je usvojen ako za njega glasa većina prisutnih, u ovom slučaju je to većina bila i ukoliko je po jedna trećina, odnosno po jedna trećina iz svakog entiteta za, i molim vas da po entitetima se izvrši glasanje.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, ima ovdje Halid pravo. Tko je u entitetima?
Tko je za ovakav zaključak, pitam, u Federaciji BiH?

BRANKO DOKIĆ

S obzirom da je gospodin Genjac intervenisao, imam i ja dodatnu intervenciju, dozvolite mi dvije rečenice, molim vas. Poslovnička intervencija.

HARIS SILAJDŽIĆ

Počeli smo glasanje.

PERO SKOPLJAK

Može li ta intervencija nakon glasanja?

BRANKO DOKIĆ

U vezi je glasanja. Ja vas molim, ja od predsjedavajućeg tražim, je li mi dozvoljavate da govorim, ako ne, ja ču ...

PERO SKOPLJAK

Izvolite, kratko recite.

BRANKO DOKIĆ

Ja vas molim, kada se nešto tumači, onda ga treba tumačiti do kraja. S obzirom da gospodin Genjac nije istumačio do kraja, ja sam osjetio potrebu da njegovu rečenicu dopunim. Dakle, zapeta iza njegove rečenice, glasaju većina prisutnih koji glasaju. S obzirom na to da niko nije bio protiv, onda je apsurdno glasati ponovo po entitetima, jer niko nije bio protiv.

SEJFUDIN TOKIĆ

Pedsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja sam bio jedan od poslanika koji je glasao za ovakav zaključak, jer smatram da se članovi Predsjedništva BiH sa nedozvoljivim ponašanjem odnose prema ovom visokom domu, ali bih vas molio, i ponovo intervenišem, Kolegij mora imati jednak princip i stav. Mijenjali ste nekoliko puta način glasanja. Ovdje želim jasno podrtati svim kolegama poslanicima, kada je bio prijedlog Izbornog zakona Kluba poslanika SDP-a, on je usvojen jednoglasno. Tada je isti gospodin Banjac insistirao na drugom krugu glasanja. Dozvolite, pogledajte zapisnik, i glasalo se u drugom krugu.

Što se mene tiče, ja vas samo molim, vas trojicu, zauzmite jedan stav. Znate li vi da smo mi u vašem mandatu na četiri različita načina usvajali odluke i zaključke u ovom visokom domu. Kako god hoćete, ali pridržavajte se od sada pa nadalje toga.

MIRKO BANJAC

Poštovane koleginice i kolege, ja, naravno, nisam htio da intervenišem poslovnički kad je gospodin poslanik Tokić tražio pojedinačno glasanje, iako to ne piše kako je on to tražio u Privremenom poslovniku, evo, sad to kažem kad je završeno. Ja smatram da je to nevažna stvar i da ne treba se opterećivati. Ne volim što proziva, ali volim što čovjek primjećuje, jer kad primjećuje, mora imati argumente, a kad proziva, bez argumenata, onda se zna šta se događa. Ja ne sporim ono što je rekao gospodin Tokić, niti ču kad sporiti, da mora biti u tu većinu uvrštena jedna trećina iz svakog entiteta i ja to nikad nisam sporio i samo sam izašao da ispravim grešku koju je on prema meni uputio. Ne sporim ja ono što je Halid rekao, mora uvrstiti jednu trećinu, mora biti drugi krug.

PERO SKOPLJAK

OK.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, mi smo zaista imali jednu situaciju promjene tretiranja glasova koji su uzdržani, jer to Ustav nije precizno. Jednu praksu smo imali, a zatim smo promijenili praksu, i to je bila promjena u pogledu glasanja. Međutim, neke stvari u pogledu glasanja su nepromjenjive dok se Ustav ne promijeni. A Ustav, gospodine Dokiću, vrlo jasno kaže, mi smo smatrali da treba tu rečenicu završiti, sve odluke ovog doma se donose većinom glasova onih koji su prisutni i glasaju. Delegati i članovi će ulagati najveće napore kako bi većina uključivala najmanje jednu trećinu glasova delegata od članova sa teritorija svakog entiteta. Ukoliko se to ne desi, ide usaglašavanje, itd. Prema tome, bilo je ishitrenog reagovanja od strane članova Kolegija da to nije potrebno i snose članovi Kolegija odgovornost. Trebalo bi, zaista, opreznije i prazne glave da se ispoštuje procedura i da uvažimo dignitet ovog doma.

Prema tome, u 11 glasova koji su glasali za, treba da bude 5 glasova iz RS za i 10 glasova iz Federacije BiH za da bi odluka bila usvojena. Molim vas, da konačno temeljitije pogledamo ovu odredbu i da se ne vraćamo na ovo pitanje nikad više.

PERO SKOPLJAK

Zaključak je da po entitetima.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja ne bježim od toga da se ispoštuje Poslovnik do kraja. Ovo je upravo situacija koju sam predvidio kad sam se javio za diskusiju. Ovako bi prošao današnji predloženi kandidat, zato što su članovi Predsjedništva BiH neiskreno poslali papir ovdje. Ako su se njih trojica složili, nema nikakve šanse, oni imaju stranačku većinu u Predstavničkom vijeću. Pošto nisu, želim građane BiH da upozorim da nema te situacije, bez obzira na ekonomsku katastrofu BiH, oko čega su se naši predstavnici spremni dogоворити bez naglašene arbitraže predstavnika međunarodne zajednice, živi bili pa vidjeli. Ovaj prijedlog bi prošao ovako kao što se sad izjašnjavaju poslanici na Predstavničkom vijeću. Hvala lijepa, neka se ispoštuje Poslovnik.

HARIS SILAJDŽIĆ

Kome se ne sjedi, može da ide. Gospodine Banjac, Vi ste, glasajući za Vijeće, za Zakon o Vijeću ministara BiH, koji daje sva prava Predsjedništvu BiH, koji čini od Vijeća ministara BiH servis Predsjedništvu BiH, a od parlamenta ništa. Vi ste, u stvari, glasajući dali sva prava Predsjedništvu BiH, a sada ih pozivate ovdje da sjede. To je pitanje forme i sadržaja. Sadržajno, Vijeće ministara BiH je servis Predsjedništva BiH, rotira se, slika je Predsjedništva, a parlament nema šta da radi jer je sve dogovoreno od ranije, ta rotacija. Zbog toga sam glasao protiv takvog zakona. Ne razumijem, ako ste Vi glasali za taj zakon, zašto sad pozivate Predsjedništvo? Cijeli ste posao za njih završili, oni ne trebaju uopšte tu da dođu, ne trebaju ni u parlamentu, ne treba parlament biti, trebaju izbori, jer parlamentarna većina ne znači ništa, obzirom da je rotacija dogovorena, pa tako sad imamo rotaciju i tamo gdje je Ustav predvidio i gdje nije predvidio.

Drugo pitanje koje sam ranije postavio, to je pitanje zakona, postojećeg Zakona o Vijeću ministara BiH. Nije tačno da Vijeće ministara BiH ne postoji kao što kažu, ono postoji u skladu sa Zakonom o Vijeću ministara BiH i važi dok se ne odredi novo vijeće, odnosno, ne potvrdi novo vijeće ministara u skladu s odredbama koje tamo postoje, čak i kada samo vijeće da ostavku. Prema tome, interpretacija da Vijeće ministara BiH ne postoji, nije tačna. U praksi je međunarodna zajednica preuzela predsjedništvo Vijeća ministara, odnosno kopredsjedavajućeg i dopredsjedavajućeg i to je tako u praksi, po Zakonu, Vijeće ministara BiH i dalje postoji.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, nemojte se nervoziti, nema razloga. Nema razloga, škodi, to je druga štetnost. Gospodin Silajdžić ima pravo da kaže ono što kaže, ali ja hoću da sasvim precizno kažem, ovdje, gospodo, treba da se vidi je li postojala iskrenost ili obmana javnosti od strane Predsjedništva BiH? Ovdje mora to da se vidi. Problem se prebacuje u parlament gdje nije problem. Problem je, gospodo, Savjeta ministara u Predsjedništvu. Ja hoću da to javnost vidi. Ja sam spreman sutra ujutru da krenemo sa ovom tačkom dnevnog reda, ili danas, kao zadnju tačku, ako gospoda stigne ovdje u ovaj dom i da razgovaramo i da im postavim nekoliko pitanja. Da li su se oni uopšte

dogovorili ili su obmanuli i međunarodnu i domaću javnost svojim prijedlogom? Hoću da znam kako su oni glasali. Da li su stvarno mjerili stručne, moralne i druge kvalitete kandidata, pa se tako opredijelili i hoću da ponovim ono što je gospodin Špirić rekao "odraz stanja u Predsjedništvu BiH i njihove iskrenosti", vidi se danas u glasanju za zaključak, vidi se danas. Ja ne odgadam ovo ni za sat. Ako oni stignu za pola sata, mi ćemo nastaviti raspravu o toj tački. Vidim ja koliko vas interesuje. Vi ste vaš stav naručili. Vidite, moje se mišljenje ne da naručiti. Ja ne dam da mi neko naruči mišljenje pa da tako misli. Ja hoću da toj gospodi posve jasno i posve konkretno postavim konkretna pitanja i da javnost čuje odgovore te gospode na ta pitanja. Kako da se oni drugačije uslikaju oko svoje iskrenosti ili neiskrenosti, oko svoje obmane ili istine. Morate mi to omogućiti. Pomozite da ne prevalimo odgovornost na parlament. Ovdje ne leži problem. Ovdje nije nesporazum. Nesporazum i problem je tamo. Ja hoću da se to vidi, a spremam sam, nemojte mi to pripisivati da je to odgađanje, ako treba i za sat vremena da počnemo sa tom tačkom.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, ja sam, pošto vi svi obrazlažete zašto ste unaprijed glasali protiv. Ja sam bio suzdržan, naprsto, i moram to objasniti. Pošto vi imate potrebe jer ste uvijek protiv, prije nego što dođe na glasanje, neki poslanici, a neki kažu za. Zašto sam ja bio suzdržan, da ne bih povrijedio parlament, ali ni jednu dobru praksu u odnosima između Predsjedništva BiH i Parlamenta BiH.

Nije dobro za praksu u Parlamentu BiH pr... naše zahtjeve, koje smo imali u odnosu na Zakon o Vijeću ministara BiH, kad smo pokušali, ja sam pohvalio ovaj Kolegij da se trudio, ali ne znači da sam bio da se usvoji taj zakon, bio sam protiv, trudio se da vrati ulogu parlamenta, nije uspio, to je očito. Zakasnio je ovaj trud sada, gospodina Banjca, da vrati sve nadležnosti parlamenta, odnosno Vijeća ministara BiH. Ja sam u to duboko ubijeden. Zakasnilo je, i upozorili smo, kad smo razgovarali, da će biti problema, prije svega, mi se moramo ophoditi zakonom, a ne nekim drugim stvarima.

Drugo, moram da vam kažem da sam bio za to da se izjašnjava o ovoj tački dnevног reda, zato što vidim da postoji jedna čudna tenzija između Kolegijuma, ove gospode koja predsjedava Predstavničkim domom i Predsjedništva BiH. Ako gospoda iz Kolegija kažu nama poslanicima da protekle dvije godine nisu imali ni jedan zajednički sastanak, kao troglavo rukovodstvo Predstavničkog doma, nisu ni jednom sastali se sa članovima Predsjedništva BiH. Oni trebaju da budu iskreni prema nama pa da kažu. Nismo imali prilike da se vidimo sa članovima Predsjedništva. Nismo imali prilike da razgovaramo. Ja imam osjećaj da imate vlastite neke probleme i frustracije. Recite nam, mi ćemo vas fino zamijeniti i naći ćemo ljudi koji će morati poštovati Predsjedništvo BiH, kad traži prijem parlamenta. Ja u svom životu nisam video, nikad nisam čuo da predsjednik parlamenta moli dvije godine da ga neko primi ili da mu neko dođe ko je predsjednik države. To je nedopustivo, to je istina. Nije stvar ovdje o nominiranju gospodina Gligorića, nije stvar o predstavništvu Predsjedništva putem savjetnika, nego je stvar da nemate autoriteta, gospodo predsjedavajući, nad ovim domom.

MIRKO BANJAC

Ovo je uvreda.

IBRAHIM SPAHIĆ

Nije uvreda. Ako vi nemate mogućnosti da dođete do članova Predsjedništva BiH, neću da budem ja taj koji će glasati da zaključkom dovodimo članove Predsjedništva u Parlament. Razumijete? Zaključkom ne možemo dovoditi članove Predsjedništva u Parlament. Zato sam bio suzdržan, da vas zaštitim, zaštitim vaš autoritet, a da, na neki način, zaštitim odnose između Parlamenta i Predsjedništva. Ali, tražim kao zaključak nešto drugo, da vi, kao predstavnici, naši predsjedavajući ovog doma, održite sastanak sa članovima Predsjedništva, e to je onda dignitet Parlamenta, a ne da se ovdje patite pred nama.

HILMO NEIMARLIJA

Cijenjeno predsjedništvo, kolege poslanici, gosti, osobno sam najmanje jednom, a čini mi se dva puta, reagirao na to što zasjedanju ovog doma ne prisustvuju članovi Predsjedništva BiH. Međutim, bojam se da je tok današnje sjednice pokazao, ili ponudio, jedan od razloga zbog kojih članovi Predsjedništva BiH vjerovatno i ne dolaze na ovaj dom. Međutim, izašao sam da reagiram na jedan način koji držim, zaista, neprimjerenom politizacijom tamo gdje imamo, formalno bar, čistu situaciju. Žao mi je što je kolega Špirić izašao, reći ću da reagiram na njegov istup i na istup kolege Banjca u smislu unošenja spram jednog akta, formalnopravno čistog, valjanog, nečega što je formalnopravno apsolutno neprimjerenog.

Pitanje iskrenosti članova Predsjedništva BiH, po mom sudu, i ulaženje u nekakvu pozadinu njihove osobne iskrenosti, u donošenje odluke o izboru ili imenovanju člana Predsjedništva BiH je krajnje neozbiljno, po mom sudu, za ovaj dom.

Kolega Špirić je dva puta ponovio kako on zna da su članovi Predsjedništva BiH bili neiskreni. Pa ko to na ovom svijetu može kazati da zna da li je neko iskren ili nije i odakle nama pravo da preispitujemo nečiju iskrenost, mi se bavimo aktom. Kolega Banjac je, takođe, na tome insistirao. Po meni, ovo je potpuni sunovrat elementarnog principa rada ovakvog doma, došlo je i od kolege Špirića dva puta kao ovjera ili kao argumentacija za to da on zna, maltene, sa pozicije Boga šta misle članovi Predsjedništva BiH kad donose ovaku odluku, da on isto tako zna i kako bismo mi glasali ovdje o njihovom prijedlogu, to je strašno za ovaj dom. Ja se osjećam vrlo jadno zbog ove argumentacije. U tom slučaju, a imam u vidu svu onu argumentaciju koju smo bezbroj puta ovdje čuli, kojom se zahtjeva dignitet ovog doma. Na osnovu Špirićevog suda, mi smo, gospodo, izlišni, hajmo mi lijepo kući pa neka gospodin Špirić ovdje ostane i neka izdiktira rezultate našeg glasanja, jer on zna kako ćemo glasati. Zahvaljujem.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, nemojte da se ljutimo što neki imaju mišljenje, opasni su oni koji ga nemaju. Imamo mi pravo svi da mislimo i da iznosimo argumente. Meni

ne smeta što ljudi misle, smeta mi što ima onih koji ne misle. Što se tiče argumentacije da Kolegijum treba da podnese ostavku zato što ne radi Predsjedništvo BiH, to ja prvi put čujem. Ne daj Bože, što kaže Tokić. Ja predlažem i spremam sam da se mjerim sa bilo kojim sa članovima Predsjedništva BiH i po moralnim i po stručnim i po svim drugim osobinama. Ne znam da li su moje kolege na to spremne. Ja jesam spremam da se mjerim s njima po bilo kom osnovu i moralno i stručno i po bilo čemu drugom, pa kakav rezultat bude, bit će, i volio bih da se taj rezultat objavi kad bude utvrđen. Ne bježim od takvih mjerjenja, ali vas molim, zar ste vi stvarno pali na takve grane, kao poslanici, da treba da promijenimo narod, da ih prilagodimo Predsjedništvu, u ovom slučaju se traži da promijenimo poslanike koji će odgovarati Predsjedništvu. Ja mislim da je daleko svršishodnije i prihvatljivije da mi promijenimo Predsjedništvo koje ne radi, ako ne radi u interesu ovog naroda i Parlamenta. Gospodo, neozbiljno je to što se meni uskraćuje pravo da čujem argumentaciju članova Predsjedništva BiH kako bih se mogao dobro izjasniti oko izbora, odnosno prihvatanja ili neprihvatanja njihovog kandidata. To je neozbiljno što se meni, evo, Parlamentu uskraćuje pravo da ja vidim imam li šansu da glasam za ili protiv, da znam. Gospodo, naručeno je mišljenje koje mogu nazvati i najružnijim izrazom, kako se ovdje govorilo o jadnosti, ja o tome neću, ali možda i jeste čudno, ako nije jadno, da se ovdje kaže da ima onih koje ne interesuje argumentacija, nego hajmo glasati i nije važno šta će se čuti. Hajmo mi, gospodo, čuti argumente, pa ćemo onda glasati. To će biti ono u interesu naroda i BiH ako mi čujemo, pa kad čujemo ekspoze, pa kad čujemo program, po svim elementima tog programa, i onda ću ja reći jesam li za i jesam li protiv.

Pitaću ja članove Predsjedništva BiH, šta ste vi, gospodo, mislili kad ste predlagali? Šta mislite o stručnim, o ljudskim, o drugim kvalitetama kandidata? Mislite li da je to čovjek koji je pravi za ovaj narod i ovu državu, ako mislite, mislim i ja, ali ovdje se, gospodo, hoće prevazići to i ići tamo na izbor. Dizanje ruke neće riješiti probleme BiH za ili protiv, nego će riješiti kvalitetni kadrovi BiH i dokazani ljudi.

VITO RAKIĆ

Ja sam se javio, jednostavno intervenišem da je povreda Poslovnika glasanje u toku, otvorena rasprava. Privedite glasanje do kraja, pa onda raspravljajte.

PERO SKOPLJAK

Prelazimo na izglasavanje po entitetima. Glasamo o zaključku gospodina Mirka Banjca. Poziva se Predsjedništvo BiH da uzme učešće u radu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, a u vezi vlastitog prijedloga oko potvrđivanja imenovanja predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH. Štetan je po interese BiH, neprihvatljiv i ignoranski odnos članova Predsjedništva BiH prema ovom veoma važnom pitanju. Ovo je, doslovno, kako je gospodin Mirko Banjac podnio.

Mi smo glasovali svi onako kako smo znali. Bilo je pitanje za i protiv postavljeno svima.

Sad molim, iz Federacije BiH, tko je za ovakav zaključak?

Tko je protiv ovakvog zaključka?

Tko je suzdržan?

Iz RS, tko je za ovakav zaključak?
 Tko je protiv ovakvog zaključka iz RS?
 Hvala lijepa.

Rezultati glasanja konačno. Nazočno 28 članova – zastupnika. Za, od svih, je glasovalo 14. Iz Federacije BiH za je glasovalo 3, protiv ništa, suzdržano ništa. RS, za bilo je 11. Ovaj zaključak isto tako nije prošao.

Sada dajem pauzu jedan sat za ručak, a onda ćete imati točan dnevni red kako ste ga izglasali.

/PAUZA/

Po izvještu Tajništva, ovdje je 27 zastupnika, prema tome, možemo nastaviti sa sjednicom. Prema usvojenom dnevnom redu, kojeg smo mi ovdje izglasali, za 20. sjednicu Zastupničkog doma, imamo:

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje zapisnika sa 17., 18. i 19. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH;**
- 2. Prijedlog poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, predlagачa Mirka Banjca i Pere Skopljaka;**
- 3. Imenovanje članova radnih povjerenstava i**
- 4. Odgovori na zastupnička pitanja i pitanja zastupnika**

Prema tome, ja sam vas dužan pitati za integralni usvojeni dnevni red, iako smo ga izglasali pojedinačno, pitam vas, ko je za ovakav dnevni red ove sjednice? Ko je za, sve pitam? Makar bilo jednoglasno, molim vas, ko je iz entiteta za?

Iz Federacije BiH, ko je za?

Ko je protiv?

Iz RS, ko je za?

Ko je protiv?

Od 29 nazočnih, 29 je glasovalo za, sveukupno. Iz Federacije BiH 16.

Iz RS, glasovalo je 13 za. Prema tome, ovaj je dnevni red, hvala Bogu, usvojen. Otvaram raspravu o prvoj točki dnevnog reda.

Ad.1. Usvajanje zapisnika sa 17., 18. i 19. sjednice

Materijale imate i otvaram raspravu. Izvolite. Ima li rasprave o ovoj točki?

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici, naravno da nemam primjedbu na zapisnike, nisam ih uspjela ni pročitati, sa dvije poslednje sjednice. Molim da se ubuduće zapisnici dostavljaju bar dan ranije da ih možemo pogledati. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Evo, podržava se zaključak. Ima li još rasprave oko zapisnika? Zapisnike sa 18. i 19. sjednice, prema mom priopćenju, dobili ste zaista kasno, ali tehnika je bila takva da smo, ako vi niste voljni o njima raspravljati, imate pravo o njima se izjasniti. Ima li još netko raspravu? Možemo li prihvati ove zapisnike?

Tko je za, pitam sve?

Tko je protiv?

Iz Federacije BiH, pitam, tko je za? Molim vas, ne želim više uletiti u onu zamku kako sam jednom uletio.

Tko je protiv iz Federacije BiH?

Iz RS pitam, tko je za?

Tko je protiv?

Rezultati glasovanja, od 29 nazočnih 26 je za. Po entitetima, iz Federacije BiH 15 za, iz RS za je glasovalo 9. Suzdržanih i protiv nije bilo. Prema tome, usvojeni su zapisnici za 17., 18. i 19. sjednice. Ima li neko primjedbu na glasovanje?

Ad.2. Prijedlog poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH

Nadam se da ovdje imate i blagovremeno poslane materijale. Usput ћu reći da smo mi imali i jedan seminar od tri debela dana oko Poslovnika i da smo ovaj materijal, ja se nadam, zajednički svi proradili i da nam je prilično dobro poznato. Smatram da smo ovu točku do kraja odradili, odnosno ovdje otvaram raspravu oko ove točke. Izvolite, gospodo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, mene interesuje, pošto smo u materijalu za saziv ove sjednice dobili da je predlagач Prijedloga poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, predsjednički Kolegij. Sad imamo situaciju da su samo dva člana Kolegija, a o amandmanima koje sam postavio se, valjda, izjašnjavao kompletan Kolegij. Postoji li potreba da se predlagач sada izjasni o svim amandmanima, jer ne znamo kako ћemo izaći iz toga, jesu li amandmani prihvaćeni ili nisu. To je kvalitetno nova situacija. Zato ja molim predlagacha da se izjasni o amandmanima, prihvata li ili ne, da bih mogao učestvovati u raspravi.

PERO SKOPLJAK

Amandmani su prihvaćani, doduše na Kolegiju, ali samo oni koji su jednoglasno prihvaćeni, odnosno za koje su glasovala sva tri člana Kolegija.

NIKOLA ŠPIRIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

PERO SKOPLJAK

Osobno smatram da formalnopravno jeste u redu. Ja nisam pravnik, jer smo i nas dvojica glasovali za ove amandmane, odnosno ovakve kakvi su vama podneseni i protiv onih koji su vama podneseni, da su neprihvatljivi. Prema tome, ja smatram da ovdje formalnopravno možemo proslijediti sa ovakvim amandmanima koji su prihvaćeni, odnosno, koji nisu prihvaćeni, kao što imate u svojim materijalima.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, mi smo na ovaj prijedlog poslovnika uputili niz amandmana, mnogi zastupnici ovdje, među njima sam i ja uputio četiri amandmana. Koliko vidim iz izvještaja koji sam dobio, Kolegij ili predlagači, u ovom slučaju dva člana Kolegija, prihvatali su dva amandmana, a to je na član 37. i na član 115. i to mi je drago. Dva amandmana, to je na član 19. i na član 115. nisu prihvaćena, uz obrazloženje koje ja ne bih čitao, ovdje je dato.

Međutim, htio bih, ako mi dozvolite, da pojasnim suštinu tih amandmana. Kad je u pitanju član 19., stav g., treba da glasi, tako sam ja u amandmanu rekao "biti zaduženi", radi se o Kolegiju koji u članu 19. ima određena zaduženja i pod g. stoji da će Kolegij biti zadužen za uspostavu međuparlamentarne suradnje.

Međutim, kako mi imamo i Komisiju, rekao bih, za vanjske odnose, onda sam ja predložio da Kolegij bude zadužen za iniciranje i koordinaciju međuparlamentarne suradnje, odnosno da se dio te suradnje realizira preko ovog tijela, preko komisije i vrlo često direktno i ne treba sprečavati tu komisiju da radi na taj način, jer, čini mi se, da i po Privremenom poslovniku ona na to ima pravo. Prema tome, to je smisao bio ovog što sam ja ovdje potencirao, znači, da će Kolegij biti zadužen za iniciranje, a ne za isključivu uspostavu. Ako je uspostava, onda Kolegij, rekao bih, ima isključivo pravo na uspostavu međuparlamentarne saradnje i to je smisao toga amandmana i ja ostajem pri prijedlogu da se o ovom amandmanu izjasni ovaj dom.

Kad je u pitanju član 81., amandman koji nije prihvaćen. Tamo stoji brisati stav d. tog člana, tako sam ja to predložio, a u članu 81. se radi o načinu, odnosno o formi prijedloga zakona koji se podnose ovdje na parlamentu od strane zastupnika ili drugih predlagača, pa kaže "uz prijedlog će se nalaziti elaboracija koja će sadržavati pod a., b., c., neću čitati pod d., što sam ja predložio da se briše je, "finansijska i druga sredstva neophodna za implementaciju zakona". To otprilike znači da svi mi, kad predlažemo zakone ovdje Parlamentu, moramo tako to, ovdje članom 81. je predviđeno predvidjeti i finansijska sredstva neophodna za implementaciju zakona. To je, rekao bih, poželjno. Ja bih uvjek i sam nastojao i mislim da treba nastojati da u svakom prijedlogu zakona, bilo u formi nacrtu ili prijedloga to stoji. Međutim, moramo znati da zastupnici vrlo često nemaju dovoljan broj informacija da bi mogli definirati finansijska sredstva za realizaciju nekog zakona. Da bismo definirali finansijska sredstva, morali bismo poznavati vjerovatno mnogo bolje situaciju, nego što određeni zastupnik to može u određenom trenutku. Evo, najnoviji zakoni, prijedlozi koje imamo u proceduri od strane zastupnika, uglavnom na kraju stoji da finansijska sredstva predlagač nije mogao predvidjeti iz razloga zato što ne može da vidi koliko će to koštati, odnosno koliko sredstava to traži, itd. To je bio razlog zašto sam predložio da ovo ne bude obavezujući dio koji mora da stoji u prijedlogu zakona,

a slažem se da je poželjan i da svi oni koji predlažu zakon, a mogu da to stave, da bi bilo dobro da to stave. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, izvolimo dalje.

SUADA MUMINAGIĆ

Ja bih nekoliko riječi o amandmanima koje sam dala, od kojih neki nisu prihvaćeni. Prvo bih o amandmanu na član, ovdje piše 101., radi se o amandmanu na član 107. i moglo se čitanjem Poslovnika vidjeti odmah da se radi o članu 107., jer se govori o izvršenju budžeta. Pošto sam bila u ovoj radnoj grupi koja je radila ovaj prijedlog, meni se činilo da smo u toj radnoj grupi usaglasili mišljenje, koje, naravno, vas kao Kolegij nije obavezivalo, ali mislim da bi bilo preciznije da se amandman na član 107., ne 101., prihvati, zato što ovdje vrlo nejasno piše da će Predsjedništvo BiH, po preporuci Vijeća ministara BiH, podnijeti prijedlog zakona o općem računu institucija BiH. Ja stvarno, to sam ovdje već jednom za ovom govornicom rekla, ne znam šta je opći račun i zbog toga sam dala ovaj amandman. Pošla sam od toga da Zakon o izvršenju Budžeta govori o izvještaju o izvršenju Budžeta. Znači, tekst ostaje isti i ja bih zamolila Kolegij da se izjasni i prihvati ovaj amandman na član 107., a ne na 101. Predsjedništvo BiH će po prijedlogu Vijeća ministara BiH podnijeti izvještaj o izvršenju Budžeta institucija BiH za prethodnu godinu, dostavljajući podatke o ostvarenim prihodima i rashodima u budžetskoj godini, a ostali tekst ostaje isti, a u stavu 2. istog člana, u prijedlogu zakona, zamjenjuje se riječima "izvještajem". To je jedno.

Vratila bih se na ovaj prijedlog koji sam dala ja kao amandman, a onda je taj amandman podržala grupa poslanica ovog doma. Vidim da se Kolegij nije složio sa tim amandmanom. Radi se o tome da smo željeli da u Parlamentu imamo komisiju za praćenje ostvarivanja jednakosti polova. Želim ovdje da kažem nekoliko riječi o tom amandmanu, jer mislim da razlog zbog kojeg je on odbijen ne bi mogao biti prihvaćen, zato što ni u jednoj komisiji nije situirano da će se baviti ovim pitanjima, pa, onda, ako ćemo formirati potkomisije, kako će se baviti neka komisija ovim pitanjima kao u okviru potkomisija, kojoj to nije ni u nadležnosti, to je prvo? Prema tome, trebalo je prerađivati i ove druge članove. Lično mislim da bi Parlament BiH trebao da ima ovu komisiju iz ovih razloga.

U BiH se niko organizovano ne bavi pitanjima jednakosti polova. BiH je članica UN i potpisnica niza konvencija i prihvatile je i bila sudionik i Pekinške konferencije održane 1995. godine, prihvatile njenu deklaraciju i platformu, Akcioni program za sprovodenje rezolucije. Ja sam ovdje prije pola godine pokrenula jedno poslaničko pitanje da dobijem odgovor od Vijeća ministara BiH, ko se bavi ovim pitanjima i šta je do sada urađeno i da li smo odgovorili komisijama UN koje su tražile da ih izvijestimo šta je do sada na ovim određenim pitanjima urađeno i kakve su naše pripreme za narednu sesiju sjednice UN. Nisam nikad dobila odgovor. Ja lično mislim da i ti, a i niz drugih pokazatelja, govore da se kod nas ovim pitanjem niko organizovano ne bavi.

S obzirom da Parlament BiH, zahvaljujući pravilima i propisima OSCE-a, izbornim pravilima i propisima OSCE-a, ima najviše članica parlamenta žena, mislim da je prirodno da bi se mi koje smo izabrane u Parlament, mogle pozabaviti ovim pitanjima i da bismo mi trebale biti jedno pokretačko tijelo. Ja ovim ne mislim da u komisiji trebaju da budu samo žene. U komisiji treba da budemo ravnopravno zastupljeni i da se ravnopravno borimo za jednakost polova, ali mislim da je to prilika, tamo gdje smo mi prisutne, da ovo pitanje pokrenemo i da kroz Parlament možemo da aktiviramo i druge državne organe, počev od Vijeća ministara BiH pa dalje.

Drugo, u nekim drugim parlamentima kao što je u Republici Sloveniji, gdje smo mi bili u posjeti, odavno postoji ova komisija koja je, tako da kažem, porodila jedan ured koji se bavi pitanjima jednakosti polova, znači, u pripremnoj fazi zakona, prije nego što dođu, ili drugih akata koji ne moraju biti samo propisi. U pripremnoj fazi se ministarstva, vijeće ministara, njihov, ne znam kako im se zove, izvršni savjet ili izvršno vijeće, nije bitno, bave ovim pitanjima. Mi to u BiH nemamo. Da bismo stvorili prostor da možemo da ovim pitanjima se bavimo i razgovaramo, mislim da je najmanje što možemo uraditi komisija za jednakost polova.

Kad kažemo za jednakost polova, mislim da bi se komisija na jednak način trebala da bavi jednim i drugim polom, ali moja namjera je u prvom planu da se bavi unarpedivanjem položaja žena, jer bez obzira šta mi govorili o tome, taj položaj nije jednak. Konačno, pogledajmo sve organe koje smo mi ovdje birali, pa počev od ovih parlamentarnih komisija, ali, eto, ako njih zanemarimo, uzimimo i Vijeće ministara i sva tijela koje Vijeće ministara postavlja, pa ćemo vidjeti kakva je struktura. Mi, mislim da moramo imati institucionalno postavljene mehanizme, da se ovim pitanjima bavimo i s toga molim i kolege i kolegice da ovaj amandman podrže. Neće to puno koštati parlament, a mislim da će dati više koristi BiH i konačno da kažem ženama BiH, nego što bismo imali štete ako to ne bismo prihvatali. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Budući da smo Mirko i moja malenkost preuzeli ulogu ljudi koji predlažemo ovaj zakon, evo amandmane, odnosno Poslovnik ...

MIRKO BANJAC

Poštovane koleginice i kolege, kad je u pitanju amandman na član 107. U stavu prvom i stavu drugom, mi, kao predлагаči, smo mišljenja da se ovaj amandman može prihvatiti, jer poboljšava značajno tekst.

Kad je u pitanju ova komisija, mi ne možemo prihvatiti ovaj amandman iz sledećih razloga, ne zato što ne treba. Sigurno je da treba to pitanje rješavati, položaj žena, odnosno jednakosti spolova, ali je činjenica nešto drugo. Zar komisija za unapređenje i zaštitu položaja djeteta, u najmanju ruku jednakovo važna kao i ova komisija i mogli bismo ići i dalje, ali je zato u ovom poslovniku ostavljena mogućnost da se svaka komisija iz svoje nadležnosti može da formira podkomisije. Ne vjerujem da će rezultat rada i kvalitet rada u komisiji biti bolji nego u podkomisiji, ako se ozbiljno shvati i ako se problemi budu rješavali. Ne bih htio da formom nagrizamo sadržaj. Obzirom da ima potrebe da se riješi ovo pitanje, mi smo mišljenja da se ono može riješiti podkomisijom, ali opet ponavljam, jer ako se ovo pitanje otvoriti, za što

apsolutno ima razloga, ovako kako govori poslanik gospođa Muminagić, ja ču, recimo, istog momenta otvoriti pitanje komisije za unapređenje i zaštitu položaja djeteta. Vi znate koliko je danas djece ostalo bez roditelja u ovom ratu. Vi znate koliko djece se zlostavlja na raznorazne načine. Vi znate koliko je djece podložno uticaju alkohola, droge, duvana i ostalog, iako ovo pitanje ne zaslužuje prioritet možda nad pitanjem položaja žena, ja mislim da zaslužuje, lično, onda čemo postaviti i to pitanje, ali mislim da čemo otići predaleko.

U tom cilju stav predлагаča jeste da se ova pitanja koja su važna rješavaju potkomisijama.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, dozvolite, prije svega, da podsjetim da u ruci imam pasoš za jednakost, to je BiH, BiH je tu konvenciju za sve vrste, Konvencija za eliminaciju svih formi diskriminacije prema ženama, potpisala, BiH kao i ostale 163 države svijeta. Riječ je o jednoj konvenciji koja obavezuje nas na jednu vrlo aktivnu borbu za uklanjanje svih vrsta diskriminacije u odnosu na žene, to je prvo.

Drugo, kao članovi Interparlamentarne unije, mi smo imali prilike, i u Berlinu i u Amanu, veoma jasno vidjeti, da postoji u toj svjetskoj strukturi u kojoj je prisutno 125. organizacija i parlamenta iz svijeta, pitanje potpune ravnopravnosti žena i muškaraca, tamo je dovedeno na razinu precizne i jasne političke odrednice danas cijelog čovječanstva i mislim da u tom pogledu, kao članica Interparlamentarne unije, konačno moramo raditi neke poslove na promociji jednakosti između polova, jer je to jedna sasvim jasna pozicija društva koje namjerava da izgrađuje neku modernu osnovu, modernu demokraciju. To je drugi argument.

Treći argument. BiH je bila aktivna u izgradnji Pekinške deklaracije i BiH je zahvaljujući tim principima, ako se sjećate, 1998. godine imala i dobila ovakav sastav parlementa, nadam se da će sa ovim novim izmjenama pojačati taj svoj sastav Parlament BiH, to jeste jedna jasna poruka. Na lokalnim izborima, dvije godine poslije toga, na otvorenim listama, glasačko tijelo BiH je glasalo, praktično, da ne kažem dvostruko manje, ali skoro dvostruko manje, prema podacima koje smo dobili od OSCE-a u odnosu na 1998. godinu i odnosu na 1997. godinu, u odnosu na lokalne i opšte izbore. U BiH su na lokalnim izborima prošlog mjeseca doobile 18% povjerenje žene na tim listama. To znači, zapravo, da mi ovim treba da ova tri argumenta uzmem u obzir i u vezi sa prijedlogom kojeg smo čuli od strane predлагаča gospođe Muminagić i u ime svih žena poslanika u Parlamentu BiH, ja bih želio da se potpišem na taj prijedlog. Želio bih javno da kažem da me raduje da je gospođa Muminagić rekla da želi da u toj komisiji otvor prostor za muškarce 50% - 50%, da time promovira jedan princip koji je vrlo dragocjen i koji će nam omogućiti sutra da bilo o čemu budemo razgovarali, npr. o sastavu Vijeća ministara, ne damo povjerenje Vijeću ministara, ako mandatar ne uvede bar odgovarajući broj žena u sastav Ministarskog vijeća. To su one mogućnosti koje ima parlament. Ako danas odbijemo prijedlog gospođe Muminagić i naših poslanica i budemo ga uporedili sa prijedlogom koji je iznio gospodin Banjac, jednim prijedlogom uticali na drugi prijedlog, ja bih želio reći da bi to bila višestruka šteta. Zato bih prvo potpisao prijedlog koji je dala gospođa Muminagić i grupa poslanica, a drugo, podržao bih i gospodina Banjca. U ovoj

namjeri nikakva, potkomisija, ako je gospodin Banjac ovako precizno obrazložio jedan prijedlog koji se tiče mladih, djece, pitanja droge, toksikomanije i svega onoga što mi svi dobro znamo na cijelom području BiH, pogotovo onoga kad je riječ o sudbinama te djece i mladih o obrazovanju i nezbrinutosti, ja bih želio da podržim, nikakvih prepreka u tome nama, da napravimo i komisiju koja će se specifično tim baviti. Mislim da je to korektno. Ali, nikako da problemima koji su vezani za djecu, koji su vezani za tako jedan složen kompleks, eliminiramo prijedlog koji smo dobili od gospođa poslanica.

Također me raduje da smo danas čuli jedan jasan stav gospodina Divkovića, koji smo mi više puta iznijeli, a to je da naše komisije, naša radna tijela, faktički, predstavljaju Skupštinu BiH u zasjedanju. Kad zasijeda bilo koja komisija, zasijeda, praktično, parlament. U tom smislu, mislim da nema potrebe da se nadležnosti, recimo, Kolegijuma i jedne od komisija, u ovom slučaju Komisije za spoljnu politiku, i bilo koje druge komisije miješaju ili pak da se preklapaju. Podržavam prijedlog gospođe Muminagić i poslanica. Predlažem da gospodin Banjac ovaj prijedlog obrazloži u smislu formalnog unošenja u Poslovnik, mislim da smo to u stanju. I želio bih reći da to nije gomilanje radnih tijela Parlamenta, nego je to koncentracija na pažnju onim interesima kojima treba biti posvećena naša zemlja. Volio bih da o tome, isto tako i kad budemo imali poslovničku materiju kasnije, razgovaramo sasvim konkretno. To su dva prijedloga.

Moje je mišljenje da bi bilo dobro da prihvativmo kao dobar znak brige za stvarne probleme društva.

PERO SKOPLJAK

Mi smo dali svoje prijedloge i svoje viđenje. Ukoliko se ne slažete sa ovim zaključcima koji amandmani trebaju ići na izglasavanje.

ADNAN JAHIĆ

Ja nisam pismeno dao amandmane, međutim, ovdje bih dao dvije korekcije u smislu dva amandmana, prije svega, ovaj član 15., tačka 2. Ne mislim da je najsretnije rješenje po kojem klub zastupnika se može formirati od najmanje tri zastupnika. Zbog čega? Zbog jednostavne činjenice što mi možemo anticipirati da će u buduće vrijeme jačati trent prularizacije na izborima, vjerovatno će stranke biti zastupljene sa jednim ili dvojicom poslanika – zastupnika, te stoga bi bilo logičnije da ovdje stoji u stavu 2. „Klub zastupnika će formirati najmanje dva zastupnika“, to je moj prijedlog, da u vidu amandmana, ide na ovaj poslovnik.

Druga stvar, kod člana 16. Mislim da postoji jedna svojevrsna konzistencija u dvije rečenice koje određuju sadržinu ovog člana 16. gdje stoji „klub zastupnika autonomno uređuje svoju organizaciju i djelovanje“, pa onda stoji „ona će imati predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg“. Ne može se, s jedne strane, ukazivati na autonomost organizacije određenog kluba, a s druge strane, na neki način, već definirati princip rada, odnosno, nešto što zadire u tu samu organizaciju i djelovanje.

Prema tome, predlažem da se briše ova rečenica broj 2. i da član 16. stoji samo „svaki klub zastupnika autonomno uređuje svoju organizaciju i djelovanje“.

Treća stvar, želio bih dati jednu sugestiju, prijedlog sadašnjoj Komisiji za vanjske odnose, Kolegiju i svim poslanicima na razmišljanje, ovdje je preuranjeno za takvu jednu komisiju, ali mislim da bi vrijedilo razmotriti da se, takođe, pristupi formiranju komisije za evropske poslove, obzirom da smo mi u ovoj novoj verziji definirali takvo jedno ministarstvo, bilo bi dobro da ima o tome odgovarajuća – korespondentna komisija u sazivu Predstavničkog doma. S druge strane, zbog toga što je to jedna već ustaljena praksa u djelovanju parlamenta zemalja u tranziciji, odnosno zemalja koje imaju pretenziju da se gibaju prema evropskim integracijama, pa bi bilo dobro o... vanjske djelatnosti, na neki način razgraničiti od čisto aktivnosti koje se tiču našeg približavanja evropskim integracijama.

Međutim, kažem, možda je u ovom stadiju još preuranjeno da se ide s takvom jednom komisijom, ali bi bilo dobro da postojeća komisija razmotri, eventualno, sve implikacije, domen rada takve jedne komisije i da predloži kao vid korekcije ovog člana 35. koji definira stalne komisije doma.

Samo jedna čisto stilska, odnosno, jezička korekcija, u članu 37. nije evropska organizacija za sigurnost i saradnju već Organizacija za sigurnost i suradnju u Evropi.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, moramo pismeno prijedloge podnijeti. Nemojte očekivati da mi sve vaše diskusije pratimo.

BRANKO DOKIĆ

Ako smo blizu da usvojimo jedan poslovnik, koji smo dugo razmatrali, skoro godinu dana je bio od nacrtu do prijedloga, evo, do konačnog prijedloga, imali smo i amandmane. Kažem, ako smo blizu, a čini mi se da jesmo, ja će onda odustati od onih amandmana koje sam svojevremeno predložio, a vidim da nisu ušli u ovaj prijedlog, ali bih podržao neke amandmane o kojima je bilo riječi. Neću ih ja sad citirati na onim prijašnjim svojim amandmanima. Jedan od tih amandmana koje bih podržao jeste amandman gospodina Divkovića, to je u članu 19. stav g. gdje treba da stoji, zaista, da će Kolegij biti, ne zadužen, ne za uspostavljanje međunarodne saradnje, već za rad institucija BiH kompetentnih za pitanje vanjskih poslova i međunarodnih odnosa. Stav g. da glasi da će Kolegij biti zadužen za iniciranje i koordinaciju međuparlamentarne saradnje. Ako pogledate u članu 37. koje su nadležnosti komisije za vanjske poslove, onda ćete vidjeti da je to zaista u ingerenciji te komisije, što je još jednom potvrđeno ovim drugim amandmanom, gdje stoji da..., člana 37. I podržavam, takođe, ovo da stav e. treba da glasi da se nešto modifikuje i da glasi "Komisija za vanjske poslove će razmatrati pitanja, ne saradnje sa institucijama BiH, nego rada institucija BiH, zaduženih za međunarodne" itd., zaista podržavam ova dva amandmana i ja bih molio predlagачa da imaju to u vidu da, ukoliko su u stanju da to prihvate, radi se o sitnim modifikacijama, ali koje popravljaju određene stvari. Bez obzira da li je to sad predmet ili nije predmet i da li ćemo ići u detalje ili ne, ja bih podržao ovaj prijedlog koji su potpisale, čini mi se, većina dama u Parlamentu, mislim da od ove dopune nećemo imati baš nikakve štete, naprotiv, možemo imati koristi, podržavam i ovaj amandman koji je obrazložila gospođa Muminagić.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, dame i gospodo, prvo što bih želio reći je, ja bih rekao, nadovezivanje na ono što je gospodin Špirić rekao povodom ove tačke dnevnog reda, a ja povodom usvajanja dnevnog reda.

Naime, moram priznati da mi je poprilično misteriozno, kako to da se nakon nekoliko mjeseci Kolegij, ja bih rekao u vrlo jasnom sastavu, odjednom lomi, tako da Kolegij nije predlagač ovog Prijedloga poslovnika, nego su to dva člana Kolegija, a bez trećeg. Mislim da ili ova dva člana Kolegija, ili treći član Kolegija, moraju objasniti kako je do toga došlo i u čemu je spor, jer nesumljivo da će do tog spora doći, samo ćemo možda morati čekati narednih sat vremena, to je prvo.

Drugo što želim reći je da sam u najmanju ruku iznenađen stavom ovog dvojca iz Kolegija, predlagača ovog poslovnika, što su ignorirali legitimni stav osam, čini mi se, osam potpisnica – devet, ovog prijedloga o uspostavi komisije za jednakost spolova, kao neku vrstu svjetskog političkog trenda, koji mi, konačno, imamo priliku da uživamo na ovim prostorima i što nisu iskoristili priliku da naprave iskorak u parlamentarnom životu BiH. Imali su jedinstvenu priliku da nešto što su već drugi pripremili, jednostavno uzmu, a oni su to čak odbili. To zaista iznenađuje, ja moram priznati. Nikakva obrazloženja sa nekim drugim važnim pitanjima ovdje ne treba da se porede. Neka i druga važna pitanja se pokrenu i mi ćemo ih prihvati.

Treća stvar. Nažalost, nisam podnio amandman, ali u članu 53. i u kasnijim članovima, regulirano je pitanje onoga što mi zovemo replikom, reakcijom na određenu stvar. Međutim, temeljna stvar u ovom parlamentu nije regulirana bar kad je u pitanju govor. Nije regulirano pitanje dužine orginalnog govora po jednoj tački dnevnog reda. Ja smatram da to mora biti u članu 53., stav 2. i da bi se trebalo izjasniti da li je ta dužina govora 5, 7 ili 10 minuta. Čini mi se da je ovo parlament sa probranim ljudima iz države iz BiH i da u pet minuta svi možemo reći ono što imamo po svakoj tački dnevnog reda. To bi učinilo veliku odgovornost članova Parlamenta BiH, mislim da je 10 minuta predugi rok za eksplikaciju po svakoj tački dnevnog reda. Predlažem predlagačima, ukoliko ostanu, u članu 128. i u naknadnim članovima, uveden je jedan, ja bih rekao politički, parlamentarni pojam koji se zove interpelacija. Mi do sada taj pojam nismo imali u političkom životu BiH. Želim, očekujem i predlažem da predlagači Poslovnika u startu definiraju pojam interpelacije, pa da onda objašnjavaju način upotrebe. Mislim da je ovdje definicija, takođe, važna, šta je to interpelacija, da bismo mogli da koristimo interpelaciju.

Pridružio bih se jednom zahtjevu, znam da ćete mi se malo, možda neki to baš i neće do kraja prihvatiti. Gospodin Adnan Jahić je govorio o klubu zastupnika od dva. Međutim, ja bih išao korak dalje. Klub zastupnika i klub zastupnik, svaki izabrani zastupnik jedne političke stranke, koalicije i opcije, bez obzira, iako je jedan, može biti tretiran, u ovom slučaju, kao klub zastupnika, jer on predstavlja, po minimalnim izbornim rezultatima, negdje oko 30.000 građana BiH. Svaki izabrani zastupnik u ovom parlamentu, nije zastupnik zbog sebe, nego zbog najmanje 30.000 građana koji su za njega glasali, zbog toga on treba da dobije status kluba, jer on nije klub sam sebi, niti ste vi, uslovno rečeno, iz više stranaka klub onog broja izabranih poslanika. Ja, kao izabrani zastupnik Liberalne stranke, moram komunicirati sa nekim ljudima o čijim se problemima ovdje raspravlja po određenim zakonskim projektima i zbog toga

pojedinačno izabrani kandidati treba da dobiju status kluba zastupnika, kako bi kroz taj klub, kao oficijelnu formu, mogli da izražavaju mišljenje onih koji su ih birali u ovaj Predstavnički dom. Smatram, dakle, da ovdje nema, s obzirom da se radi samo o 42 poslanika, a usput još podijeljeni na način 28 + 14, da mi možemo prihvati ovu potpuno pojednostavljenu formu organiziranja kluba, jer bismo, onda, imali svi jednaka prava. Zašto ovo govorim? Po ovom principu, klub zastupnika, kako predlažu predlagaci, klub zastupnika koji ima tri člana, imao bi veća prava u parlamentarnoj raspravi od onih poslanika koji su izabrani, a koji nemaju po tom principu pravo na formiranje kluba. Mi sve poslanike moramo izjednačiti u pogledu prava i obaveza u ovom domu i zbog toga podržavam ovaj liberalniji pristup rješavanja ovog pitanja. Zahvaljujem.

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici, ja će se prvo osvrnuti na amandmane koje sam ja dala, a zatim će dati svoje viđenje na neke od amandmana koje su dali drugi. Moram reći da su svi amandmani koje sam ja uložila odbijeni od predlagaca. Jedan je usvojen, ali on je, u stvari, čista tehnička greška, dakle, i nije amandman.

Osvrnut ću se samo na član 4. i član 35., u članu 4., ja sam, ne bih vam čitala sada, ja sam predložila ovaj paragraf jedan da se drugačije regulira. Ovako predloženo, ovakav prijedlog je u skladu sa Ustavom i on je predložen kao što je u sadašnjem Poslovniku i ja osobno smatram da je jednostavniji, ali s obzirom da ste svi dobili ove amandmane, ja ga ne bih čitala, odnosi se na izbor članova predsjedništva Parlamenta. Jedino bih rekla da ovdje ima jedna greška, da nije Vijeće ministarstava, nego Vijeće minisitara, ali to ste sigurno uočili.

Smatram da bi ovaj amandman trebalo usvojiti, mislim da bi bilo daleko bolje da se izbor predsjedavajućeg vrši na ovakav način. Imali smo tako i do sada. Ne odustajem od ovog amandmana, kao što ne odustajem ni od ostalih. Što se tiče amandmana broj 2. na član 35., odnosi se na to da se u komisije parlamenta mogu izabrati zastupnici, tako da jedan zastupnik bude najviše u dvije komisije. Predložila sam da se ovo briše, da se time ne ograničavaju, ja bih rekla, i prava zastupnika. Ne mislim da će se time išta postići bolje, niti da će biti efikasniji rad Parlamenta i smatram da ova formulacija, ovakva kakva jeste u članu 36.1.b., ne stoji. Ne 36. nego 35. da se briše paragraf 2.

Htjela bih se osvrnuti malo i na amandmane koje je gospođa Suada dala. Ja nisam jedna od onih potpisnica o kojima se ovdje govori od 11. Međutim, smatram, a odnosi se na jednu od komisija u Parlamentu koja bi se odnosila na jednakost polova, smatram da bi taj amandman gospođe Suade trebalo podržati i mislim da bismo trebali formirati i takvu komisiju.

Što se tiče ostalih amandmana, takođe, sve bih prihvatile, mislim na amandmane koje je dala gospođa Suada, izuzev amandmana na član 143. Ovim amandmanom je rečeno da će Predsjedništvo BiH, na zahtjev Doma, a najmanje jedanput godišnje, podnijeti Domu izvještaj o rashodima Predsjedništva BiH. Ovako kako je formulirano, jeste da stoji na zahtjev Doma, ali je rečeno najmanje jedanput godišnje i to, kao stalna obveza, bi bila unesena u Poslovnik. Mi to ne možemo učiniti, jer i po Ustavu stoji da će to Predsjedništvo BiH, na zahtjev Doma, uraditi.

Dom može tražiti da se podnese izvješće, ali ne da tako imperativno kažemo da je to obaveza jedanput godišnje.

Htjela bih, također, reći da podržavam amandman koji je dao gospodin Divković, na član 81.g., vezano za finansije, čuli ste ga, pa ne bih o tome posebno govorila, kao i na prijedlog koji je dao gospodin Kadić, vezano za duljinu govora. Naravno da bi se o svim ovim amandmanima moglo još više reći, i ako bude prilike i potrebe, reći će opet.

SUADA MUMINAGIĆ

Ja se izvinjavam što se ponovo javljam, ali javila sam se za repliku. Ja prepostavljam da je gospodin Banjac govorio ispred predлагаča. Radi se o amandmanu koji sam ja dala i htjela sam, ne da repliciram, nego da neke stvari pojasnimo. Meni je drago da dva člana Kolegija koja su predložila ovaj poslovnik, pokreću pitanje zaštite djece i mogućnost formiranja radnog tijela i to je upravo ono zašto se mi zalažemo, kako se kaže, odgovorno roditeljstvo, znači da obadva roditelja brinu o djeci i vidite da napredujemo, Ibro, nisi, ipak, u pravu, malo napredujemo. Ja će podržati svaki prijedlog koji se napiše i za formiranje takvog radnog tijela, da li kao potkomisije ili komisije. Ja se slažem da to bude i komisija.

Jedino s čim se ne slažem je to da se ovo dvoje uslovljava. Ako treba ova komisija, onda treba i druga. Ako trebaju obadvije, dajte da ih formiramo obadvije. Napravite prijedlog, ja će vas podržati. Ne bih uslovljavala. Mi smo sad dali ovaj prijedlog, ova komisija ako bude dobro radila, budite sigurni da će se brinuti i o djeci, ali ja ovim ne osporavam, uopšte ne negiram potrebu i pravo da se formira i druga komisija. Prema tome, dat će podršku takvoj komisiji.

Kad sam se već javila da kažem svoje izjašnjenje vezano i za ova dva amandmana koja su gospoda Banjac i Skopljak dali. Izmjene.

MIRKO BANJAC

To su izmjene. Mi ne možemo dati amandmane na svoje... To su ispravke.

SUADA MUMINAGIĆ

Pa ne mogu biti ispravke ako smo dobili drugačiji tekst nego što je bio kad smo čitali, tako da sad želim da nešto kažem o tome. Mislim da ne bi dobro rješenje bilo ovo u članu 31. mijenjati, jer u članu 31., podsjećam vas, stoji "komisija odlučuje putem jednostavne većine, uz uslov da joj je prisutna najmanje većina članova", pa nastavak „osim konačnih odluka o kojima se ne izjašnjava Dom, kada Komisija odlučuje po proceduri utvrđenoj članom 63. Poslovnika, s tim što se nastojanje za postizanje saglasnosti vrši između predsjedavajućeg, prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg“. Ovdje je komisija stavljena u funkciju i dat joj je isti način odlučivanja, ovo govorim o Poslovniku, o Prijedlogu koji smo dobili, dat joj je isti način odlučivanja kao domu, onda kad su njene odluke konačne, a kad nisu konačne, radi efikasnijeg rada, dat je prijedlog da to bude jednostavna većina, ništa što prođe kroz komisiju, a dođe na Dom, ne mora biti usvojeno, ako ne bude izglasano na način kako je utvrđeno, da po Ustavu Dom glasa. Ovo je radi efikasnijeg rada bolje rješenje i

o tom rješenju smo raspravljali u radnoj grupi. Sticajem okolnosti sam i ja u njoj bila, pa smo ocijenili, i ja ne govorim to radi radne grupe, nego mislim da je bolje rješenje da, kad komisija nešto treba da pripremi za Dom, onda može odlučivati, jer ona ne donosi odluke, ona samo napravi prijedlog jednostavnom većinom, jer je to radi efikasnijeg rada bolje, a kad Dom odlučuje, on odlučuje na način kako je predviđeno Ustavom. Mislim da bi dobro bilo da ostane član 31., zato sam ja smatrala, pošto ovo nismo ranije dobili, da je ovo podložno raspravi. Podložno je raspravi sve što se predloži. Prema tome, ja bih se založila da član 31. ostane.

Da kažem gospodri Havel, vezano za ovaj prijedlog Predsjedništva BiH, moj amandman, evo tačno kako stoji u Ustavu: „Ovlaštenja Predsjedništva. Predsjedništvo je nadležno za podnošenje izvještaja o rashodima Predsjedništva Parlamentarnoj skupštini, na njen zahtjev, ali najmanje jedanput godišnje“. Ja sam prepisala. Znači, ustavno na zahtjev Parlamenta, ali najmanje jedanput godišnje.

HALID GENJAC

Poštovane kolege i kolegice, vama je poznato da već duže vremena traju napori na izradi ovog poslovnika i veliki dio posla je urađen. Mi smo imali, kao što je već napomenuto, jedan dvodnevni seminar, gdje je u velikom stepenu došlo se do usaglašavanja. Zadržali smo se dugo na jednom pitanju koje tretira način odlučivanja o izboru predsjedavajućeg i usvajanja Poslovnika. I tu je tražen kompromis i nalažen kompromis. Ostala su drugačija gledanja možda po tom pitanju, iz razloga što Ustav eksplizite i konkretno tretira to pitanje. Naime, Ustav kaže da će svaki dom većinom glasova usvojiti svoj poslovnik o radu i izabrati među svojim članovima jednog Srbina, jednog Bošnjaka i jednog Hrvata za predsjedavajućeg i zamjenike predsjedavajućeg, s tim da će se mjesto predsjedavajuće rotirati između ova tri lica. Dakle, Ustav navodi da se predsjedavajući biraju većinom glasova.

Naravno, svjestan sam svih loših strana jednog ovakvog rješenja, ali činjenice su neumitne i Ustav ovo navodi. Prije deset dana, ja sam ovo pitanje prolematizirao kao jedan od članova grupe poslanika koji su trebali doći do prijedloga. Tada sam predlagao da se, pošto smo imali različita gledanja, nakon svega što smo uradili, pošto smo imali različita gledanja na ovo pitanje, predložio sam da se zatraži mišljenje visokog predstavnika, koji je, po Dejtonskom mirovnom sporazumu, konačni tumač Ustava BiH i da se dođe do nekakvog stava koji bi pripomogao u rješavanju ovog pitanja.

Iz proceduralnih razloga, do današnjeg dana taj odgovor nije stigao, jer izgleda pitanje nije poslano na vrijeme. Iz tih razloga, mi smo se danas razišli po tom pitanju. Ja nisam mogao stati iza prijedloga, odnosno, nismo se mogli usaglasiti koji ćemo prijedlog konačno staviti po pitanju načina izbora predsjedavajućeg. Iz tog razloga je ovo prijedlog u onoj varijanti trojice poslanika, u ovoj varijanti dvojice poslanika.

Možda je bilo bolje da smo sačekali taj odgovor iz OHR-a, međutim, pošto su kolege poslanici, ipak, bili na stanovištu da se ide sa ovim prijedlogom, mi treba da ga tretiramo kao legitiman prijedlog dvojice poslanika.

Budući da je ovo sad prijedlog dvojice poslanika, uslijedila je i ova intervencija u ispravci teksta na dva mjesta. Jedno mjesto je u članu 4., tačka 5. ovo

pitanje koje je bilo, koje sam otvorio kao pitanje, problem i sad predлагаči predlažu da se odluka izbora predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg donosi većinom glasova onih poslanika koji su prisutni i glasaju, što podrazumijeva većinu poslanika iz RS i većinu poslanika iz Federacije BiH.

U Ustavu piše da se odluka donosi većinom poslanika svih koji su izabrani, dakle, od 42 većina je 22, ovdje se uvodi većinom poslanika koji su prisutni i glasaju i proširuje kvalitet na način da u toj većini se sadrži natpolovična većina iz jednog i drugog entiteta.

Ja ču, ujedno, u skladu sa svojim razumijevanjem, kako je to u Ustavu propisano, predložiti ujedno i amandman. Amandman ču dostaviti u pismenoj formi, kako je to u Ustavu regulisano, da tako bude i u poslovniku. Da se donosi većinom izabralih poslanika u Predstavničkom domu, ta odluka o izboru predsjedavajućeg.

Druga ispravka u tekstu, ona u bitnom odudara od onoga što je razgovarano, ali, budući da je ovo sad prijedlog poslanika, to imaju i legitimna prava na to. Naime, rješenje koje je bilo u ranijem tekstu, koje je bilo u opticaju tokom rada, čini mi se da je mnogo funkcionalnije, praktičnije u odnosu na ovo rješenje gdje se predlaže da se i u komisiji odluke donose većinom koju sačinjava većina članova komisije iz RS i većina članova komisije iz Federacije BiH. Mislim da na ovaj način proističe zaključak da su komisije dvodjelne. Komisije Predstavničkog doma nisu dvodjelne. One su komisije Predstavničkog doma i mislim da je u rješenju koje je ranije bilo postignuta i dovoljna zaštita interesa i stranaka i entiteta i naroda itd., a osim toga i funkcionalnije. Stoga ču ja predložiti i tu amandman u smislu da ostane rješenje koje je bilo u onom tekstu koji je poslat poslanicima i ja ču ga, naravno, u pismenoj formi dostaviti. To je pitanje i odgovor koji sam bio i dužan poslanicima kolegama i na izvjestan način to su i moji amandmani. Hvala.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, koleginice i kolege, nemam na repliku, i ovo je odgovor i ovo je pojašnjavanje stanja ono kako jeste. Naravno, ne umanjujem ja pravo da svako iznosi ono što trenutno misli, ali postoji samo jedna istina. Dvije istine ne postoje. Činjenica je sledeće. Mi smo u Neumu dogovorili konačan tekst, uz saglasnost predstavnika OHR-a. Od tog teksta odustao je kolega Genjac. U čemu je razlika između predloženog teksta i tog teksta. Donošenje poslovnika i izbor članova Kolegijuma, dolje je dogovoren da se obavlja po proceduri donošenja zakonodavnih akata i s tim se usaglasio predstavnik OHR-a i danas, naravno, u članu 31. nije bilo izmjene kad je u pitanju Neum. Danas, gospodin Skopljak i ja ćemo prihvati ono što je tamo dogovoreno bez pogovora, ako je to kompromis. Međutim, gospodin Genjac jutros nije htio da prihvati to, smatrajući svojim pravom i ja mu to pravo ne sporim da odustane od ovoga, ali se mora znati ko je odustao. Zašto se pojavila ova izmjena u članu 4., tačka 5. i to je jako važno i dobro je bilo da se to zna. U Ustavu je tačno rečeno da se izbor članova Kolegijuma, donošenje poslovnika, vrši većinom glasova onih koji su prisutni i glasaju.

Gospodo, vi znate da u istom Ustavu, da sad ne spominjem član Ustava je propisano, ako može, uvažene koleginice i kolege, radi se o našoj koži, pa bi bilo dobro da se slušamo, a da se ne čujemo. Tačno je da je u članu Ustava regulisano da

se to radi većinom, ali je tačno isto tako da je u Ustavu regulisano da se Predstavnički dom sastoji od jedne trećine poslanika iz RS čija je izborna baza RS i dvije trećine iz Federacije BiH čija je izborna baza Federacija BiH. Naše opredjelenje, kao predлагаča, je bilo da većina mora da uključuje i većinu iz jednog entiteta i većinu iz drugog entiteta. Sve drugo bi bila apsolutna neustavnost i neprihvatljivost. Zašto? Zato što su dvije trećine, gospodo, uvijek istovremeno i većina i svaki ovaj posao bi se mogao završiti da nijedan član, odnosno poslanik iz RS ne bude za. To je, gospodo, neprihvatljivo.

Druga stvar, u preambuli Ustava BiH regulisano je da su ravnopravna i konstitutivna sva tri naroda, naravno, i građani. Ovaj model koji je predložen od strane nas, kao predлагаča, da bude većina iz jednog i drugog entiteta, garantuje da bez saglasnosti poslanika iz reda bilo kog naroda ne može se donijeti tako važna odluka, što je jako važan zaštiti mehanizam za svaki narod. Ovo naglašavam za svaki narod. Molim vas, time se moramo rukovoditi ako hoćemo da na ovim prostorima razvijamo demokratiju.

Kad je u pitanju član 31. onda mislim da uvažena kolegica Muminagić nije shvatila, možda, suštinu ovog amandmana. Ovdje se ne radi ni o kakvom učešcu u glasanju. Ovdje se radi o nečemu drugom. Znači, ovako treba da glasi taj član. Komisija odlučuje putem jednostavne većine, uz uslov da je prisutna, ovdje ima jedna jezička greška, koja je besmislica, ali se potkrala, kaže se najmanja većina, nema najmanje i najviše većine, ima većina. Znači, komisija odlučuje putem jednostavne većine, uz uslov da je prisutna većina članova, e onda se dodaje tekst, koju sačinjava većina članova komisije iz RS i većina članova komisije iz Federacije BiH. Ne govori se o odlučivanju, nego o sastavu većine. Šta se s tim hoće? Ako je komisija sastavljena, a jeste, ona odražava sastav Predstavničkog doma PSBiH. Mi znamo da u svakoj komisiji imamo jednu trećinu članova komisije iz reda poslanika iz RS i dvije trećine iz Federacije BiH. Znači, komisije, kao radna tijela skupštine, moraju da odražavaju i stranački, entitetski i svaki drugi sastav parlamenta i mi smo o tome vodili računa. Ako ne bi bilo ovako, onda bi članovi iz RS bili ukras, privjesak, koji bi tu visio bez ikakve nadležnosti i mogućnosti da utičemo na bilo šta, jer su dvije trećine istovremeno i većina. Znači, komisija se može i sazvati i raditi da njoj ne prisustvuje nijedan član komisije iz RS, a to, gospodo, ne bi bilo pravo. Znači ovdje se ne traži da se odluke donose, ovdje se odluke donose kako se donose, prostom većinom, odnosno, kad su konačne, donose se kao i u Predstavničkom domu i mi to ne sporimo, nego tražimo da kvalifikovanu većinu čine predstavnici jednog i drugog entiteta, to je zaštita, kolegice i kolege, prava poslanika da utiču na nešto, da mogu uticati da neko ne bi pozvao nekoga i sazvao sjednicu bez prisustva poslanika iz jednog entiteta, time bi se dovela u pitanje ravnopravnost entiteta, što je Ustavom zagarantovano u jednom i u drugom slučaju. Osnovna želja jeste zaštita ravnopravnosti entiteta i zaštita suverenosti naroda i građana.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja će pokušati vrlo kratko da dam svoj osvrt. Po ovoj priči, izgleda da su članovi Kolegija dobro radili ili sarađivali samo dok su bili u Neumu. Poslije toga smo, evo, došli do prijedloga koje imamo u ruci. Kad bi se tjerao mak na konac, onda bi ovaj prijedlog koji danas imamo morao doživjeti, formalnopravno, istu sudbinu kao prijedlog Nikole Špirića, kao poslanika, koji nije bio u pisanoj formi. Ja

sam za sjednicu dobio polazni materijal u kojem piše Kolegij Predstavničkog doma, da bi se u toku ove sjednice izdvojio kao prijedlog dvojice poslanika, formalnopravno, nije u redu i mogao bih da kažem da taj prijedlog mora proći istu proceduru kao i moj prijedlog sa prošle sjednice i svaki drugi. Mislim da nije dobro, a da se ne naljuti, naravno, gospodin Neimarlija što će ja i sada prognozirati. Kad god jedan od članova Kolegija izdvoji svoje mišljenje ili se ne slaže sa prijedlogom, taj prijedlog doživi sudbinu kao svi prijedlozi do sada i ne bude izglasani. Što se tiče mog stava o ovom prijedlogu, ja će imati isti stav prema ovom prijedlogu kao što je imao Kolegij prema amandmanima koje sam predložio. Pošto su amandmani odbačeni u sastavu kompletnog Kolegija, to su, kako kaže gospodin Skopljak, potvrdili predлагаči, dvojica poslanika, ja isti stav imam o prijedlogu ovog poslovnika. Ja sam protiv ovakvog prijedloga i mislim da nije dobro što se nije pokušalo još malo vremena naći, neće ništa propasti da se dođe do dogovora koji bi ličio na usaglašen prijedlog u parlamentu.

MIRKO BANJAC

Ja moram replicirati, što je sasvim logično. Kolega Špiriću, meni je žao što ja tebe moram upozoriti. U Poslovniku, privremenom, nema mogućnosti, nikakve, da Kolegijum bude predлагаč i to je iluzija, morate to pročitati. Mogu biti predлагаči tri člana poslanika. Ovog momenta jedan od poslanika se odvojio i kaže da ne može da stoji iza toga, iz razloga koje je obrazložio čovjek. Dva poslanika su iskoristila svoje pravo i to uradili i nemojte vezati s tim Kolegijum. Ali, ako vi, gospodo, hoćete da se usvoji Poslovnik, onda nemojte tražiti sporedne stvari. Nadite suštinske, pa odbijte to što hoćete da odbijete. Nemojte to raditi, tražite ovdje dlaku u jajetu, vi znate da se to ne može naći, razumijete, ne možete to naći, a to je stvar, ako vi nećete da ovaj dom ima poslovnik, to je vaša stvar, ma iznosite amandmane o kojima smo sad pričali, kao što ste vidjeli, mi smo odmah reagovali na amandman kolegice Muminagić. Kolegica je predložila nešto dobro i idemo dalje, to tako treba. Prihvativićeмо sve što je, a ne ovo, generalno, ja za ovo jesam za ovo nisam zato što ovo jeste ili nije. Hajmo se mi suočiti sa činjenicama šta jeste, a šta nije, šta je ustavno, a šta nije.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja molim predlagajuća kad šalje materijale da vodi računa i da se poslanicima, to što Kolegij provodi toliko vremena zajedno, koliko i mi poslanici, možda puta dva, nije dovoljno za uspešan rad parlamenta. Ja vas podsjećam da sam dobio materijal, kaže tačka 3. Prijedlog poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, predlagajuć ??? Predstavničkog doma, da bi mi sad član Kolegija rekao da oni to nemaju pravo po Poslovniku i rekao meni da nešto ne izmišljam.

MIRKO BANJAC

To ti treba da znaš, a ne ja, čovječe.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja to, baš što znam da ovo nije u redu, ali da se ne ide u to, ja sam rekao svoj jasan stav, da bi dobro bilo da se došlo do usaglašenog stava, jer se pošlo od tog

polaznog rješenja i da to neće dovesti do konačnog rješenja, a moj stav je isti prema Poslovniku kao vaš prema amandmanima.

BRANKO DOKIĆ

Ovdje se svi ljute, ali, čini mi se, ja bih imao najviše razloga da se ljutim, jer kad se ja javim za riječ, uvijek su neke smetnje na vezama, ali dobro, ja se ne ljutim uopšte. Ja bih vas molio, kolege poslanici, budemo li mi tražili da dođemo do nekog akta u kome neće imati niko ama baš nikakve primjedbe, pa mi smo osuđeni na ubijanje jedni durgih. Dajte, molim vas, budite u stanju da razgraničite šta je suštinsko pitanje, a šta je, hajde da tako kažem, marginalno. Tu nemamo spremnosti. Svi bismo na svakoj tački dnevnog reda htjeli da pokažemo koliko smo mi u svemu najpametniji, jesmo li pokazivali i ukazivali, pa sigurno da i oni prave propuste. Nemojmo, ako su na prošloj sjednici napravili propust, da ih sad ubijamo do kraja ovog mandata zbog tog problema. Svako grijesi ko radi i nije im lako, evo, ja ću se sad staviti u njihovu odbranu, ali, izašao sam zbog nečega drugog. Izašao sam i upravo sam zbog toga zamolio gospodina Genjca da ostane, jer ova moja diskusija se odnosi na ono što je on maloprije govorio. Ja bih ga molio da i on, kao član ovog Kolegijuma, ima fleksibilnosti u dovoljnoj mjeri da se oko nekih stvari koje, zaista, nisu sporne ne tjera mak na konac, jer ovaj moj dio diskusije se odnosi na ono je li po Ustavu ili nije po Ustavu. Po Ustavu je i ovo što je sada predloženo kao dopuna. Odluka o izboru donosi se većinom glasova onih poslanika koji su prisutni i glasaju, što podrazumijeva većinu poslanika iz RS i većinu poslanika iz Federacije BiH. Dakle, Ustav nije povrijeden. Ovo zadovoljava ustavnu odredbu po kojoj prolazi onaj ko ima većinu.

Ovdje sad poslovnikom, što je sasvim normalno, dodatnim zakonskim aktima, poslovcima se u detalje definišu neki ustavni akti. Ovdje se sad samo ide malo korak unaprijed i obrazlaže se šta čini tu većinu i kaže tu većinu čini većina iz svakog entiteta. Znači, ništa nije Ustavom povrijedeno, ali je, zaista, zadovoljena jedna pravičnost. Ja vas molim, da li bi neko od vas dozvolio da se, lijepo piše u Ustavu, bira se član, odnosno predsjedavajući i njegovi zamjenici, jedan Srbin, jedan Hrvat i jedan Bošnjak. Da li biste vi dozvolili i glasali za to da neko nametne nekome nešto. Proći će još mnogo vremena u BiH kada će to biti i relevantno, još uvijek je to, ja vas uvjeravam ... i zašto da namećemo nekom. Ja zaista ne bih želio, evo, da sam u poziciji, npr., a kako se predlaže, može se desiti da za člana Predsjedništva iz RS od poslanika ne glasa ??. Je li to vama bilo u interesu? Je li vi mislite da bi taj organ mogao da radi? Je li mislite da bi bilo dogovora i konsultacija u tom slučaju? Nama je stalo da krenemo da već jednom radimo. Zaista, ovo shvatam kao jednu kompromisnu formu, jedno dopunjjenje koje je na Ustavu zasnovano, ništa se ne dira Ustav, a garantuje da će ova skupština ili sledeći njen sastav, kad se to bude biralo, raditi i donositi zakone što joj je i zadatak. Zato još jednom molim gospodina Genjca, kao ljekara, kao čovjeka iz oblasti ovih prirodnih nauka, gdje se najbržim putem ide do istine, a ne zaobilazno, da shvati ovu realnost.

IVO DIVKOVIĆ

Bit ću ja vrlo kratak, tako da ćemo mi moći preći na izjašnjavanje vrlo brzo. Međutim, kad je u pitanju odluka o izboru, donosi se većinom glasova onih poslanika koji su prisutni i glasaju, što podrazumijeva većinu poslanika iz RS i većinu poslanika

iz Federacije BiH. Ja mislim, i predlažem, bilo bi mi i logično da se odluka donosi na isti način na koji donosimo, praktično, ovdje sve druge odluke, na isti način kad je u pitanju glasanje i na isti način kako donosimo zakone, itd. Znači, na potpuno isti način. Uzmite Ustav pa ćete vidjeti da on, otprilike, znači, sad ja ne citiram i ne čitam, nego parafraziram, da dvije trećine ne smiju biti protiv, to u praksi stalno imamo i znači ne treba pojašnjavati. To je moj prijedlog da ova odluka o ovome se donosi po tom konceptu. Ako donosimo po tom konceptu, onda smo eliminirali ovaj problem majorizacije, ali smo eliminirali i eventualni problem, odnosno, moguću blokadu, itd. eto, to je moj doprinos.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Budući da se niko nije javio za daljnju raspravu, nastavljamo raspravu, ali dajemo pauzu od 20 minuta. Ja predlažem da, ipak, prestanemo raditi, jer danas nismo ništa odradili. Mi imamo sastanak sa OHR-om, kratko, nadamo se da će to za deset minuta, ali, evo, 15 minuta pauze rada ovog doma. Sjednica se odgađa, a zakazuje se nova u utorak, ako se ne varam, to je 16., vi ćete dobiti pozive, uostalom i pismeno obrazloženje, hvala lijepa.

Sjednica je prekinuta u 18,25 sati.

**MAGNETOFONSKI SNIMAK
NASTAVKA 20.SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 17.5.2000. godine sa početkom u 11.15 sati**

**PREDsjedavaJući
PERO SKOPLJAK**

Štovani zastupnici, dozvolite da nastavimo sa 20. sjednicom, jer, prema izvješću Tajništva, imamo kvorum. Predlažem da nastavak 20. sjednice počnemo minutom šutnje za tragično preminule osobe, koje su se išle moliti Bogu, ja mislim da je to u svakom slučaju dobro. Dakle, minuta šutnje za tragično preminule kod Kaknja.

Neka im je vječna slava i laka im crna zemlja.

Dame i gospodo, za ovaj nastavak sjednice pozvani su naši redoviti gosti koji sudjeluju u radu sjednice. Sve nazočne pozdravljam i zahvaljujem za nazočnost.

Izvješćujem vas da je sjednici nazočno 23 zastupnika, 14 iz Federacije BiH i 9 iz RS.

Opravdali su izostanak gospoda: Ivo Mijačević, Sejfudin Tokić, gospođa Anita Mikulić i gospodin Tarik Čaršimamović.

Ja se ispričavam što je došlo do pomjeranja ove sjednice, koja je bila zakazana kao nastavak svečane sjednice, koja je trebala biti 21.sjednica, no, zbog situacije kakvu imamo, o kojoj se možemo i kasnije dogovarati i razgovarati, ovu sjednicu smo pomjerili za ovaj termin, nastavak 20. sjednice je u 11 sati.

U toku dana očekujemo izvješće Predsjedništva BiH, koje zasjeda upravo u isto vrijeme i prijedlog novog mandatara, vjerujem da ste preko tiska i ostalih informacija upoznati o situaciji oko predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.

U pozivu za ovu sjednicu ...

RASIM KADIĆ

Gospodo, kao zastupnik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, ja sam dobio poziv da će danas u 11 sati početi 21. sjednica Predstavničkog doma i da će se na njoj razmatrati prijedlog imenovanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. U ovom trenutku, predsjedavajući započinje nastavak 20. sjednice, bez ikakvog obrazloženja i ja smatram da to nije dobar uvod u današnje zasjedanje. Smatram da nam Kolegij Predstavničkog doma mora objasniti razloge, zbog čega je, eventualno, odložena 21. sjednica, zašto se odustaje od predloženog dnevnog reda, odnosno, od sjednice i neke druge detalje, vjerovatno iz razgovora koje je Kolegij imao sa Predsjedništvom BiH, kao predlagачem za novog predsjednika Vijeća ministara BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Jasno, objašnjenje i razloge trebate čuti i, evo, čut ćete ih sada, ja ću ih pokušati rezimirati, a vi ćete mi reći jeste li time zadovoljni. Na sastanku kojeg smo mi juče sa članovima Predsjedništva BiH održali, bilo je rečeno da pomenuti kandidat za kojeg smo se trebali izjašnjavati, gospodin Gligorić, nema povjerenja međunarodne zajednice, prema tome, radili bismo posao koji ne bi imao krajnji efekat. Onda smo se dogovorili da će ime novog kandidata, eventualno, biti danas dostavljeno nama, odnosno ovom domu, a budući da se sjednica Predsjedništva BiH održava upravo u ovo vrijeme kada i ova zakazana ovdje, mi očekujemo da ćemo prispjeće, izvješće sa te sjednice Predsjedništva BiH dobiti tokom vremena i zato smo, jednostavno, permutirali redoslijed sastanaka, uostalom, obavijest od Predsjedništva BiH ste vi dobili na stolove. Ja se nadam da smo sve time objasnili.

MIRKO BANJAC

Kolegice i kolege, cijenjeni gosti, kao što je i sada sasvim jasno da je na prošloj sjednici bilo i potrebe i razloga da se s dnevnom reda skine tačka Potvrđivanje imenovanja, jer očito sada i priznanje postoji da članovi Predsjedništva BiH nisu bili do kraja opredjeljeni za kandidata kojeg su poslali Predstavničkom domu. Naravno da kritike koje su upućene meni, kao čovjeku koji je tražio skidanje te tačke s dnevnom redom, sada moraju biti povučene i ne znam kome će drugom biti upućene, ali je sasvim jasno da je tu bilo vanustavnih radnji i na sceni je još jedna neustavna radnja. Juče sam čuo na sastanku sljedeći komentar i želim da ga ponovim i zbog vas i zbog javnosti BiH, a to je da član Predsjedništva BiH koji je povukao kandidaturu, nema ništa protiv kandidata ni njegovih stručnih i drugih kvaliteta, jedan jedini razlog zbog koga ne može da ga podrži jeste stav međunarodne zajednice, kako on kaže, mada se ja protivim takvoj formulaciji, jer može se govoriti o dijelu međunarodnih organizacija, a ne o međunarodnoj zajednici. Međunarodna zajednica je izuzetno širok pojam, koji, navodno, ne podržavaju. Očito je, gospodo, da je na sceni vanustavna radnja, jer Predsjedništvo BiH očito nije organ koji može kompetentno, u skladu sa Ustavom, predložiti kandidata i na taj način ispuniti svoju ustavnu obavezu.

Obzirom da smo i službeno obaviješteni, a vi ste dobili dopis Predsjedništva BiH, odnosno njihovu odluku u kojoj se povlači kandidatura, imenovanje, ne kandidatura gospodina Gligorića, došli smo u sasvim novu situaciju, koja će, nadajmo se, danas biti razjašnjenja. Zbog toga ovdje ne piše razlog zbog kojeg je kandidat povučen, ja sam osjećao dužnost, jer sam prisustvovao sastanku, da javno kažem taj razlog. Naravno da je i meni stalo da onaj ko će raditi na tako važnom i odgovornom mjestu ima preduslove koji mu garantuju saradnju sa međunarodnim organizacijama, ali, upitno ostaje da li je to neprikosnoven eliminatorički faktor, koji će čekati svakog drugog kandidata.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

MIODRAG DERETIĆ

Uvaženi kolege poslanici, kolege predsjedavajući, sredstva informisanja, dragi gosti, naime, evo, sad se pokazalo još jednom, u stvari, koliko mi, kao poslanici najvišeg zakonodavnog doma, ili zakonodavnog tijela u BiH, u kakve pozicije dolazimo, a preko sredstava informisanja non stop se imputira, da upravo smo mi ti koji opstruišemo izbor najodgovornijih rukovodilaca u BiH.

Ja sam se ovdje javio upravo iz razloga toga što sam sad, sinoć sam došao s jednog velikog puta, malo dužeg i, evo, sad sam dobio materijal iz kojeg sam upoznat sa ovom odlukom, premda sam, inače, imao namjeru još na prošloj sjednici se javiti za diskusiju, jer osjećam se totalno kao čovjek i kao poslanik povrijeđenim, na koji način se mi omalovažavamo. Mi treba ovdje da donešemo odluku, jednu vrlo odgovornu odluku, o izboru čovjeka koji, između ostalog, treba da koordinira između vlada jednog, drugog entiteta, pored onih redovnih poslova koji su mu dati u nadležnost Ustavom BiH. S obzirom na činjenicu da je bio predložen jedan od kandidata koga su podržali, bar iz zvanične odluke tako proizlazi, sva tri člana Predsjedništva BiH. Međutim, već se na prošloj sjednici pokazala debela rezerva da predloženi kandidat neće imati podršku poslanika u ovom vijeću. Predsjedništvo BiH, koje je po Ustavu ovlašteno da predlaže takvog čovjeka, nije obavilo posao na način na koji je on trebao da obavi, sa ozbiljnošću koja bi trebala biti u tom najvišem, hajde, uslovno rečeno, organu na nivou BiH, primjereno i došli smo u poziciju da to skidamo s dnevnog reda.

Predsjedavajući, uvažene kolege, molim, kao poslanik, da ubuduće nam dostavljate materijale o ovako vrlo važnim tačkama dnevnog reda uoči sjednice, jer ja takav više materijal neću da primim. Također, ne mogu da budem zadovoljan obrazloženjem predsjedavajućeg, da predloženi kandidat za kojeg sam ja uzgred imao velike rezerve i o čemu sam mislio i prošlu sjednicu i danas razgovarati, da se uopšte takve tačke ne stavljuju na dnevni red, a da prethodno mi ne dobijemo pravovremeno materijal, da se ne manipuliše u sredstvima javnog informisanja da je, primjera radi, ranije predloženi kandidat imao podršku većine ili svih poslanika, da su obavljene konsultacije sa poslanicima, ja ovdje moram reći da su ovakve tvrdnje išle, kako iz političke opcije iz koje je predloženi kandidat predložen, tako iz drugih političkih opcija u RS, što je apsolutno netačno, jer niko mene, kao poslanika, i stranke, niti moju stranku iz koje ja dolazim, nije konsultovao, vezano za kog kandidata.

Molim i imam pravo na to da pravovremeno dobijam materijal i da budem uključen bar u konsultacije ili da dobijem pravovremeno informaciju, a ne da dolazimo u poziciju da, evo i danas, treba da čekamo prijedlog Predsjedništva BiH, koji nam treba doći uoči ove, odnosno, na samoj sjednici. Ja uopšte danas, kao poslanik, ako dobijem takav prijedlog, ja će se apsolutno ograditi i čak neću biti ni prisutan kad se o toj tački bude raspravljalo, jer smatram da je to krajnje neodgovorno i neozbiljno. U tom kontekstu, ja vas molim, ne samo kad je ova tačka dnevnog reda u pitanju, nego i ubuduće koje su vrlo bitne, nemojte nam stavljati na dnevni red nešto što nije pripremljeno i zašto pravovremeno nismo dobili materijale. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ja se slažem, apsolutno, sa ovakvim razmišljanjem, ali radimo onako kako možemo i u situaciji kakvoj jesmo.

HALID GENJAC

Poštovane kolegice i kolege, cijenjeni gosti, obzirom da sam sudjelovao na jučerašnjem sastanku i ... kao član Kolegija da sam u ovom procesu, htio bih da nekoliko nijansi kako bi ova slija ??? bude potpuna.

Ja ne smatram da se ne radi ni o kakvim neustavnim pozicijama, jer ustavne pozicije su vrlo jasne. Predsjedništvo BiH imenuje kandidata, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH potvrđuje kandidata, većinom glasova, kako je to već opisano u Ustavu.

Potvrđivanjem kandidata na Predstavničkom domu, manifestiraju se izborni rezultati, jer većina u sebi sadrži odraz izbornih rezultata. Od momenta kad Predsjedništvo BiH imenuje do momenta kad poslanici dignu ruku za potvrđivanje ili nepotvrđivanje imenovanog kandidata, poslanicima ne može niko uskratiti pravo da uzmu sve elemente i sve razloge koji idu u prilog njihovog opredjeljenja. U svijetu se diljem svijeta dešava, svakodnevno, da predsjednik države predloži mandataru, parlament ne prihvati i to nije neka velika tragedija, a kod nas će, vjerovatno, trebati ubrzano raditi na opisivanju i utvrđivanju procedure, koja će osigurati da se sve ove etape od imenovanja do potvrđivanja urade harmonizirano i na kraju da se dode do rezultata.

Uz ovo što je već rečeno, ja sam na jučerašnjoj sjednici Predsjedništva, kao član Kolegija, iznio procjenu da imenovani kandidat neće dobiti potreban broj glasova na Predstavničkom domu i da tu činjenicu treba imati na umu. To sam temeljio na izjavama ili najavama barem sedam parlamentarnih stranaka, koje su najavile da neće podržati kandidaturu kandidata imenovanog od strane Predsjedništva BiH. I to je jedan od momenata koji je opredjeljivao i koji je, uz ostale, opredijelio članove Predsjedništva BiH ili pojedine članove Predsjedništva BiH da konačno donesu odluku.

Prema tome, poslanici na ovaj način i Parlamentarna skupština na ovaj način ništa nisu izgubili od svog digniteta. Naprotiv, molim vas da imate u vidu ono što je Ustavom propisano oko potvrđivanja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Idemo u daljnju proceduru, odnosno, u ovaj polegomen za ovaj sastanak. U pozivu za sjednicu, vi ste izviješteni da će prije početka rada po Prijedlogu poslovnika Zastupničkog doma svečanu prisegu dati Snježana Savić, sudac Ustavnog suda BiH. Kolegij ima još jedan prijedlog, a to je da, kao prethodno pitanje, verificiramo zastupnički mandat gospodinu Rijadu Raščiću, kojemu je privremeno izborno povjerenstvo dodijelilo mandat umjesto Nedžada Brankovića. Nadam se da

nemate ništa protiv ovih prijedloga, pozivam prof. dr. Snježanu Savić da pristupi davanju svečane prisege.

Obvezujem se da će savjesno obavljati dužnosti koje su mi dodijeljene.

SNJEŽANA SAVIĆ

Obavezujem se da će savjesno obavljati dužnosti koje su mi dodijeljene.

PERO SKOPLJAK

Da će podržavati i braniti Ustav BiH.

SNJEŽANA SAVIĆ

Da će podržavati i braniti Ustav BiH.

PERO SKOPLJAK

Da će u potpunosti provoditi Mirovni sporazum.

SNJEŽANA SAVIĆ

Da će u potpunosti sprovoditi Mirovni sporazum.

PERO SKOPLJAK

Promovisati ljudska prava i osnovne slobode.

SNJEŽANA SAVIĆ

Promovisati ljudska prava i osnovne slobode.

PERO SKOPLJAK

I štititi interes i ravnopravnost svih naroda i građana.

SNJEŽANA SAVIĆ

I štititi interes i ravnopravnost svih naroda i građana.

PERO SKOPLJAK

Ja Vam čestitam.

Sada molim cijenjene zastupnike da se izjasnimo o verificiranju mandata zastupniku Rijadu Rašiću. Zato vas pitam, sve pitam, tko je za?

Po entitetima. Iz Federacije BiH, tko je za? Jednoglasno jeste, ali da provedemo proceduru glasovanja do kraja.

Tko je protiv?

Tko je za iz RS, molim vas?
 Tko je protiv?
 Hvala lijepa.

Koliko je nazočno? – Od nazočnih 27 zastupnika, 24 je glasovalo za. Po entitetima, 15 je glasovalo za iz Federacije BiH, iz RS – 10 je glasovalo za, čestitamo našem kandidatu, ukoliko je on tu nazočan. Nažalost, on nije nazočan. Kada bude na sjednici, onda ćemo i svečanu obvezu.

Evo, odgovaram na pitanje gospodina Spahića. Otvaramo nastavak 20. sjednice, sa drugom točkom već usvojenog dnevnog reda.

Ad.2. Prijedlog poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH

Predlagači: Pero Skopljak i Mirko Banjac.

Budući da smo raspravu o toj točki vodili u dva maha, po meni, ukoliko vi smatrate da je ta rasprava zaključena, što i ja osobno smatram, možemo preći dalje na prijedloge, odnosno, ja opet otvaram diskusiju oko ove točke. Ko se javlja?

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodo predsjedavajući, uočio sam jednu pozitivnu tendenciju u radu našeg Kolegijuma, koji je uspio da se po prvi put u svom mandatu sastane sa članovima Predsjedništva BiH i to želim da pozdravim. Vjerovatno bi to trebalo urediti poslovničkom materijom, o čemu smo bili obaviješteni od jednog od članova Kolegijuma, koji je istakao da će, imajući u vidu negativna iskustva i pozitivna iz kandidiranja mandatara za Vijeće ministara BiH, biti predložena jedna procedura koja se odnosi na kandidovanje, verifikaciju i konačno potvrdu mandata mandatara.

Ja mislim da Poslovnik apsolutno mora da ugradi, u Poslovnik se moraju ugraditi odredbe, koje se tiču odnosa Vijeća ministara BiH, Parlamenta BiH i Predsjedništva BiH. To praktično znači da sama praksa proteklih nekoliko nedjelja pokazuje, u stvari, da ne postoji nikakva arhitektura poslovničkih odnosa ovog zakonodavnog tijela prema Vijeću ministara BiH i prema Predsjedništvu BiH i da ta struktura, ili ako hoćete arhitektura tih članova, poslovnički, nikog ni na što ne obavezuje. To je prvi primjer. Prema tome, dok se ne dobiju ti precizno formulisani stavovi u odnosima između ova tri organa, ne vjerujem da može zakonodavno tijelo koje ima najvažniji zadatak da potvrđuje, usvaja, razmatra razne rezolucije, dokumente i donosi zakone, moći normalno funkcionirati po bilo kakvoj verziji poslovnika.

Druga principijelna primjedba jeste što mi, u stvari, poslije ove diskusije koju vodimo u više navrata, uopšte ne znamo šta je to od strane dva predlagača, dva poslanika, prihvaćeno, a šta je odbačeno. Diskusija na poslednjoj sjednici je vođena praktički nejasno, nije se znalo u kojem pravcu to sve ide. Vjerovatno smo bili opterećeni činjenicom da smo očekivali cijeli dan kako usvojiti 17., 18. i 19. zapisnik sa raznih ovih sjednica. Sad smo održali jednu međusjednicu u kojoj nismo utvrdili ni

dnevni red, nego na licu mesta, o dva ključna pitanja, o potvrdi mandata poslanika i potvrdi sudije Ustavnog suda. Što je dobro da smo to uradili, jer korektno je da stavljamo u funkciju ovaj dom i da podržavamo rad efikasnijih institucija, koje su stekle uslove da se konstituiraju na temelju ovih prijedloga koji se odnose na Ustavni sud.

Ako pažljivo pogledate, ni jedan od ovih događaja, koje smo imali u tzv. međusjednici, koja nije ni utvrđena sa svojim dnevnim redom, svi su se slatko nasmijali i složili se, kao, nemojte se sa nama šaliti, to je jedna međusjednica i šta hoćete. Na međusjednici smo završili dva temeljna akta koja se tiču ove skupštine. Jedan se tiče Ustavnog suda, a drugi ovog doma. Ovaj drugi primjer, također, govori da, u suštini, ne postoji procedura. Poslovnik je procedura, koja se poštuje, baš za institucije BiH, ako nam je stalo do njenog jačanja, da transparentno, precizno, u svim fazama, ovaj parlament, preko svojih radnih tijela, komisija, verifikacijskih itd. do odlučivanja prođe sve postupke koji su nužni.

Treći primjer, iz prakse sam uočio da u posljednjih nekoliko dana je zavladala opšta nervosa u jednom dijelu skupštinskog rukovodstva, o tome ču vrlo transparentno i precizno govoriti, kad je riječ o određenim oblastima djelovanja u Parlamentu. Neki su se sjetili u Parlamentu da bi mogli i neke funkcije vršiti u ovom parlamentu, na kraju mandata to je jako dobro i ja njih pozdravljam i njihove namjere, ali mislim da ćemo oko toga se razjasniti kada budemo razgovarali o kadrovskim pitanjima i predloženim rješenjima za izmjenu ovih različitih funkcija, koje će imati poslanici u komisijama i tijelima. Naime, stekao se dojam da ovdje neki ljudi u Parlamentu podrazumijevaju rukovodstvo, da to što oni kažu, što oni odluče i što oni urade, da predstavljaju neku volju, koji na neki način proceduralno nisu konstituirali, bilo putem poslaničkog kluba, bilo putem razgovora između poslanika koji nemaju kluba ili na neki drugi način. Situacija u Parlamentu BiH, u ovom Zastupničkom domu se iz temelja izmijenila i nije ovdje u Poslovniku predviđeno šta se događa kad se raspadnu, recimo, koalicije, kad se raspadnu klubovi, kad se odluče poslanici da djeluju u skladu sa pravima svojih, na temelju Ustava i na temelju njihovog mandata, tu uopće ništa nije razjašnjeno. Prema tome, ne može Poslovnik jednostavno tretirati to kao apstraktну stvar o kojoj će odlučiti kad ona dođe na dnevni red. Mora Poslovnik predvidjeti situacije koje se tiču institucije koja se zove Predstavnički dom, odnos prema institucijama, državnim, sistemu i prema svim institucijama sa kojima rade. Da bi se ta stvar raspetljala, po mom uvjerenju, ima samo jedan način, a to je da predlagачi ovog poslovnika ne bi bili derogirani sa današnjeg sastanka, kao i ostale tačke dnevnog reda, fino, kao što su obećali na zadnjoj sjednici, podvuku crtu, kao što bi se reklo, pod sugestije, primjedbe, prijedloge, amandmane i stavove poslanika i izađu sa jasnim stavom, od tačke do tačke, i kažu kakva je njihova pozicija u odnosu na ova pitanja. Ako imaju takav papir, pismeni, oko kojeg se možemo izjašnjavati u skladu sa Poslovnikom, znači, ako ima, s jedne strane, Prijedlog poslovnika, a s druge strane, mišljenje napismeno formulisano, po amandmanima ili po sugestijama, ja sam za to da se danas glasa. Ako nema uslova da dobijemo danas precizno, od tačke do tačke, odgovor na pitanja koja smo postavili u više navrata, a ni na šta nismo dobili odgovor, uzeću simbolički samo pitanje Komisije za ravnopravnost polova iz koje je ostalo sve nejasno.

Ja bih molio da, ako možemo pristupiti, ako nema više kandidata za diskusiju, da napravimo jedan rezime koji će omogućiti da znamo o čemu se mi izjašnjavamo, o

ovom Poslovniku. Poslovnik je jedna ozbiljna stvar i ne bih volio da iz ovog izademo kao da smo završili posao, eto, zato što je to nužda neka i što je trenutak najbolji da to završimo. Mislim da se moraju predлагаči odrediti prema našim prijedlozima. Moramo i pismeno dobiti njihov stav. Ako je negativan, u redu, glasat ćemo, ako je pozitivan, takođe. Ako imate te uslove da nam to obezbijedite sa Sekretarijatom, ja vas molim da nam to omogućite u toku današnjeg dana, da izglasamo konačno poslovnik, ako nemate, onda molim da se to odloži za sljedeću sjednicu koja će biti zakazana, sa papirima koji će biti odgovor na naše zahtjeve.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima dopredsjedavajući, gospodin Mirko Banjac. Ja vas molim da nakon toliko rasprava, nakon toliko uvjeravanja ...

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, ja i uvažavam potrebu ljudi da govore, na kraju, to je u redu. Ali, za govor iza ove govornice, potrebni su argumenti. Nemojte da ovdje koristimo govornicu da maltretiramo prisutne van činjeničnih stanja. Vi ste, gospodo poslanici, dobili jedan izvještaj na prošloj sjednici, na kome decidno i doslovno piše šta je, šta su predлагаči prihvatali a šta nisu, danas ste dobili dva. To što ima onih koji nisu pročitali ili su to zagubili, ne bi trebali da koriste govornicu za svoju vlastitu nesposobnost. Molim vas da se pročita, pa ako ima na to primjedbi, možemo o njima razgovarati, ali pričati bez argumenata, nema smisla.

PERO SKOPLJAK

Ja sam očekivao da smo, zapravo, jako temeljito proveli raspravu oko Poslovnika, da smo na njemu danima radili, i mjesecima radili, i očekivao sam da se možemo izjašnjavati. No, vaše je da se ovdje izjasnite. Izvolite, ima li još neko?

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, ponovo se javljam, gospodin Banjac je sad rekao da smo dobili izjašnjenje predлагаča ovog prijedloga. Ja moram priznati da se sve ovo odigralo munjevito brzo, tako da nisam siguran da sam to video u ovih 40-ak minuta, koliko smo u sali, ali postoji nešto što je, u najmanju ruku čudno kad su u pitanju predлагаči, a posebno predsjedavajući ovim domom. Naime, na prijedlog predsjedavajućeg Doma, prekinuta je prošli put sjednica, a zbog potrebe da se izvrše dodatne konsultacije u vezi sa prijedlogom Poslovnika i nakon razgovora sa predstavnicima Ureda visokog predstavnika, s obzirom da mi kada zatražimo pauzu, nakon toga moramo obrazložiti zbog čega smo je zatražili i šta je rezultat. Mi smo ovdje prekinuli sjednicu, a da nam nije obrazloženo šta je rezultat tog prekida i šta je rezultat dodatnih konsultacija predлагаča Poslovnika, koji je, da li je on negdje izmijenjen, da li predлагаči ostaju pri starom prijedlogu, odnosno, šta je na dnevnom redu. U najmanju ruku smo zaslužili obrazloženje od strane predлагаča, usmeno obrazloženje prekida sjednice i konsultacije sa Uredom visokog predstavnika.

MIRKO BANJAC

Nije replika nego objašnjenje. Mislim, poštovana gospodo poslanici, mislim da je sasvim dovoljno da ste dobili dokument broj 01-02-86/00 od 17. maja ove godine u kome piše šta se to novo dogodilo poslije prekida. Mislim da nema potrebe čitati ono što ste dobili na sto. Ako ima pitanja u vezi toga i nejasnoća, vi pitajte, mi ćemo odgovoriti. Praksa da se čita već napisano, mislim da nije dobra i da je treba napustiti. Također ste dobili još jedan papir na kome su usvojena još dva amandmana od strane predлагаča i onaj treći koji ste dobili na prošloj sjednici. Ako prelistate vaše papire, vidjet ćete da imate sva tri papira. Ako u vezi tih papira ima nejasnoća, vi pitajte. Ono što smo mi rekli, mislili, to smo napisali i vama dostavili. Pitanja mogu biti.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Kadić, replika.

RASIM KADIĆ

Ja se slažem sa gospodinom Banjem, sve je tačno ovo što je rekao, ali datum kada su oni nama poslali izjašnjenje je 17. maj, to je današnji datum. Mi smo krucijalno izjašnjenje o krucijalnom dokumentu, koji je na dnevnom redu, Poslovniku, dobili prije otprilike pola sata i to zajedno sa drugih 20 amandmana, papira, zakona itd. i moram vam reći da čak nam nije ni skrenuta pažnja da nam je to dostavljeno u materijalima. U tom pogledu, ja zaista želim da se ovaj nesporazum izgladi, a nesumnjivo da će biti potrebna izvjesna pauza za sređivanje, kako se kaže, svih prijedloga amandmana po ovom pitanju i za eventualno analiziranje ovog izjašnjenja predлагаča Poslovnika.

PERO SKOPLJAK

Je li Vi tražite pauzu, gospodine Kadiću? OK.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, postoji nešto što se zove aksiom. Onaj ko se imalo razumije u prirodne nauke, zna da se aksiomi ne dokazuju. Ovo što smo mi dobili na prošloj sjednici i što smo dobili danas zaista je aksiom. Nisam mislio da komentarišem, ali zar nije svakome dobromanjernom jasno da smo na prošloj sjednici imali jedan potpis, za jedno od jednog čovjeka, da na drugoj sjednici, od istog tog čovjeka imamo potpis za sasvim suprotno. Vi dobro znate, evo, ako trebam da aksiom objašnjavam, da sam i ja iza ove govornice, prije pauze, ubjedivao da treba da uvrstimo u dnevni red izbor predsjedavajućeg, ali onda, u pauzi, od bliskih krugova ovome koji je potpisao prošli put da to ide na sjednicu, dobio sam informaciju da se ne stoji iza toga i htjeli smo da vidimo, zaista, da li se radi o takvim stvarima. Dalji komentar o ovome je nepotreban i dajte, molim vas, da spasimo i čast poslanika i da pređemo na sledeću tačku dnevnog reda, a da se ovo vrati po proceduri kako to ide.

MIRKO BANJAC

Niste se razumjeli. Morate se, Branko, i Vi dogоворити, ne razumijete se. Možda je on govorio jednim jezikom, a on drugim.

PERO SKOPLJAK

Tražili ste pauzu od pola sata. Ja Vam pauzu od pola sata dajem.

HALID GENJAC

Tražim ja pauzu.

PERO SKOPLJAK

Pola sata pauze.

/PAUZA/

Prema mom izvješću, imamo kvorum. Mislim da ste se mogli usuglasiti. Imam izvješće da ste to već i uradili, prema tome, nastavljamo sa sjednicom. Ja predlažem da nakon obavljenih rasprava, zaista pređemo na konkretnе prijedloge koje ste vi dali, a koje imate već pred sobom. Zato molim Tajništvo da nam prezentira kako su dolazili prijedlozi, odnosno, koje smo mi usvojili, koje amandmane smo djelomično usvojili i koje smo odbili.

Prelazimo na izglasavanje o amandmana.

Tajnica će vam točno čitati amandmane, onako kako ste ih vi podnosili. Imat ćete izvješće koje smo mi prihvatali i koje smo djelomično prihvatali, odnosno, one koje nismo prihvatali, a onda ćemo izglasavati njihovu budućnost. Imamo kvorum.

BRANKA TODOROVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici, čitam amandmane gospođe **Ane Havel**, koji nisu usvojeni.

Amandman I, član 4., paragraf 1.,odnosno stav 1., mijenja se i glasi: "Nakon što zastupnici daju izjavu, Dom će iz reda svojih članova izabrati jednog Srbina, jednog Bošnjaka, jednog Hrvata za predsjedatelja i zamjenike predsjedatelja, s tim da će se mjesto predsjedatelja rotirati između ove tri izabrane osobe. Redoslijed po kojem će se smjenjivati predsjedatelji i zamjenici predsjedatelja odredit će se žrijebom, s tim da predsjedatelj ne može biti iz istog konstitutivnog naroda kao predsjedatelj Predsjedništva BiH i predsjedatelj Vijeća ministara BiH. Paragraf III ovog člana se briše. Sad treba da se izjasne poslanici.

PERO SKOPLJAK

Tko je za ovakvo rješenje? Tko je za amandman?

Tko je protiv amandmana?

Imam izvješće, nije usvojen.

Od 25 nazočnih – samo 5 je bilo za, protiv je bilo 14, prema tome, amandman, nažalost, nije prošao.

Amandman II, u članu 35. briše se paragraf 2.
PERO SKOPLJAK

Nadite sebi amandmane koje imate pred sobom.

BRANKA TODOROVIĆ

Ja vas molim, izvještaj, ako ste dobili na prošloj sjednici, da ga koristite sada.
Želite li da čitam obrazloženje amandmana?

PERO SKOPLJAK

Imaju pred sobom. Tko je za ovaj predloženi amandman?
Tko je protiv?
Idemo po entitetima. Iz Federacije BiH, tko je za?
Tko je protiv?
Da provedemo glasanje, a onda ćemo sugestije, prijedloge i primjedbe.
Iz RS, tko je za ovaj prijedlog kojega ste čuli?

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman II gospođe Havel glasi: "U članu 35. briše se paragraf II, odnosno stav 2".

Obrazloženje

Ograničavanjem mogućnosti da jedan zastupnik bude član više od dvije komisije, ne postiže se ništa, ali može otežati ili usložiti izbor članova komisije i može biti suprotno stvarnoj potrebi, određenim okolnostima, konačno, to je ograničavanje prava zastupnika. Mislim da je jasno.

PERO SKOPLJAK

Nastavljamo glasanje. Iz RS, tko je za? – 4 glasa.

Od nazočnih 26 – 12 je bilo za. Iz Federacije BiH, 13 je bilo za, iz RS 4 je bilo za. Dakle, ovdje nedostaje jedan glas, prema tome, ovaj amandman ide na usuglašavanje. Je li tako?

Amandman III u članu 36.1.b. brišu se riječi "i pokretati inicijativu za amandmane na Ustav BiH".

Obrazloženje

Član 109. prijedloga Poslovnika, utvrđeno je tko može predložiti amandmane na Ustav BiH i tu se spominje ta komisija. Radi se o Ustavnopravnoj komisiji. Osim toga, nespretno je formulisan kao imperativ.

IVO DIVKOVIĆ

Sugestija je čisto, rekao bih, praktične prirode. Predlažem da, kad se čita amandman i pročita se dio člana na koji se odnosi, lakše ćemo pratiti. Ne znam,

amandman na član 36.1.b., u članu 36.1.b. stoji to, a amandman predlaže to, eto, to je jedina sugestija, nećemo puno vremena izgubiti, a mislim.

BRANKA TODOROVIĆ

Nemoguće je to ovdje.

PERO SKOPLJAK

Molim vas da se potrudite da originalan tekst imate pred sobom i da usporedite amandmane.

BRANKA TODOROVIĆ

Zaista, nemoguće je sve.
Amandman IV, u članu.

PERO SKOPLJAK

Amandman broj III Ane Havel, kojega ste čuli i nadam se razumjeli. Pitam tko je za?

Tko je protiv?

Po entitetima, nažalost, on nije prošao. On, očito, nije prošao.

Od nazočnih 26 – 4 je bilo za – 10 je bilo protiv, prema tome, nije usvojen ni ovaj amandman.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman IV

U članu 64., tačka 3., na kraju teksta dodaju se riječi: “i glasovanje se ponavlja, sukladno odredbi člana 63.”.

Obrazloženje

Predloženi tekst paragrafa III ovog člana je neprecizan. Treba regulirati kako se vrši glasanje nakon usaglašavanja Kolegija, tim prije jer je bilo mišljenje da o usaglašenoj odluci ne treba uopšte glasati, što bi, praktično, značilo da je odluka donesena na Kolegiju i zapravo bi bilo upitno da li iza takve odluke stoji najmanje jedna trećina zastupnika sa teritorije svakog entiteta.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Čuli ste amandman.

Tko je za, sve pitam?

Tko je protiv, pitam sve?

Hvala vam lijepa.

Da izjasnimo se po entitetima, za ili protiv. Tko je iz Federacije BiH za?

Tko je iz RS za?

Rezultati glasanja. Od ukupno 27 nazočnih, 6 je bilo za - 4 je bilo protiv. Iz Federacije BiH 6 je bilo za. Iz RS, nitko nije bio za. Prema tome, ovaj amandman nije prošao.

Je li brojanje bilo u redu? Amandman nije prošao.

Ima li tko primjedbu na glasovanje?

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman V

poslanika Havel je prihvaćen i nema potrebe o njemu se izjašnjavati.

Amandman VI

Iza člana 127. dodaje se novi član i glasi: "Zastupnici mogu postavljati pitanja, vezano za specifične činjenice ili situacije i drugim adresantima, koji odgovore dostavljaju pismeno".

Obrazloženje

Prijedlogom Poslovnika se reguliše postavljanje pitanja samo Vijeću ministara BiH ili nekom njegovom članu. Ovim amandmanom se uređuje postavljanje pitanja i drugim adresantima.

PERO SKOPLJAK

Misljam da ste razumjeli. Pitam, tko je za amandman?

Tko je protiv?

Po entitetima, iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za?

Rezultati glasovanja. Od nazočnih 27, za je bilo 17. Iz Federacije BiH 12 je za – iz RS 6 je za. Prema tome, ovaj amandman je usvojen.

Molim gospodu iz RS, tko je za? Evo, korigiramo za 7. Ja vas molim kad dižete ruke, dignite ih slobodno, barem imamo toliko demokracije da smijemo to reći.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman VII.

Vi u amandmanu imate poziv na član 128., paragraf 2., umjesto riječi „rezervacije“, stavlja se riječ „rezolucije“. U suštini, radi se o članu 108., u kojem samo treba izvršiti ove ispravke, znači, umjesto riječi „rezervacije“, stavlju se riječi „rezolucije“, samo pogrešan poziv na član.

PERO SKOPLJAK

Smatrate li da se o tome ne trebamo izjašnjavati, to je tehnička greška koja će biti ispravljena. Idemo dalje.

BRANKA TODOROVIĆ

Imamo amandmane poslanika Suade Muminagić od 17.4.2000. godine.

Amandman I

U članu 11. Prvi stav mijenja se i glasi, oprostite, amandman je prihvaćen, izvinjavam se, i on ulazi kao sastavni dio teksta Poslovnika.

Amandman II

U članu 35., u stavu 1., dodati pod h. "Komisija za ostvarivanje jednakosti polova u BiH". Shodno gore predloženom, dodaje se novi član 42.a. u kojem bi se definisao sledeći delokrug rada ove komisije. Treba li ovo pročitati sve, obzirom da ste dobili amandman?

PERO SKOPLJAK

Tko je za ovaj amandman?

Imam obavijest da je ovaj amandman usvojen. Prema tome, čestitam ženama.

BRANKA TODOROVIĆ

Poslanik Suada Muminagić sa svojim amandmanima od 19.4.2000. godine

Amandman I

PERO SKOPLJAK

Samo vas molim, sudska ovog amandmana, zbog zapisnika, evo, upozoren sam. Za je glasovalo 24 zastupnika od nas 28 nazočnih. Prethodni amandman.

BRANKA TODOROVIĆ

Znači, ovi amandmani gospođe Suade Muminagić su svi usvojeni i nema potrebe za izjašnjavanjem, to su tri amandmana.

PERO SKOPLJAK

Idu u integralni tekst.

PERO SKOPLJAK

Amandmani poslanika Nikole Špirića, oni nisu, ima četiri amandmana, amandmani nisu od predlagača podržani.

Čitam amandman 1

Tekst člana 4., stav 1. Predlažem da glasi: "Nakon što poslanici daju izjave, Dom će iz redova svojih članova izabrati po jednog Srbina, jednog Bošnjaka i Hrvata, koji će obavljati dužnosti predsjedavajućeg, prvog zamjenika predsjedavajućeg i

drugog zamjenika predsjedavajućeg Doma. Izbor jednog Srbina podrazumijeva da on bude izabran iz jedne trećine poslanika sa teritorije RS, a izbor jednog Bošnjaka i Hrvata podrazumijeva da bude izabran iz reda dvije trećine poslanika sa teritorije Federacije BiH. Predsjedavajući ne može biti izabran iz istog konstitutivnog naroda, kao predsjedavajući Predsjedništva BiH i predsjedavajući Vijeća ministara BiH“.

PERO SKOPLJAK

Tko je za ovaj amandman?

Tko je protiv?

Hvala lijepa.

Koliko je samo protiv?

Od nazočnih 28 – 6 je glasovalo za – protiv je glasovalo 14. Dakle, nije usvojen ovaj amandman.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman broj II

Predlažem novi tekst člana 8. “Poslanik ima pravo da inicira usvajanje, izmjenu ili dopunu zakona i drugih akata, kao i da koristi druge postupke, sadržane u ovom Poslovniku, a ukoliko želi da inicira izmjenu ili dopunu Ustava BiH, mora obezbijediti podršku u pisanoj formi najmanje jedne trećine poslanika u Predstavničkom vijeću Parlamentarne skupštine BiH. U jednu trećinu moraju ući sva tri konstitutivna naroda u odnosu po jedna trećina poslanika od ukupnog broja potrebnih poslanika za iniciranje promjene Ustava”.

PERO SKOPLJAK

Tko je za ovaj amandman?

Tko je protiv?

Od 30 nazočnih – 13 je za – protiv je 16. Prema tome, amandman nije usvojen.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman III

Na kraju drugog stava člana 18. Predlažem da se stavi zapeta i dodaju riječi: “u skladu s izbornim principom iz člana 4., stav 1. ovog Poslovnika“.

PERO SKOPLJAK

Tko je za ovaj amandman?

Tko je protiv amandmana?

Od 30 nazočnih, za je glasovalo 9 – protiv 14, prema tome, amandman nije usvojen.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman IV

Predlažem da se u članu 39. brišu alineje pod e., g. i h., da alineja 1. glasi: "Usvajanje odluka o zaduženosti i reprogramiranju dugova u skladu sa Zakonom o spoljnom dugu BiH", a stav 2. istog predlažem da se briše.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, bili ste malo nedisciplinirani. Ja se nadam da ste čuli i razumjeli amandman. Dajem na glasovanje.

Tko je za amandman?

Tko je protiv?

Hvala lijepa.

Amandman broj IV – nazočno 31 zastupnik – protiv 12, prema tome, za je bilo 10 – protiv 12, nije usvojen ni ovaj amandman. Idemo dalje.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandmani poslanika Ive Divkovića, samo jedan amandman nije usvojen, ostala dva jesu. Oprostite, **usvojen je amandman II i amandman IV**. Nije usvojen amandman I i amandman III.

Amandman I glasi:

U članu 19., stav g. treba da glasi: "Biti zadužen za iniciranje i koordinaciju međuparlamentarne saradnje", radi se o članu 19., pod g. on nije usvojen.

PERO SKOPLJAK

Tko je za taj amandman?

Tko je protiv?

Entitetski pitam. Iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za?

Od 31 nazočnih, za je glasovalo 17 – protiv je glasovalo 8. Iz Federacije BiH, 13 za - iz RS, 5 za. Prema tome, ovaj amandman je usvojen.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman III

U članu 81. Brisati stav d. tog člana. Amandman III.

PERO SKOPLJAK

Ponavljamo, ali molim disciplinu i mir.

BRANKA TODOROVIĆ

U članu 81. brisati stav d. tog člana. Imate izvještaj koji smo dostavili.

PERO SKOPLJAK

Tko je za?
 Tko je protiv?
 Hvala lijepa.
 Od nazočnih 31., za je glasovalo 6 – protiv je glasovalo 12. Prema tome, amandman nije usvojen.

BRANKA TODOROVIĆ

Ja sad nisam sigurna, mislim da smo od gospođe Suade Muminagić usvojili amandman, vezan za član 35., odnosno član 42.a., a ovdje se radi o amandmanu grupe poslanika žena u parlamentu, koja ponavlja isti taj amandman.

Prema tome, nema potrebe za izjašnjavanjem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, odustaje predlagač.

BRANKA TODOROVIĆ

Poslanik Adnan Jahić ima dva amandmana.

Amandman I

Član 15., stav 2. mijenja se i glasi: “Klub zastupnika će se formirati od najmanje dva zastupnika”. U postojećem Poslovniku traže se tri zastupnika za klub.

Amandman od predlagača nije usvojen, valja se izjasniti.

PERO SKOPLJAK

Tko je za predloženi amandman, tko je za, pitam?
 Tko je protiv?
 Po entitetima, molim vas. Iz Federacije BiH, tko je za?
 Tko je protiv?
 Iz RS, tko je za?

Od 31 nazočnog, 14 je glasovalo za – protiv je glasovalo 13. Po entitetima, iz Federacije BiH, 12 je bilo za? Niko protiv. Iz RS, dva su bila za. Ovaj amandman nije usvojen.

RASIM KADIĆ

Ja nemam primjedbu na glasanje. Malo sam zloupotrijebio govornicu, ali srećom samo jednu minutu. Ja razumijem potrebu da predstavnici predlagača ovog poslovnika imaju potrebu da vrše tzv. diskriminaciju poslanika i predstavnika, odnosno izabralih zastupnika u ovom parlamentu. Određivanje najmanjeg broja za formiranje kluba, a davanje prava, većih prava klubovima zastupnika nego zastupnicima, kao individualno izabranim pojedincima je legaliziranje diskriminacije u ovom parlamentu, bez obzira o kojem se broju radi.

Klubovi zastupnika, po ovom temeljnog prijedlogu, imaju veća prava od zastupnika kao pojedinačno izabranog kandidata. Ja smatram da to kao princip nije

dobro, na to sam prošli put upozorio, i smatram da jednostavno treba brisati odredbe koje diskriminiraju ili favoriziraju grupu od tri u odnosu na jednog zastupnika, a takvih odredbi u Poslovniku ima.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, normalno je da se o tome može raspravljati i filozofski i pravno, bilo je još rimsko pravo za koje kažemo da je jedino savršeno. Prema tome, ovo imamo na znanje, pa vidjet ćemo, ja mislim da diskriminacija uopće nije na pamet pala nikome, moram vam reći.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman II

U članu 16. brisat će se rečenica. On će imati predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg, radi se o klubovima poslanika.

PERO SKOPLJAK

Tko je za?

Tko je protiv, pitam sve?

Po entitetima – iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS – tko je za?

Od ukupno 29 zastupnika – 15 je bilo za – 10 je bilo protiv. Iz Federacije BiH 13 za, iz RS 2 za. Prema tome, ovaj nije usvojen.

BRANKA TODOROVIĆ

Imamo amandmane poslanika Adurahmana Malkića.

Amandman I nije usvojen i čitam ga.

U članu 10., tačka 4. umjesto riječi: "Komisije za administrativne poslove" da stoji „Ustavnopravne komisije“.

PERO SKOPLJAK

Razumjeli ste amandman.

BRANKA TODOROVIĆ

Obrazloženje

Članom 13., tačka 2. regulisano je da je to u nadležnosti Ustavnopravne komisije, a takođe i članom 36., tačka 1. radi se o suspendovanju funkcija poslanika i prava poslanika.

MIRKO BANJAC

Ja mislim da je to bolje.

PERO SKOPLJAK

Taj amandman ide u integralni tekst.

BRANKA TODOROVIĆ

Znači, ovo je prihvaćeno.

PERO SKOPLJAK

Jeste.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman II

U članu 17. poslije tačke dodati riječi „i radnih tijela Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, odnosno komisije“, u zagradi. Amandman od predлагаča nije podržan.

Komisija, takođe, iziskuje određene troškove, stoji u obrazloženju podnosioca amandmana.

PERO SKOPLJAK

Izvolite se izjasniti tko je za amandman?

Tko je protiv amandmana?

Po entitetima pitam, iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za?

Hvala vam lijepa.

Od nazočnih 29 zastupnika – 16 je glasovalo za – protiv je glasovalo 6. Iz Federacije BiH, 13 je glasovalo za – iz RS 3 je glasovalo za. Prema tome, amandman nije usvojen.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman III kako vam stoji u izvještaju, djelomično usvojen. Iz tog amandmana treba samo izbaciti riječi, u drugom redu, „i pojedincima“ i onda je kompletan tekst amandmana poslanika Malkića.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Malkiću, jeste li Vi zadovoljni ovim rješenjem?

ABDURAHMAN MALKIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

Mi smatramo da je rješenje koje smo mi predložili kvalitetnije. Uvažili smo mi Vaš prijedlog.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandman IV je podržan i nema potrebe za izjašnjavanjem.

Amandman poslanika Desanke Rađević je podržan i nema potrebe za izjašnjavanjem. Ja nemam više amandmana.

Amandman V poslanika Malkića nije podržan.

Amandman V poslanika Abdurahmana Malkića glasi: "U članu 63., tačka 2., iza zareza, poslije broja 2, treba da stoje riječi "uključujući one koji su suzdržani ili nisu glasali, a čine kvorum".

Obrazloženje

Po prijedlogu da glasovi za i protiv moraju u sumi dati kvorum, što nije slučaj. Predlagač Poslovnika nije podržao ovaj amandman.

PERO SKOPLJAK

Tko je za ovaj amandman?

Tko je protiv?

Treba li po entitetima?

Od 29 nazočnih – 4 za – protiv 11, nije usvojen ni ovaj amandman.

BRANKA TODOROVIĆ

Amandmani gospođe Desanke Rađević su usvojeni i nema potrebe ih čitati.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, pročitat ćemo još jednom.

BRANKA TODOROVIĆ

U članu 61., tačka 2., umjesto riječi „zastupnika“, da stoji „klub zastupnika“.

Obrazloženje

Klubovi zastupnika traže pauze radi konsultacije, a ne i pojedinci. Amandman je podržan od strane predlagača i nismo smatrali da ga treba čitati.

PERO SKOPLJAK

Dobro, gospodine Kadiću, ja bih volio, u tu raspravu možemo mi ući, ako hoćete, po tome bi se moglo tumačiti ...

Smatram da smo ovim se mi izjasnili. Moj je sada prijedlog.

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici, s obzirom da su amandmani koje sam ja uložila na početku bili na izglasavanju i s obzirom da nije bilo izglasavanje ukupnosti i po entitetima, isto ja vas molim, s obzirom na značaj ove materije, odnosi se na ovaj drugi moj amandman, koji govorci o tome u koliko komisija jedan zastupnik može biti i s obzirom da smo sad povećali za još jednu komisiju, ja vas molim da se ponovi glasovanje o ovom mom amandmanu.

PERO SKOPLJAK

Gospođo Havel, izvolite objasniti svoj amandman i, ako se Vi složite, mi ćemo još jednom obaviti glasanje.

Evo, imam obavijest od kolega da mi, kao predlagači, prihvaćamo ovaj amandman, ide u integralni tekst.

Sad vas molim, budući da smo se zaista izjasnili o svemu što ste vi htjeli, odnosno što smo imali primjedbi, ja sad integralni tekst Poslovnika dajem na izglasavanje. Tko je za prihvaćanje integralnog teksta Poslovnika kakvog smo ovdje imali, uz amandmane koje smo mi jasno uvrstili u integralni tekst?

Tko je za?

Zamislite, jednoglasno. Hvala vam lijepa. Proglašavam Poslovnik usvojenim.

Gospođa Muminagić ima primjedbu ili, nemojte da idemo ponovo u raspravu.

SUADA MUMINAGIĆ

Nemam, želim da se zahvalim kolegama, i posebno kolegicama na podršci za formiranje Komisije za ostvarivanje jednakosti polova u Parlamentu i hoću da vas uvjerim da ćemo se stvarno starati o jednakosti polova. Znači, kad i naše kolege budu u neravnopravnom položaju štitit ćemo i njihov položaj. Očekujem da će sastav komisije odraziti sastav Parlamenta da neće biti samo ženski.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

RASIM KADIĆ

Želio bih da kažem da sam na sve načine u radu na izradi Poslovnika, u proteklih nekoliko mjeseci, pokušao da eliminiram svaku, pa i najmanju dozu onoga što sam tvrdo i to vrlo namjerno nazivao diskriminacijom, moram, takođe, biti iskren pa reći da su amandmani, pa i sami predlagači, puno toga uvažili. Glasao sam, naravno, za Prijedlog poslovnika, iako neke moje sugestije nisu uvažene, računajući prvo da to nije tako tvrda diskriminacija, kakvom sam je ja namjerno želio prikazati da bi otvorio i drugačiji ugao promatranja u ovom parlamentu, a s druge strane se u stvarnom radu u Parlamentu, zaista, neće osjetiti razlika između stranke koja ima 8 zastupnika u ovom parlamentu i one koja ima samo jednog zastupnika u Parlamentu,

jer znam da i taj jedan odgovara prema 30.000 građana jer toliko je potrebno da bismo došli u Parlament. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Kadiću, tako ćemo i raditi, tako i radimo, na kraju krajeva. Nikakve diskriminacije niti ima, niti je podržavamo, hvala lijepo.

Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda.

Ad.3. Imenovanje članova radnih povjerenstava

Materijal ste dobili. Ja predlažem da se to odradi u paketu, a jasno, evo, otvaram raspravu o točki 3. Molim vas da se pridržavate ovog što piše u dnevnom redu.

HALID GENJAC

Vi ste dobili, naravno, prijedlog sastava komisija, zamjene članova komisija, zbog toga što su pojedini poslanici prestali biti poslanici i samim tim prestali biti članovi komisija. Ima jedna tehnička greška, obzirom da se radi o jedno tri-četiri poslanika SDA, prijedlog za zamjenu tih poslanika je, takođe, iz SDA, za zamjenu poslanika iz SDA i prijedlog je ispred SDA. Jedna samo tehnička intervencija i molim vas da imate u vidu.

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici, vezano za ovu točku dnevnog reda, vi ste materijal dobili ranije, ja bih samo htjela reći da su sve ove izmjene date za one zastupnike kojima je prestao mandat u ovom parlamentu. Zamijenjeni su, na onim mjestima gdje su bili Jadranko Prlić i Neven Tomić, došli su drugi zastupnici koji su u međuvremenu ispred HDZ-a u ovom parlamentu.

PERO SKOPLJAK

Ja smatram da ćete ovako i razumjeti ove prijedloge. Ima li još neko da se javlja za raspravu.

Stavljam na glasovanje u paketu, tražim vaše izjašnjavanje.

Tko je za?

Hvala lijepa.

Tko je protiv?

Od 26 nazočnih – 25 je glasovalo za. Prema tome, ovaj prijedlog je prošao, odnosno ovi ljudi su prihvaćeni. Hvala vam lijepa.

Prelazimo na posljednju točku dnevnog reda.

Ad.4. Odgovori na zastupnička pitanja i pitanja zastupnika

Ono što mi imamo, to vi imate pred sobom, a imate jako šturo ili nikako. Ono što vi imate pitati, izvolite. Otvaram raspravu po ovoj točki dnevnog reda.

IVO DIVKOVIĆ

Poštovane kolege zastupnici, moje pitanje je upućeno Ministarstvu vanjskih poslova BiH, a vezano je za, u štampi se pojavila, naime, informacija da je ambasador BiH pri UN-u bio uhapšen u SAD i da je oslobođen, pozivajući se na diplomatski imunitet.

Ja pitam Ministarstvo vanjskih poslova BiH, da li je tačna ta informacija i o čemu se zapravo radi, obzirom da je, rekao bih, naš veleposlanik pri UN-u na neki način odgovoran i ovom domu i da smo mi odgovorni za poslanike kao dom.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

RASIM KADIĆ

S obzirom da nisam dobio odgovor na pitanje koje sam postavio još prije nekoliko mjeseci, želim ponovo da postavim isto pitanje.

Šta Ministarstvo vanjskih poslova i drugi nadležni organi u BiH poduzimaju u dogовору са ambasadama у BiH stranih zemalja на jednom civilizacijskom и minimalnom, ako ništa drugo, uređivanju prostora за čekanje na dobijanje viza у Sarajevu, obzirom da se one, uglavnom, daju у Sarajevu, kako bi naši građani zadržali bar minimum dostojanstva у višednevnim, višesatnim čekanjima по kiši, snijegу, suncu и то pitanje postavljam по drugi puta, jer mi se čini da je nedopustivo да se ne da nikakav odgovor. To je prvo.

Drugo pitanje, s obzirom da smo maloprije usvojili Poslovnik, on još nije stupio на snagu, nije objavljen у Službenim novinama, ali у njemu ima, prihvatali smo amandman gospodina Malkića, да Parlament, odnosno komisije, mogu podnositi inicijative и komunicirati са svim institucijama у BiH. Ja bih želio да postavim pitanje OSCE-u у BiH, kao organizatoru izbora у BiH.

Koliko znam, OSCE je utvrdio pravilo о tzv. minimum odsustva sa sjednica izabranih zvaničnika у parlamentima, od općinskog до državnog nivoa. Da ли ће OSCE, на бazi tog pravila, oduzeti poslanički mandat poslanicima koji у kontinuitetu, duže vremena, не prisustvuju sjednicama ovog Predstavničkog doma.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolege, prije nego što postavim poslaničko pitanje, ja ћу ovdje još samo jednom pitati и konstatovati, прво konstatovati па pitati, да sam у devetom mjesecu još prošle godine, на jednoј од sjednica, redovnih sjednica, postavio dva

pitanja, do današnjeg dana nikad nisam dobio odgovor. Prvo pitanje se odnosilo na komisiju koja radi na, odnosno na međuentitetskoj liniji, odnosno kada će teritoriji RS biti, po Dejtonskom sporazumu, kako je to predviđeno, namjerena površina teritorije do 49% s jedne strane.

Drugo moje pitanje, koje sam tad postavio, bilo je vezano oko nadležnosti gospodina Faranda za područje opštine Brčko, sada distrikta, jer je u međuvremenu proglašen Distrikt Brčko, da li se njegove nadležnosti, da li su se mogle proširivati i van područja bivše opštine Brčko, sada je čak, čini mi se, i to pitanje već bespredmetno, ali je činjenica da sam ja to pitanje postavio u devetom mjesecu prošle godine i nikad na ta dva pitanja nisam dobio odgovor, pa, evo, to apostrofiram.

Sledeće moje poslaničko pitanje se odnosi na sledeće. Kada će sportašima iz RS biti omogućeno da učestvuju na zvaničnim takmičenjima, dakle, svjetskim, evropskim, balkanskim šampionatu i ostalim takmičenjima pod pokroviteljstvom zvaničnih sportskih asocijacija. Zašto ovo pitam. Kao generalni sekretar ... RS i nekada vrhunski sportaš, mi smo propustili od 5. do 7. Evropsko prvenstvo u Atini. Nismo uspjeli da učestvujemo ni mi niti kolege sportaši iz, ja ne znam kako da nazovem, ali jedan dio sportaša iz Federacije BiH, iz reda hrvatskog naroda, isto nam se to desilo i na Evropskom prvenstvu koje je održano prije par dana u Patri, dakle, ... samo iz prostog razloga što neko si zadržava ekskluzivno pravo da od '92. godine pa do današnjeg dana vodi pojedine sportske saveze. Ja u tom smislu apelujem ovdje, ne samo da postavljam pitanje, nego apelujem na predsjedavajućeg da se ovo pitanje pod hitno riješi, ili da se eventualno formira ovdje jedna komisija koja će obaviti razgovor sa visokom predstavnikom na ovu temu. Prolaze takmičenja, do današnjeg dana ništa nije napravljeno. Ja ču u ovom kontekstu samo navesti i ilustrirati jednu činjenicu. Mi od našeg ministra za sport dobijamo odgovor na ovo pitanje, dakle, gospodina Karalića, kada se riješi status pitanja nogometna, dakle, na nivou BiH, na taj način će biti riješeno pitanje i ostalih sportskih organizacija. Ja ču ovdje samo napomenuti jednu činjenicu, a to je da sada, bar kad je u pitanju BiH, Nogometni savez sa sjedištem u Sarajevu, kontroliše samo 27% teritorije BiH, kada je u pitanju Nogometni savez, međutim, ima ekskluzivno pravo da se na međunarodnoj sceni pojavljuje ispred BiH, što je apsolutno neodrživo, s obzirom na osnovna načela Svjetske nogometne organizacije, da bi jedna zemlja nastupala na međunarodnoj sceni i da bi se jedan takav nogometni savez priznao, on mora imati kontrolu na čitavoj teritoriji međunarodno priznate zemlje. Ovdje situacija, očito, nije takva. Mi se još uvijek nalazimo u jednoj zarobljenoj poziciji i sportaši ne mogu da izlaze na međunarodnu scenu. Ovo pitanje je prioritet nad prioritetima i u tom kontekstu molim vas, predsjedavajući, da poduzmete, da se što prije odgovori na ovo pitanje, ili da se formira jedna komisija kako bi se ovo pitanje u najskorije vrijeme riješilo u interesu svih sportaša na nivou BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, ja imam jedan protest i jedno pitanje. Protest se odnosi na to što nisam dobio odgovor na postavljeno pitanje Ministarstva za vanjske poslove. Da li

postoje kriterijumi za koje praznike se organizuju prijemi u DKP-ima širom svijeta? Da li za entitetske ili BiH, a u povodu, to je bilo sve u povodu organizovanja nekih prijema za neki praznik 1. Mart, za koji ja stvarno ne znam da je praznik BiH. Ima tamo u pitanju i moje pitanje na ovoj sjednici, opet je upućeno Ministarstvu vanjskih poslova, možda i Predsjedništvu BiH, a odnosi se na Šaćirbejovo barbutanje, koji je, između ostalog, u pismu upućenog Ministarstvu vanjskih poslova, u nedjeljniku "Reporter" napisao i sledeće. Ovdje je citirano, pod navodnicima je, trebalo bi da se vjeruje da je autentično izvađeno iz njegovog pisma upućenog, još jednom ponavljam, našem Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ja citiram "Posao kojim se bavim, kao i specifični projekti u koje sam uključen, pružaju nekim pojedincima bezbroj motiva. Strah me je, u stvari, od razotkrivanja ko stoji iza ove šeme". Moje je pitanje, kojim se to poslovima bavi kontraverzni Šaćirbej i u koje je on to projekte uključen, kao predstavnik BiH u UN?

IBRO SPAHIĆ

Dame i gospodo, ja nemam ni jedno pitanje iz novina, s obzirom da respektiram da mediji se trude da budu objektivni u vezi sa onim što u domenu vlastitog rada rade sa punom odgovornošću. Imam nekoliko pitanja iz rada i života koje nemaju priliku ni da dođu sa svojim problemima ni u medije ni na Parlament. Prvo bih zatražio, kao poslanik, informaciju od resornog ministarstva u Vijeću ministara BiH o provedbi, pošto je to, takođe, naša nadležnost, našeg Okvirnog zakona o privatizaciji u BiH. Mislim da mi moramo imati tu informaciju da bismo se bavili pitanjima koja smo ranije otvorili. To je prvi zahtjev, i molio bih da se prosljedi nadležnom ministarstvu, u skladu sa Poslovnikom i da tu informaciju ne dobijemo nakon završetka ljeta.

Drugo, želio bih zatražiti od jedne od institucija, koja bi bila dužna i poslanike u Zastupničkom domu redovno obavještavati o svom radu i rezultatima svojih saznanja, od Agencije za statistiku, na to sam upozorio prije skoro godinu dana, institucije koja se nalazi u zgradici Unisa, a od koje nismo dobili nikada kao poslanici, od kada nam teče mandat i od kada im teče njihova djelatnost, dokumente koji se zovu izvještaj ili periodična publikacija Agencije za statistiku, koja tretira cijelu BiH i koja daje informacije o stanju u društvu, u privredi i u svim drugim kretanjima. Neshvatljivo mi je da se zaobilazi Parlament i zastupnici, kad je riječ o saznanjima ove agencije, pošto oni rade po najboljim mogućim standardima, koliko znam, iz onoga što sam imao prilike vidjeti u bibliotekama. Smatram da je bilo korektno da svaki poslanik, i ovog i drugog doma, ima ovu informaciju, to je drugi zahtjev.

Treći zahtjev jeste da dobijemo od nadležnog ministarstva, pretpostavljam da je to sada Ministarstvo za civilna pitanja, a vjerujem da će to biti uskoro, ako budemo uspjeli formirati Vijeće ministara, Ministarstvo za ljudska prava, informaciju o zaštiti prava nacionalnih manjina u BiH. BiH ima potrebu da javno, jasno, precizno kaže kako je regulirala svoje obaveze i odgovornosti prema nacionalnim manjinama u svojoj zemlji, Romima i drugim. To je treći zahtjev koji tražim da ispuni odgovarajuće ministarstvo, a u to se može uključiti naša Komisija za ljudska prava i druge komisije.

Četvrto što bih želio reći jeste, da bi za mene bilo važno da se čestita javno i zvanično, pošto su to uradile, pojedinačno, različite ličnosti, pojedinci, stranke,

organizacije, gospodi koja radi u Olimpijskom komitetu, na čelu sa gospodom Bogičevićem i Mustafićem i koji su osigurali da u jednom ozbilnjom partnerstvu sa Međunarodnim olimpijskom komitetom dođu do prezentacije kandidata za olimpijski tim BiH. Na tragu ove čestitke, želio bih reći da sam je namjerno sveo na jedan tekući protokolarni čin Parlamenta, zato što je očito da ljudi koji rade u dobroj namjeri, i u zemlji i u svijetu, sa međunarodnim organizacijama mogu postići jedan briljantan rezultat. Jeste trajalo četiri godine i više, ali je značajan i dobar pomak u BiH.

Na kraju u vezi sa kulturnim institucijama, da ne bi ispalo da se one podcjenjuju i zanemaruju i medijima.

Peto, samo po criticama, ne po brojevima:

- postoje kulturne institucije u BiH, čiji status ni na koji način nije razriješen, to su Zemaljski muzej BiH, Arhiv BiH, Nacionalna biblioteka BiH i druge. Zahtjevam da se Parlamentu BiH dostavi informacija o mogućnosti rješavanja nagomilanih problema ovih institucija, koje u sebi, jednako kao i drugi kulturno-istorijski i vjerski spomenici, baštine u cjelini, ali i aktivne muzejske institucije, istraživačke, imaju u svojim, rekao bih resursima blago zajedničko, ne samo za građane BiH i narode, nego i za cijeli svijet. Bilo bi vrijeme da taj problem bude na dnevnom redu.

Posljednje, u vezi sa zaštitom i imena i djela svakog čovjeka koji potpisuje svoja autorska djela. Tražili smo toliko puta da se izade sa prijedlogom ili nacrtom zakona o autorskim pravima. Ovdje se taj zahtjev, jednostavno, nigdje ne uvažava. Mi smatramo da bi taj zakon o autorskim pravima omogućio čitavoj jednoj djelatnosti ljudskog stvaralaštva u BiH da se taj problem razriješi na pravi način.

U vezi sa medijima, želim da još jednom skrenem pažnju da je ovo parlament koji je potpuno netransparentan u svom radu i djelovanju i da je ovo parlament čiji rad i djelovanje, jednostavno je izbrisano iz sredstava javnog informisanja, naprosto zbog toga što postoji negdje prečutna i rekao bih jedna nemoć naša, samog parlamenta, pa i drugih institucija da se fokusira pažnja na ono što bi radio parlament. Naime, i ovaj parlament i druge institucije, i Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH, po mom uvjerenju, moraju osigurati, u skladu sa javnošću rada, i uvjete i sredstva za praćenje rada ovog parlamenta na području cijele BiH. Mislim da je to nešto što blokira, faktički, odgovornost poslanika u ovom trenutku.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Poštovani predsjedniče, kolegice i kolege, ja bih obnovila moje pitanje, koje sam postavila prije mnogo mjeseci, na koje nikada nisam dobila odgovor, nadležnom ministarstvu o ukidanju viza za zemlje potpisnice Pakta stabilnosti i o ublažavanju viznog režima za zemlje članice Savjeta Evrope, pred čijim smo vratima. Pa bih ova svoja pitanja dopunila sa još jednom tačkom, a to je ispitivanja mogućnosti, odnosno da se ministarstva potrude da se pokuša ukinuti vizni režim barem za studentsku omladinu BiH i mislim da to ne moram objašnjavati koliko bi važno bilo da studenti BiH imaju mogućnost da putuju po svijetu i da upoznaju druge kulture i demokracije.

MARA PERKANOVIĆ

Moje pitanje je upućeno Vijeću ministara BiH i OHR-u, a odnosi se kada će u Zakonu o privatizaciji stanova u Federaciji BiH biti ukinuta diskriminacija kod otkupa stanova, gdje izbjeglice, povratnici, a odnosi se 99% na Srbe, moraju provesti najmanje dvije godine da bi dobili pravo otkupa svog stana na koje imaju stanarsko pravo, što nije uslov za domicijelno stanovništvo? Kada će biti usklađen sa istim zakonom u RS?

PERO SKOPLJAK

Dajem riječ dopredsjedavajućem, gospodinu Halidu Genjcu, a vas molim da svoja pitanja još jednom uobličite pismeno, kako biste, nadam se, dobili kvalitetne odgovore.

HALID GENJAC

Poštovane kolegice i kolege, imajući u vidu značaj stalnog poslovnika za Parlamentarnu skupštinu, odnosno Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, držim da je rijetko koja sjednica imala značaj kakav je imala današnja sjednica i po svom sadržaju i po odlukama koje je donijela.

Ja želim ovom prilikom da istaknem da je u izradi Poslovnika veliki broj poslanika učestvovao i da je pri tome ispunjena atmosfera tolerantnosti, atmosfera uvažavanja stavova i međusobnog poštivanja poslanika. Želim, takođe, i mislim da dijelim mišljenje i Kolegija i kolega iz Kolegija da zahvalimo i predstavnicima OHR-a i predstavnicima FAR projekta, koji su sudjelovali, dajući korisne sugestije na izradu Poslovnika i imajući cijelokupni ovaj ambijent, koji je pratio cijelu proceduru izrade Poslovnika i same činjenice da smo dobili stalni Poslovnik, držim da je ovo nagovještaj da će Parlamentarna skupština BiH, s novim stalnim poslovnikom u svom radu ispoljavati atmosferu koja je ispoljena tokom izrade Poslovnika.

PERO SKOPLJAK

Ja se pridružujem Halidovim riječima i kažem zahvaljujem svima vama za kooperativnost, ujedno vas obavještavam da nemamo nikakve obavijesti o eventualnom kandidatu za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, prema tome, ova sjednica je ovim završena. Ja vam se još jednom zahvaljujem. O svemu ćete biti obaviješteni naknadno. Hvala lijepa.

Sjednica je završena u 13.50 sati.